

**IJA # 2923**

**סדר עלוי הנשמות**

**Seder `Ilui ha-Neshamot**

**Livorno, 5691 (1930 or 1931)**



يقين واظهر فيها ظفر ( اثنا ) على الفرس ،  
 بمض الرقي حتى ظهرت طائفة الممثلين التي  
 فارتاح لذلك الشمراء واضطروا الى ان  
 ينظمون قصصهم وكثيراً ما انشأ الشاعر  
 بينها بين يدي الجمهور ممثل بمينه .

لا يعلم كيف وجد عندهم هذا الفن ولكن  
 خطوات اليونان وترجموا عنهم وبعثوا بهم ،  
 في كل اربع سنوات حفلة واحدة في  
 ( يومه الرجال الكثيرون من كل حدب  
 ان هذه الحفلات كانت من أكبر مسابقات  
 فيها من الفوائد الجمّة .

هذا الفن حين انتشار الديانة المسيحية وبقى  
 الايطاليون في اوائل القرن السادس عشر

من الكتاب العظام في فرنسا كمولير وراسين  
 حتى انقادت اليه عقول

סדר

# עלוי הנשמות

## כולל

פתיחת אליהו הנביא ז"ל · ואלפא ביתא  
שבתהלים · ופרקי משניות ע"ס א"ב · ומאמרי  
הוזהר הנקראים בשם עלוי · וגו' מסכות  
שסימנם א"מ'ת' היינו אבות · מדות · תמיד ·  
אשר נוהגים פה כנדאד ואנפיה לאומרם  
לעלוי ולמנוחת הנשמות דאתפטרו מן  
עלמא הדין עם דינים ומנהגים השייכים  
לאבלים לכל היב"ח גם להיאר צאיט:

חובא על ידי כהוצאותי אל בית הרפוס אני הקטן  
יצחק יוסף חיים אעבודי

כמנהג ק"ק כנדאד יע"א

שנת תרצ"א לפ"ק

מיד שלמה בילפורטי וחברו הי"ו

מדפיסים ומוכרי ספרים

פה ליוורנו יע"א

מסורנו אנתם

כ"ד פק"ד הנבא הנאמן

הישיבה הקושיא והמכניס

חזק"ל

לחמים זק דעלוי

הלוי הקדיש אורן

ה"ן ק"ד חסור יעק

ענק בארצות

חיים ל"ק

ט"ת  
תוצא  
ל"ק

یقین  
بعض  
فان  
يقين  
لها  
لا يعلم  
خطوا  
مون  
(  
ان  
من  
هذا القرن  
الايه  
من الك

כתב האר"י ז"ל ל שטוב לאדם ללמוד פתיחת אליהו  
בכניסתו לכית הכנסת קודם כל תפלה שהיא מסוגלת  
לעזור ולהועיל לפתוח הלב ביראת השם ולא יעבור  
מלאומרה וגם היא מסוגלת לכמה ענינים :  
וקודם יאמר זה

ויהי נועם יי אלהינו עלינו  
ומעשה ידינו כוננה עלינו  
ומעשה ידינו כוננהו :

פֶּתַח אֱלֹהֵינוּ הַנָּבִיא זְכוּר לְטוֹב  
וְאָמַר רַבּוֹן עַלְמֵינִי דְאַנְתָּ  
הוּא חָד וְלֹא בְחֻשְׁבָּן אַנְתָּ הוּא  
עֲלָאָה עַל כָּל עֲלָאִין סְתִימָא עַד  
כָּל סְתִימֵינִי \* לִית מְחֻשְׁבָּה תְּפִיסָא  
בְּךָ כְּלָר \* אַנְתָּ הוּא דְאַפְקֵת עֶשֶׂר  
תְּקוּנֵינִי וְקָרִינִי לִוֵּן עֶשֶׂר סְפִירֵן  
דְּאַנְהָגָא בְּרוּזֵן עַלְמֵינִי סְתִימֵינִי  
דְּלֹא אֲתַגְלִין וְעַלְמֵינִי דְּאֲתַגְלִין  
וּבְרוּזֵן אֲתַכְסִּיאַת מִבְּנֵי נְשָׂא \*  
וְאַנְתָּ הוּא דְקָשִׁיר לִוֵּן וּמִיַּחַד לִוֵּן \*

ובגין

וּבְגִין דְּאַנְתָּ מְלַגְּאוּ וְכָל מַאֲזַן  
 דְּאַפְרִישׁ חַד מִן חֲכַרְיָה מֵאַלִּין  
 עֵשֶׁר אֶתְחַשֵּׁיב לִיה כְּאֵלוּ אַפְרִישׁ  
 בְּךָ • וְאַלִּין עֵשֶׁר סִפְרִין אֵינֻן  
 אֲזִלִּין בְּסִדְרִין חַד אַרְיָךְ וְחַד קֶצֶר  
 וְחַד בֵּינוֹנִי • וְאַנְתָּ הוּא דְאַנְהִיג  
 לוֹן • וְלִית מָאן דְּאַנְהִיג לָךְ לֹא  
 לְעִקָּא וְלֹא דְתַתָּא וְלֹא מִכְּר  
 סְטְרָא • לְבוּשֵׁין תְּקִינָת לֹון דְּמַנְיָהוּ  
 פְּרַחִין נִשְׁמַתִּין לְבַנֵּי נִשְׂאָ • וְכִמָּא  
 גּוֹפִין תְּקִינָת לֹון דְּאַתְקִרִיאוּ גּוֹפָא  
 לְגַבֵּי לְבוּשֵׁין דְּמַכְסִּין עַל־הוֹן  
 וְאַתְקִרִיאוּ בְּתַקּוּנָא דָּא • חֶסֶד  
 דְּרוּעָא יְמִינָא • גְּבוּרָה דְּרוּעָא  
 שְׂמְאַלָּא • תְּפָאֶרֶת גּוֹפָא • נְצַח  
 וְהוֹר תְּרִין שׁוֹקִין • יְסוּד סִיּוּמָא  
 דְּגּוֹפָא אוֹת בְּרִית קוּדְשׁ מְלָכוֹת  
 פָּה תוֹרָה שְׂבַעַל פָּה קְרִינֵן לִיה

מוֹחָא חֲכָמָה אִיהוּ מַחֲשָׁבָה  
 מְלַגְאוּ בִּינָה לְבָא וּבָה הַלֵּב  
 מִבִּין וְעַד אֲלִין תְּרִין כְּתִיב  
 הַנְּסִתְרוּת לִי אֱלֹהֵינוּ כְּתַר עֲלִיִּין  
 אִיהוּ כְּתַר מַלְכוּת וְעַלִּיה אֲתַמַּר  
 מִגִּיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית וְאִירוּ  
 קַרְקַפְתָּא דְתַפְלִי מְלַגְאוּ אִירוּ  
 יו"ד ה"א וא"ו ה"א דאִיהוּ אֲרַח  
 אֲצִילוֹת • אִיהוּ שְׁקִי דְאִלְנָא  
 בְּדִרוּעֵי וְעַנְפוֹי כְּמִיָּא דְאִשְׁקִי  
 לְאִלְנָא וְאֲתַרְבִּי בְּהַהוּא שְׁקִיִּין •  
 רְבוֹן עַלְמִין אַנְתָּ הוּא עֲלֵת  
 הַעֲלוֹת וְסַבְתָּ הַסְּבוֹת  
 דְאִשְׁקִי לְאִלְנָא בְּהַהוּא נְבִיעֵי •  
 וְהַהוּא נְבִיעֵי אִירוּ כְּנִשְׁמַתָּא  
 לְגוֹפָא דְאִירוּ חַיִּים לְגוֹפָא וּבְךָ  
 לִית דְּמִיִּין וְלִית דְּיוֹקְנָא מְכַל מָה  
 דְּלַגְאוּ וְלִבְר • וּבְרֵאתָ יְשְׁמִיָּה



וְאַרְעָא וְאַפְקַת מְנַהֵן שְׁמֵשָׁא  
 וְסִיְהָרָא וְכוּכְבֵּיא וּמְזִלֵּי וּבְאַרְעָא  
 אִירְנִין וְדִשְׁאִין וּגְנַתָּא דְעֵדָן  
 וְעִשְׁבִּין • וְחִיּוֹן וְעוֹפִין וְנוֹנִין וּבְעִירִין  
 וּבְנֵי נָשָׂא לְאַשְׁתְּמוֹדְעָא בְּרוֹן  
 עֲלָאִין וְאִידְ יִתְנַהֲגוּן בְּרוֹן עֲלָאִין  
 וְתַתְּאִין וְאִידְ אֲשְׁתְּמוֹדְעֵן מְעֲלָאִי  
 וְתַתְּאִי וְלִית דִּידַע בְּךָ כְּלָל • וּבַר  
 מִיְנְךָ לִית יְחוּדָא בְּעֲדָאִי וְתַתְּאִי •  
 וְאַנְתְּ אֲשְׁתְּמוֹדְעָא אֲדוֹן עַד כּוּלָּא  
 וְכָל סְפִירָן כָּל חַד אִית לִיה שֵׁם  
 יְדִיעָא • וּבְרוֹן אֲתְקִרִיאוּ מְלֶאכֵיא •  
 וְאַנְתְּ לִית לְךָ שֵׁם יְדִיעָא דְאַנְתְּ  
 הוּא מְמַלָּא כָּל שְׁמַהֲן וְאַנְתְּ הוּא  
 שְׁלִימוֹ דְכָלְהוּ • וּבַר אַנְתְּ תְּסַתְּרַק  
 מְנַהֲוֹן • אֲשְׁתְּאַרוּ כְּלָחוּ שְׁמַהֲן  
 בְּגוֹפָא כְּלָא נִשְׁמַתָּא • אַנְתְּ חֲכִים  
 וְלֹאוּ בְּחֲכָמָה יְדִיעָא אַנְתְּ הוּא

מבין ולאו מבינה ידיעה • ולית  
ךך אתר ידיעה ארא לאשתמדעה  
תקפך וחךך רבני נשא •  
ולאחזאה לון • איך אתנהוג  
עלמא בדינא וברחמי דאנינון  
צדק ומשפט כפום עובדהון  
רבני נשא דין איהו גבורה  
משפט עמודא • דאמצעיתא • צדק  
מלכותא קדישא • מאזני צדק  
תון סמכי קשוט • הין צדק אות  
ברית • כולא לאחזאה איך  
אתנהוג עלמא אבל לאו דאית  
ךך צדק ידיעה דאיהו דין וקאו  
משפט ידיעה דאיהו רחמי •  
ולאו מכל אלין מדות כלל קום  
רבי שמעון ויתחדשון מדין על  
ידך • דהא רשותא אית רך  
לגלאה רזין טמירין על ירך מה

דָּלָא אֲתִיְהִיב רִשׁוֹ דְגַלְגָּאָה לְשׁוּם  
בַּר נֶשׁ עַד כְּעַן :

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר לְךָ  
יְהוָה הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה  
וְכוּ' עַלֵּין שְׁמַעוּ אִינוּן דְּמִיכִין  
דְּחֵבְרוּן וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אֲתַעְרוּ  
מִשְׁנַתְכוּן • הַקִּיצוּ וְרַגְנוּ שׁוֹכְנֵי  
עַפְרָא • אֵלִין אִינוּן צְדִיקָא דְאִינוּן  
מִסְטְרָא דְהַהוּא דְאֲתַמַּר בָּהּ  
אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר • וְלֹאֵן אִינוּן  
מֵתִים וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּרוּן  
הַקִּיצוּ וְרַגְנוּ וְכוּ' רַעֲיָא מְהִימְנָא  
אַנְתָּ וְאַבְהֵן דְּהַקִּיצוּ וְרַגְנוּ  
לְאֲתַעְרוּתָא דְשְׁכִנְתָּא דְאִיהִי  
יִשְׁנָה בְּגִלּוּתָא • דְעַד כְּעַן  
צְדִיקָא כְּלָרוּ דְמִיכִין וְיִשְׁנָתָא  
בְּחוּרְהוֹן • מִיָּד יְהִיבַת שְׁכִינְתָּא  
תְּלַת קָלִין דְּנַבִּי רַעֲיָא מְהִימְנָא

וַיִּמָּא לִיה קוּם רַעֲיָא מְהִימְנָא  
דְּהָא עַלְךָ אַתְמַר קוּל דוּדִי דוּפֵק  
לְגַבְאִי בְּאַרְבַּע אַתְוֹן דִּילָה •  
וַיִּמָּא בְּרֵוֹן פְּתַחִי לִי אַחוּרִי  
רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַמְרִי דְּהָא תָּם  
עוֹנִיד בַּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתְךָ  
שְׂרָאִישֵׁי נְמֻלָּא טַל מָאִי נְמֻלָּא  
טַל אָדָּא אָמַר קַדְשָׁא בְּרִידְךָ הוּא  
אַנְתְּ חֲשִׁיבַת דְּמִיּוּמָא דְּאַתְחָרַב  
בֵּי מְקַדְשָׁא דְּעֵאלֵנָּא בְּבֵיתָא  
דִּירִי וְעֵאלֵנָּא בִּישׁוּבָא • לָאוּ הָכִי  
דְּלֹא עֵאלֵנָּא כָּל זְמַנָּא דְּאַנְתִּי  
בְּגָלוֹתָא הֲרִי לְךָ סִימְנָא שְׂרָאִישֵׁי  
נְמֻלָּא טַל ה"א שְׂכִינְתָּא בְּגָלוֹתָא •  
שְׁלִימוּ דִּיקָה וְחַיִּים דִּיקָה אִירוּ  
טַל • וְדָא אִירוּ יו"ד ה"א וַא"ו  
וְה"א אִירוּ שְׂכִינְתָּא דְּלָא  
מְחַשְׁבֵּן טַל אָדָּא יו"ד ה"א וַא"ו

דְּסָלִיקוּ אֶתְּוֹן לְחֶשְׁבֵּן טָל \*  
 דַּאִיְהִי מְדִיא לְשִׁכְנֵתָא מִנְּבִיעוּ  
 דְּכָל מְקוּרֵין עֲדָאִין \* מִיד קָם  
 רַעִיא מְהִימְנָא וְאַבְרָהָן קְדִישֵׁין  
 עֲמִיהָ עַד כָּאן רָזָא דִּיחֻדְדָה \* בְּרוּךְ  
 יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

מנהגי בגדאד

א המנהג פה בגדאד להתפלל ערבית

במולאי ש"ק בבית האכל במשך  
 כל י"ב חדש . והטעם לפי שהוא הזמן שחוזרין  
 הנשמות לגיהנם . וכשהבן מתפלל או שאומר  
 קדיש פודה אביו ואמו מן הגיהנם ועי' ד"ל :  
 ב עור נהגו פה בגדאד להתפלל שם  
 במשך כל הי"ב חדש גם בליל ששי .

ובליל היום שחלה בו הפטירה היינו אס נפטר  
 בליל ב' או מתפללים כל ליל ב' שבתוך יב"ח .  
 וקודם התפלה אומרים היתומים האותיות של  
 אלפא ביתא שבתהלים שהם כנגד שמותיו של  
 המת . דרך משל אס שמו ראובן אומרים  
 הפסוקים של אות ריש ואות אלף ואו ואות בית  
 ואות כון וכן ע"ז הדרך . וג"כ אומרים פרקי  
 משניות המתחילים בהאותיות של שמו כאמר  
 גם מס' אבות ומדות ותמיד ואומרים מאמרי  
 הזוהר הנקראים בשם עלוי המובאים בהספר

הזה ואח"כ אומרים קדיש דרבנן • היינו קדיש  
על ישראל ומתחילין להתפלל תפלת מנחה  
וערבית :

אח"כ אומרים היה"ר הכתובה לקמן • ואז  
מביאים לפניהם פת הבא בכסגין ומיני פירות •  
ומברכין לפניהם ולאחריהם • ועושין השכבה  
למנוחת המת :

ג גם המנהג פה • ללאת האכלים לבית  
הקברות בכל יום ששי שבתוך הי"ב חדש  
וקורים לפני קבר המת מהא"כ שבתהלים  
ומהמשניות כסדר האמור לעיל • ואומרים  
קדיש • והשכבה :

ד לימוד המשנה בקול רם וכנסת רוח בשפה  
ברורה אין ערוך אליו ואח"ל שאשר  
בן יעקב אבינו עליו השלום עומד כפתח גיהנם  
ולכל הלומד משנה מזילו וז"ה שאשר שמנ"ה  
אותיות משנה : (ס' מו"ש אות מו"ב)

## הפלה לאומרה קודם הלימוד

יהי רצון מפניך יהודה אלהינו ואדרי  
אבותינו שיעלה זכות לימוד זה שאנחנו  
רומדים לשם נישמת (פרוני בן פלוני) ע"ה  
ובזכות לימוד זה האר הגדול הגבור והנורא  
שוכן עד וקדוש שמו שרתצורור נשמרתו  
בצורור החיים • ותשים מחיצתו במחיצת  
הצדיקים והחסידים יסודי עולם העומדים  
לפניך

פתיחת אליהו

לפניך ונהנים מזיו אור פניך ותתן לו מהלכים  
בין העומדים לפניך • ותמחול ותסלח  
ותכפר ותמחה ותמחוק כל מה שחטא  
שעויה ופשע לפניך או עשה דבר שלא  
כרצונך ואל תזכור לו שום חטא ועון ופשע  
ועבירה אלא כל המצות שעשה תזכרם לו  
לטובה ורוחו תרגיע בחלק היושבים בג"ע  
ונשמחו ותתערן בטוב הצפון לצדיקים  
ותשיב בכבוד מנוחתו ולקץ הימין יעמוד  
לגורלו • וילוח ע"ה ועל משכבו יבא שלום  
כדכתיב יבא שלום ינוחו על משכבותם  
הוא וכל שוכבי עמו ישראל בכלל הרחמים  
והסליחות : אמן כן יהי רצון :

אלפא ביתא תהלים

אֲשֶׁרִי תַמִּימֵי דָרְךָ הַהֲלָכִים  
בְּתוֹרַת יי : אֲשֶׁרִי נִצְרִי  
עֲדָתִי בְּכָל־לֵב יְדַרְשׁוּהוּ : אֶף  
לֹא פָעִלוּ עוֹלָה בְּדַרְכָּיו הָלְכוּ :  
אֲתָה צוֹיִתָּה פְקֻדֶיךָ לְשֹׁמֵר מְאֹד :  
אֲחֲלִי יִכְנֹו דַרְכֵי לְשֹׁמֵר חֲקֵיךָ :

אִז לֹא־אֲבוֹשׁ בְּהֵבִיטִי אֶל־כָּל־  
 מִצּוֹתֶיךָ : אֲוֹדֶךָ בְּיִשָּׁר לִבִּב  
 בְּדַמְדִי מִשְׁפָּטִי צְדָקָךָ : אֶת־חֻקֶּיךָ  
 אֲשָׁמֵר אֶל־תֵּעֲזֹבֵנִי עַד מָאֵד :  
 בַּמָּה יִזְכֶּה־נָּעַר אֶת־אֲרָחוֹ  
 לְשֹׁמֵר כְּדַבְּרֶיךָ : בְּכָל־  
 לִבִּי דִרְשָׁתִּיךָ אֶל־תִּשְׁגֵּנִי  
 מִמִּצּוֹתֶיךָ : בְּלִבִּי צִפְנֹתִי אִמְרֹתֶיךָ  
 לְמַעַן לֹא אֶחְטֵא־לָךְ : בְּרוּךְ  
 אַתָּה יְיָ לִמְדֵנִי חֻקֶּיךָ : בְּשִׁפְרֵי  
 סִפְרֵיךָ כָּל מִשְׁפָּטֵי־פִיךָ : בְּדַרְךָ  
 עֲדוֹתֶיךָ שִׁשְׁתִּי כְּעַר כָּל־הוֹן :  
 בְּבִקּוּרֶיךָ אֲשִׁיחָה וְאֶבִיטָה  
 אֲרַחֹתֶיךָ : בְּחֻקֹּתֶיךָ אֲשַׁתְּעֶשְׂע  
 לֹא אֲשַׁבַּח דְּבָרְךָ :

ג גָּמַל עַל־עֲבָרְךָ אֲחִיהוּ אֲשַׁמְרָה  
 דְּבָרְךָ : גִּלְעֵינִי וְאֶבִיטָה  
 נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ : גֵּר אֲנִי



בְּאֶרֶץ אֱלֹהֵי סֶתֶר מִמְּנֵי מִצּוֹתֶיךָ :  
גִּרְסָה נִפְשֵׁי לְתַאֲבָה אֶרֶץ  
מִשְׁפָּטֶיךָ בְּכַל־עֵת : גָּעַרְתָּ זָדִים  
אֲרוּרִים הַשּׁוֹגִים מִמִּצּוֹתֶיךָ : גֵּר  
מֵעַל־י חֲרָפָה וּבּוֹז כִּי עֲדַרְתִּיךָ  
נִצַּרְתִּי : גַּם יֵשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבְּרוּ  
עֲבֹדְךָ יִשִּׁיחַ בְּחֻקֶּיךָ : גַּם־עֲדַרְתִּיךָ  
שְׁעִישְׁעֵי אֲנִישֵׁי עֲצָתִי :

ד דְּבַקְהוּ רַעְפָּר נִפְשֵׁי חַיִּינִי  
כְּדַבְּרֶיךָ : דְּרַכִּי סִפְרֵתִי  
וּתְעַנְנֵי לְמַדְנֵי חֻקֶּיךָ : דְּרַךְ־פְּקוּדֶיךָ  
הַבִּינֵנִי וְאִשְׁיַחֲהוּ בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ :  
דְּלִפְהוּ נִפְשֵׁי מִתּוֹגְהוּ קִימֵנִי  
כְּדַבְּרֶיךָ : דְּרַךְ שְׁקַר הָסֵר מִמְּנֵי  
וּתּוֹרַתְךָ חֲנֵנִי : דְּרַךְ־אֲמוּנָה  
בְּחַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שׁוֹיִתִּי : דְּבַקְתִּי  
בְּעֲדוֹתֶיךָ יי אֱלֹהֵי־בִישְׁנֵי : דְּרַךְ־  
מִצּוֹתֶיךָ אֲרוּז כִּי תִרְחִיב לְבִי :

ה הורני יי דרך חקיק ואצננה  
 עקב : הבינני ואצנה  
 תורתך ואשמרנה בכל לב :  
 הדריכני בנתיב מצותיך כי בו  
 חפצתי : הט לבי אל עדותיך ואל  
 אל בצע : העבר עיני מראות  
 שוא בדרךך חייני : הקם לעבדך  
 אמרתך אשר ליראתך : העבר  
 חרפתי אשר יגורתי כי משפטיך  
 טובים : הנה תאבתי לפקדיך  
 בצדקתך חייני :

ו ויבאני חסדך יי תשועתך  
 כאמרתך : ואענה  
 חרפי דבר כי בטחתי בדברך :  
 ואל תצל מפי דבר אמת עד  
 מאד כי למשפטיך יחרתי :  
 ואשמרה תורתך תמיד לעולם  
 ועד : ואתהלכה ברחבה כי

פִּקְדֵיךָ דְרִשְׁתִּי : וְאֵדְבָרָה בְּעַדְתֶּיךָ  
 נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ : וְאִשְׁתַּעֲשַׂע  
 בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי : וְאִשָּׂא  
 כַּפִּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אֶהְבַּתִּי  
 וְאִשְׁיַחָה בְּחֻקֶּיךָ :

ז זְכַרְדְּבָר לְעַבְדְּךָ עַל אֲשֶׁר  
 יַחֲלַתְנִי : זֹאת נְחֻמַּתִּי

בְּעַנְיִי כִּי אָמַרְתָּךְ הִיתְנִי : זְדִים  
 הִדְיָצְנִי עַד מְאֹד מִתּוֹרַתְךָ לֹא  
 נִטִּיתִי : זְכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם  
 יְהוָה וְאֶתְנַחֵם : זְלַעְפָּה אַחֲזַתְנִי  
 מִרְשָׁעִים עֲזָבִי תּוֹרַתְךָ : זְמִירוֹת  
 הָיוּ לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרֵי :  
 זְכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יי וְאִשְׁמְרָה  
 תּוֹרַתְךָ : זֹאת הִיְתָה לִי כִּי פִקְדֵיךָ  
 נִצְרַתִּי :

ח חֶלְקִי יי אָמַרְתִּי לְשִׁמּוֹר דְּבָרֶיךָ :  
 חֲלִיתִי פָּנֶיךָ בְּכָל רֶב

חַנְנִי כְּאִמְרֹתֶיךָ : חֲשַׁבְתִּי דְרַכִּי  
 וְאִשִּׁיבָה רַגְלִי אֶל עֵדוּתֶיךָ : חֲשַׁבְתִּי  
 וְלֹא הִתְמַהֵמְהֵתִי לְשָׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ :  
 חֶבְלֵי רִשְׁעִים עֲוֹדוּנִי תוֹרֹתֶיךָ לֹא  
 שָׁכַחְתִּי : חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוֹם  
 לְהוֹדוֹת לָךְ עַד מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה :  
 חֶבֶר אָנֹכִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ  
 וְלִשְׁמֵרֵי פְקוּדֶיךָ : חֲסֹדְךָ יְהוָה  
 מִלְּאֵה הָאָרֶץ חֶקֶךָ לְמִדְנִי :  
 ט טוֹב עָשִׂיתָ עִם עַבְדְּךָ יי  
 כְּדַבְּרְךָ : טוֹב טַעַם  
 וְדַעַת לְמִדְנִי כִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ  
 הִיאֲמַנְתִּי : טָרַם אֶעֱנֶה אָנֹכִי שִׁגְג  
 וְעַתָּה אִמְרֹתֶיךָ שָׁמַרְתִּי : טוֹב אַתָּה  
 וּמְטִיב לְמִדְנִי חֶקֶךָ : טָפְלוּ עָלַי  
 יִשְׁקַר יוֹדִים אָנֹכִי בְּכָל רֶב אֶחָד  
 פְּקֹדֶיךָ : טָפַשׁ בַּחֲלֵב לִבִּם אָנֹכִי  
 תוֹרֹתֶיךָ שְׁעִשְׂעִיתִי : טוֹב לִי כִּי

עֲנִיתִי לְמַעַן אֲלַמַּד חֻקֶיךָ : טוֹב לִי  
 תּוֹרַת פִּיךָ מֵאֲלֹפֵי זָהָב וְכֶסֶף :  
 י יְדִיךָ עָשִׂנִי וַיְכַוְנֵנִי הֵבִינֵנִי  
 וְאֲלַמַּדָה מִצֻּרֹתֶיךָ : יִרְאֶיךָ  
 יִרְאוּנִי וַיִּשְׁמְחוּ כִּי לִדְבַרְךָ יַחֲלֹתִי :  
 יִדְעֵתִי יי כִּי צְדָק מִשְׁפָּטֶיךָ וְאֱמוּנָה  
 עֲנִיתָנִי : יְהִי נָא חֶסֶדְךָ לְנַחֲמֵנִי  
 כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדְּךָ : יִבְאוּנִי רַחֲמֶיךָ  
 וְאֶחֱיָה כִּי תוֹרַתְךָ שְׁעֵשְׂעֵי : יִבְשׁוּ  
 זְדִים כִּי שִׁקֵּר עוֹתוֹנֵי אָנִי אֲשִׁיחַ  
 בְּפִקְדֶיךָ : יָשׁוּבוּ לִי יִרְאֶיךָ וַיִּדְעֵי  
 עֲדַתְךָ : יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶיךָ  
 לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ :

כ כִּלְתָהּ לְתִשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי  
 לְדַבַּרְךָ יַחֲלֹתִי : בָּלוּ  
 עֵינַי לְאִמְרָתְךָ לֵאמֹר מָתִי  
 תִּנְחַמֵנִי : כִּי הָיִיתִי כְּנֹאֵד בְּקִיטוֹר  
 חֻקֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי : כְּמִדָּה יָמֵי

עבדך מתי תעשה ברדפי משפט:  
 כרו לי ידים שחות אשר לא  
 כתורתך: כל מצותיך אמונה  
 שקר רדפוני עזרני: כמעט כרוני  
 בארץ ואני לא עזבתי פקדיך:  
 כחסרך חניני ואשמרה עדות  
 פיך:

ר לעולם יי דברך נצב בשמים:  
 לדר ודר אמונתך  
 כוננת ארץ ותעמד: למשפטיך  
 עמדו היום כי הכל עבדיך:  
 לורי תורתך שעשועי אז אבדתי  
 בעניי: לעולם לא אשבח פקדיך  
 כי בם חייאתני: לך אני הושיעני  
 כי פקדיך דרשתי: לי קוו רשעים  
 לאבדני עדתיך אתבונן: לכל  
 תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך  
 מאד:

מִמָּה אֶהְבֶּתִי תוֹרַתְךָ כָּר  
 הַיּוֹם הַיּא שִׁיחֲתִי : מֵאִיבִי  
 תַּחֲכַמְנִי מִצּוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא  
 לִי : מִכָּר מִלְמַדִּי הַשְּׂבַלְתִּי כִּי  
 עֲדוֹתֶיךָ שִׁיחָה לִּי : מִזְקָנִים  
 אֶתְבוֹנֵן כִּי פִקְדֶיךָ נִצְרַתִּי : מִכָּל  
 אֶרֶח רָע כָּלֵאתִי רַגְלִי לְמַעַן  
 אֲשַׁמֵּר דְּבָרֶיךָ : מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא  
 סָרְתִי כִּי אֶתָּה הוֹרַתְנִי : מֵה  
 נִמְלְצוּ לַחֲכִי אִמְרַתְךָ מִדְּבַשׁ לְפִי :  
 מִפְּקוּדֶיךָ אֶתְבוֹנֵן עַל בֵּן שְׁנֵאתִי  
 כָּל אֶרֶח שֶׁקֶר :

נִר לְרַגְלִי דְּבָרְךָ וְיִאֹר  
 לְנִתִּיבְתִי : נִשְׁבַּעְתִּי וְאֶקְיָמָה  
 לְשִׁמּוֹר מִשְׁפָּטִי צְדָקָה : נֶעְנִירְתִּי  
 עַד מְאֹד יְהוּדָה חֲיִנִּי כְּדְבָרְךָ :  
 נְדָבוֹת פִּי רָצָה נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ  
 לְמִדְנִי : נִפְשִׁי בְּכַפִּי תָמִיד וְתוֹרַתְךָ

לא שְׁכַחְתִּי : נִתְּנוּ רִשְׁעִים פֶּחַ  
 רִי וּמִפְקוּדֶיךָ לֹא תַעֲיִתִי : נִחַלְתִּי  
 עֲדוּתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי שִׁשּׁוֹן לְבִי  
 הָמָּה : נָטִיתִי לְבִי לַעֲשׂוֹת חֲקֶיךָ  
 לְעוֹלָם עֵקֶב :

ס סַעֲפִים שָׁנֵאתִי וְתוֹרַתְךָ  
 אֶהְבֵּתִי : סִתְרִי וּמִגְנִי  
 אֶתָּה לְדַבְרֶךָ יִחַלְתִּי : סוּרוּ מִמְּנִי  
 מִרְעִים וְאַצְרָה מְצוֹת אֱלֹהֵי :  
 סִמְכֵנִי כְּאִמְרַתְךָ וְאַחִיָּה וְאֵל  
 תְּבִישְׁנִי מִשִּׁבְרִי : סַעֲדֵנִי וְאוֹשַׁעַה  
 וְאוֹשַׁעַה בְּחֲקֶיךָ תָּמִיד : סִלִּית כָּל  
 שׁוֹגִים מִחֲקֶיךָ כִּי שָׁקֵר תִּרְמִיתֶם :  
 סִגִּים הַשֶּׁבֶת כָּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ לְבָן  
 אֶהְבֵּתִי עֲדוּתֶיךָ : סָמַר מִפְּחָדְךָ  
 בְּיִשְׂרָאֵל וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יִרְאֵתִי :  
 ע עֲשִׂיתִי מִשְׁפָּט וְצֶדֶק כֹּל  
 תְּנִיחֵנִי לְעִשְׂקֶי : עֶרֶב



עבֶדְךָ לְטוֹב אֵל יַעֲשֶׂקֵנִי זָרִים :  
 עֲנִי כָרוּ לִישׁוּעָתְךָ וּלְאִמְרַת  
 צְדָקָךָ : עֲשֵׂה עִם עֲבָדְךָ כְּחִסְדְּךָ  
 וְחַקֶּיךָ לְמַדְנִי : עֲבָדְךָ אָנִי הַבִּינְנִי  
 וְאִדְעָה עֲדוּתֶיךָ : עַתָּה לַעֲשׂוֹת  
 לַיהוָה הִפְרוּ תוֹרָתְךָ : עַל כֵּן  
 אֶהְבֵּתִי מִצֻּוֹתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז :  
 עַל כֵּן כָּל פְּקוּדֵי כָל יִשְׁרָתִי כָל  
 אֶרֶץ שֶׁקֶר שָׁנְאֵתִי :

פ פְּלֹאוֹת עֲדוּתֶיךָ עַל כֵּן נִצְרַתֶם  
 נְפִישֵׁי : פֶּתַח דְּבָרֶיךָ  
 יֵאִיר מִבֵּין פְּתִיִים : פִּי פִּעַרְתִּי  
 וְאִשְׁאָפָה כִּי לְמִצֻּוֹתֶיךָ יֶאֱבֹתִי :  
 פָּנִי אֵלַי וְחַנּוּנִי כַּמִּשְׁפָּט לֵאֱהָבִי  
 שְׂמֶךָ : פְּעָמַי הִבֵּן בְּאִמְרַתְךָ וְאֵל  
 תִּשְׁלַט בִּי כָל אֶזְרוֹן : פִּדְנִי מֵעֵשֶׂק  
 אָדָם וְאִשְׁמְרָה פְּקוּדֶיךָ : פָּנֶיךָ הָאֵר  
 בְּעֲבָדְךָ וְלִמְדֵנִי אֶת חֻקֶּיךָ :

פִּלְגֵי מַיִם יִרְדּוּ עֵינַי עַל לֹא שָׁמְרוּ  
תּוֹרַתְךָ :

צ צַדִּיק אַתָּה יי וַיִּשָּׂר מִשְׁפָּטֶיךָ :  
צוֹיֵת צָדֵק עֲדַתְךָ וְאַמוּנָה

מָאֵד : צִמְתַּתְנִי קִנְאַתִּי כִּי שָׁכַחוּ

דְּבַרְיֶךָ צָרִי : צְרוּפָה אִמְרַתְךָ

מָאֵד וְעַבְדְּךָ אֶהְבֶּה : צָעִיר אָנֹכִי

וְנִבְזָה פִּקְדֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי :

צִדְקַתְךָ צָדֵק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ

אִמֶּת : צַר וּמְצוּק מִצְאוּנֵי מִצּוֹתֶיךָ

שְׁעִשְׁעֵי : צָדֵק עֲדוֹתֶיךָ לְעוֹלָם

הַבִּינֵנִי וְאַחֶיּה :

ק קָרָאתִי בְּכָל לֵב עֲנֵנִי יי הַקִּיךְ

אֶצְוֶרָה : קָרָאתֶיךָ

הוֹשִׁיעֵנִי וְאַשְׁמְרָה עֲדוֹתֶיךָ :

קִדְמַתִּי בְּנִשְׁף וְאַשׁוּעָה לְדְבַרְךָ

יַחַלֵּתִי : קִדְמוּ עֵינַי אֲשִׁמּוֹרוֹת

לְשִׁיחַ בְּאִמְרַתְךָ : קוֹלִי שִׁמְעָה

בְּחֶסֶדְךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטְךָ חֲיִנִי :  
 קָרְבוּ רַדְפֵי זְמָה מִתּוֹרַתְךָ רַחֲקוּ :  
 קָרוֹב אַתָּה יי וְכָל מִצְוֹתֶיךָ אֶמֶת :  
 קָדַם יִדְעֵתִי מֵעַדְתֶּיךָ כִּי לְעוֹלָם  
 יִסְדָּתָם :

רַא אֵה עָנִי וְחַלְצֵנִי כִּי תוֹרַתְךָ  
 לֹא שָׁכַחְתִּי : רִיבָה רִיבֵי  
 וּגְאֹלֵנִי לְאִמְרַתְךָ חֲיִנִי : רַחֲוֹק  
 מִרְשָׁעִים יִשׁוּעָה כִּי חֲקִיךָ לֹא  
 דָרִישׁוּ : רַחֲמֶיךָ רַבִּים יי כְּמִשְׁפָּטֶיךָ  
 חֲיִנִי : רַבִּים רַדְפֵי וְצָרִי מֵעַדּוֹתֶיךָ  
 לֹא נָטִיתִי : רְאִיתִי בּוֹגְדִים  
 וְאֶתְקוּטְטָה אֲשֶׁר אִמְרַתְךָ לֹא  
 שָׁמְרוּ : רַא אֵה כִּי פְקוּדֶיךָ אֶהְבֵּתִי  
 יְהוָה כְּחֶסֶדְךָ חֲיִנִי : רֹאשׁ דְּבָרְךָ  
 אֶמֶת וּלְעוֹלָם כָּל מִשְׁפָּט צְדָקָה :  
 שׁ יִשְׂרָיִם רַדְפוּנִי חָנּוּם וּמִדְּבָרְךָ  
 פָּחַד לִבִּי : שֶׁשׁ אָנֹכִי

על אַמְרַתְךָ כְּמוֹצֵא שָׁדֵל רָב :  
 שָׁקֵר שִׁנְאַתִּי וְאַתְעֵבָה תּוֹרַתְךָ  
 אֶהְבֵּתִי : שִׁבְעַ בַּיּוֹם הַלְלֵתִיךָ עַל  
 מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה : שְׁלוֹם רָב לְאַהֲבֵי  
 רַעֲוֵיךָ וְיֵאִין לָמוּ מִכִּשּׁוֹל :  
 שִׁבְרַתִּי לִישׁוּעָתְךָ יי וּמִצּוֹרְךָ  
 עֲשִׂיתִי : שִׁמְרָה נַפְשִׁי עַד־רַתִּיךָ  
 וְאַהֲבֵם מְאֹד : שִׁמְרַתִּי פְקוּדֶיךָ  
 וְעַד־רַתִּיךָ כִּי כָל דְרָכֵי נִגְדֶךָ :  
 תִּתְקַרֵּב רַנְתִּי לְפָנֶיךָ יי כִּדְבָרְךָ  
 הַבִּינֵנִי : תָּבוֹא תַחֲנַנִּי  
 לְפָנֶיךָ כְּאִמְרַתְךָ הַצִּילֵנִי : תִּבְעֵנָה  
 שִׁפְתֵי תְהַקֶּה כִּי תִלְמַדְנִי חֻקֶיךָ :  
 תַעֲזֹב לְשׁוֹנֵי אִמְרַתְךָ כִּי כָל מִצּוֹתֶיךָ  
 צְדָק : תְּהִי יָדְךָ לְעֲזָרְנִי כִּי פִקְדֶיךָ  
 בְּחָרַתִּי : תֵּאֱבָתִי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה  
 וְתוֹרַתְךָ שְׁעֵשְׂעִי : תְּהִי נַפְשִׁי  
 וְתִהְלֶךְ וּמִשְׁפָּטְךָ יַעֲזָרְנִי : תַעֲשִׂיתִי

כְּשֶׁהָ אֵבֶד בִּקְשׁ עֲבָדְךָ כִּי מִצֹּתֶיךָ  
 לֹא שִׁבַּחְתִּי :

בקריאת המסנה לפחות יסתדל להבין פו' התיבות  
 אף שלא יבין פו' הענין באמת שאם  
 לא יבין אף התיבות יש מ"ס דאינו נחשב  
 לימוד כלל מו"ב

אות א' שבת פרק טו

אלו קְשָׁרִים שְׁחִיבִין עֲלֵיהֶן  
 קְשֶׁר הַגְּמָרִין וְקְשֶׁר הַסְּפָנִין  
 וְכֵשֶׁם שֶׁהוּא חֵיב עַל קְשִׁירָן  
 כִּךָ הוּא חֵיב עַל הַתָּרֵן רַבִּי מֵאִיר  
 אֹמֵר כָּל קְשֶׁר שָׁרוּא יְכוּל  
 לְהַתִּירוֹ בְּאַחַת מִיָּדָיו אִין חֵיבִין  
 עֲרִיו :

ב' יש דך קְשָׁרִים שְׁאִין חֵיבִין  
 עֲלֵיהֶן בְּקְשֶׁר הַגְּמָרִין  
 בְּקְשֶׁר הַסְּפָנִין קְשֶׁרֶת אִשָּׁה  
 מִפְּתַח חֲלוּקָה וְחוּטֵי סְבָכָה וְשֵׁל

פְּסִיקָא \* וּרְצוּעוֹת מִנְעַל וְסַנְדָּל  
 וְנוֹדוֹת יַיִן וְשֶׁמֶן \* וְקִדְרָה יֶשֶׁר  
 בְּיַשָּׁר רַבִּי אֶלְיָעֵזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר  
 קוֹשְׁרֵי לְפָנַי הִזְבַּחְתִּי בְּשִׁבִיר  
 שְׁלֹא תֵצֵא \* קוֹשְׁרֵי דְלִי בְּפִסְיָא  
 אֲבָל לֹא בְּחֶבֶל \* ר' יְהוּדָה  
 מֵתִיר \* כָּל אֲמַר ר' יְהוּדָה \*  
 כָּל קֶשֶׁר שֶׁאִינוֹ שֶׁל קִיּוּמָא אֵין  
 חַיִּיבִין עָלָיו :

ג מְקַפְּלִין אֶת הַכֵּלִים אֲפִירו  
 אֲרַבְעָה וְחֲמִשָּׁה  
 פְּעָמִים וּמִצִּיעִים אֶת הַמַּטּוֹת  
 מִדִּילֵי שֶׁבֶת לְשֶׁבֶת אֲבָל לֹא  
 מִשֶּׁבֶת לְמוֹצָאֵי שֶׁבֶת \* רַבִּי  
 יִשְׁמַעֵאל אָמַר מְקַפְּלִין אֶת הַכֵּלִים  
 וּמִצִּיעִין אֶת הַמַּטּוֹת מִיּוֹם  
 הַכְּפוּרִים לְשֶׁבֶת וְחֻלְבֵי שֶׁבֶת  
 קָרְבִין בְּיוֹם הַכְּפוּרִים ( כ"א אֲבָל

לא יִשָּׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּשַׁבָּת (   
 רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר לֹא יִשָּׁל שַׁבָּת   
 קִרְבִּין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים וְלֹא יִשָּׁר   
 יוֹם הַכַּפּוּרִים קִרְבִּין בְּשַׁבָּת :

שבת פרק ד

בִּי"ת בְּמָה טוֹמְנִין \* וּבְמָה אֵין   
 טוֹמְנִין \* אֵין טוֹמְנִין לֹא   
 בְּגַפְת פסולת של זתים ושל שומשמין וְלֹא   
 בְּזָבֵל וְרֹא בְּמַלַּח וְרֹא בְּסִיד   
 וְלֹא בְּחֹזֶל \* בֵּין לַחִים בֵּין יְבִישִׁים \*   
 לֹא בְּתַבֵּן וְלֹא בְּזָגִים קְלוּפֵי הַעֲנַבִּים   
 וְלֹא בְּמוֹכִים \* וְלֹא בְּעֲשָׂבִים \*   
 בְּזִמְן שֶׁהֵן לַחִים אֲבָל טוֹמְנִין   
 בָּהֶן כְּשֶׁהֵן יְבִישִׁין \* טוֹמְנִין בְּכֶסֶת   
 וּבְפִירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה \* וּבְנִסּוֹרֹת   
 יִשָּׁר חֲרָשִׁים וּבְנִעּוֹרֹת פסולת שנופל   
 כשמתרין העץ כמתירא יִשָּׁל פִּשְׁתָּן דַּקָּה \*   
 ר

ר' יהודה אוסר בדקרה ומתיר  
 בגסה : ב טומנין בשלהין  
 ומטלטלין אותן בגזי צמר ואין  
 מטלטלין אותן • כיצד הוא עושה  
 נוטל את הכיסוי והן נופלות •  
 רבי אלעזר בן עזריה אומר קפה  
 מטה על צדה ונוטל שמה יטול  
 ואינו יכול להחזיר • וחכמים  
 אומרים נוטל ומחזיר • לא כסהו  
 מבעוד יום לא יכסנו משתחשך •  
 כסהו ונתגדה מותר לכסורנו •  
 ממלא את הקיתון • ונותן לתחת  
 הכר או תחת הכסת : שמשים תחת סגוף

### אות גימ"ל חולין פרק ז

גיר הנשה נוהג בארץ ובחוצה  
 לארץ • בפני הבית ושל  
 בפני הבית • בחולין ובמוקדשים •



וְנוֹהַג בְּבִהְמָה וּבַחַיָּה \* בִּירֵךְ  
 יְשׁוּל יָמִין וּבִירֵךְ יְשׁוּל שְׁמַאל וְאֵינוֹ  
 נוֹהַג בְּעוֹף \* מִפְּנֵי שֶׁאֵין לוֹ כַּף \*  
 וְנוֹהַג בְּשָׁלִיל \* רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר  
 אֵינוֹ נוֹהַג בְּשָׁלִיל בן ט' טי הכמלא  
 כַּכְּסֵמֶס וְחֻדְבוֹ מוֹתֵר \* אֵין הַטְּבַחִין  
 נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנְּשִׂא \* ד"ר  
 מֵאִיר וְחַב"א נֶאֱמָנִין עַדּוֹ וְעַל  
 הַחֶקֶב : ב' יְשׁוּלָה אֶדָם לַנְּכָרִי  
 יֵרֵךְ \* שֶׁגִּיד הַנְּשִׂא בְּתוֹכָהּ מִפְּנֵי  
 שֶׁמְקוּמוֹ נֶכֶר \* הַנוֹטֵל גִּיד הַנְּשִׂא  
 צָרִיךְ שִׁישׁוֹל אֶת כָּלוֹ \* רַבִּי יְהוּדָה  
 אוֹמֵר כְּדֵי לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוֹת  
 נְטִילָה : ג' הָאוֹכֵל מִגִּיד הַנְּשִׂא  
 כַּזֵּית סוֹפֵג לוקח אַרְבָּעִים \* אֶכְלוּ  
 וְאֵין בּוֹ כַּזֵּית חַיִּיב \* אֶכְל מִזָּה  
 כַּזֵּית וּמִזָּה כַּזֵּית \* סוֹפֵג שְׁמוֹנִים \*  
 רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵינוֹ סוֹפֵג אֶלָּא

אַרְבַּעִים : ד יֵרֶךְ שְׁנַת־בֶּשֶׂר בָּהּ  
 גִּיד הַנְּשִׂא \* אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתֶיךָ  
 טַעַם הָרִי זֶה אֲסוּרָה \* כִּי־צַד  
 מִשְׁעָרֶיךָ אֹתָהּ \* כְּבֶשֶׂר בְּדַפֶּת :  
 ה גִּיד הַנְּשִׂא שְׁנַת־בֶּשֶׂר עִם  
 הַגִּידִים בְּזֶמֶן שְׁמֵכִירוֹ בְּנוֹתֶיךָ  
 טַעַם \* וְאִם אֵינֶנּוּ מִכִּירוֹ \* כִּלְנֵי  
 אֲסוּרִין \* וְהָרוּטֵב בְּנוֹתֶיךָ טַעַם \*  
 וְכֵן חֲתִיכָה שֶׁל נִבְלָה \* וְכֵן  
 חֲתִיכָה שֶׁל דָּג טָמֵא \* שְׁנַת־בֶּשֶׂר  
 עִם הַחֲתִיכוֹת בְּזֶמֶן שְׁמֵכִירֶן  
 בְּנוֹתֶיךָ טַעַם \* וְאִם לֹא כִלְנֵי  
 אֲסוּרוֹת \* וְהָרוּטֵב בְּנוֹתֶיךָ טַעַם :  
 ו נוֹהֵג בְּשֶׁהוֹרָה וְאֵינֶנּוּ נוֹהֵג  
 בְּטִמְאָה \* רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף  
 בְּטִמְאָה \* אֶלֶּיךָ יְהוּדָה וְהֵלֵךְ  
 מִבְּנֵי יַעֲקֹב נִאֲסַר גִּיד הַנְּשִׂא \*  
 וְעַדִּין בְּהֵמָה טִמְאָה מוֹתֶרֶת לָהֶן \*

אָמְרוּ לוֹ בְּסִינֵי נְאֻמָּר • אָדָּל  
 שְׁנֵבֶתֶב בְּמִקוֹמוֹ :

אות דלת מסכת סנהדרין פרק א  
 דיני ממונות בשלושה • גזירות  
 וחבלות בשלשה • נזק  
 וחצי נזק • תשלומי כפל ותשלומי  
 ארבעה וחמשה בשלשה •  
 האונס והמפתה והמוציא שם רע  
 בשלשה ד"ר מאיר וחב"א המוציא  
 שם רע בפעשים ושלשה •  
 משום שיש בו דיני נפשות :  
 במכורת בשלשה משום רבי  
 ישמעאל אמרו בפעשים ושלשה •  
 עבור החדש בשלשה עבור  
 השנה בשלשה • ד"ר מאיר •  
 רבן שמעון בן גמליאל אומר  
 בשלשה מתחילין • ובחמשה

נוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין • וְגוֹמְרִין בְּשִׁבְעָה •  
 וְאִם גָּמְרוּ בְּשִׁלְשָׁה מְעַבְרֵת : ג  
 סְמִיכַת זְקָנִים וְעֵרִיפַת עֲגֻלָּה  
 בְּשִׁלְשָׁה • דְּבָרֵי ר' שִׁמְעוֹן •  
 וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּחֻמְשָׁה •  
 הַחֲלִיצָה וְהַמְאוֹנִין בְּשִׁלְשָׁה •  
 נֹטֵעַ רְבִיעִי וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי שְׂאִין  
 דְּמִיּוֹ יְדוּעִים בְּשִׁלְשָׁה • הַהֲקָדְשוֹת  
 בְּשִׁלְשָׁה • הָעֶרְכִין הַמְטַלְטְלִין  
 בְּשִׁלְשָׁה • רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֶחָד  
 מֵהֵן בֵּהֵן • וְהַקְרָקְעוֹת תְּשַׁע  
 וּכְהֵן • וְאֵדָם בְּיֹצֵא בֵּהֵן : ד  
 דִּינֵי נַפְשׁוֹת בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה •  
 הַרוֹבֵעַ וְהַנֶּרְבָּעַ בְּעֶשְׂרִים וְשִׁלְשָׁה  
 שְׁנָאֵמֵר וְהַרְגַּת אֶת הָאִשָּׁה וְאֶת  
 הַבְּהֵמָה • וְאוֹמֵר וְאֶת הַבְּהֵמָה  
 תִּהְרֹגוּ • שׁוֹר הַנִּסְקַל בְּעֶשְׂרִים  
 וְשִׁלְשָׁה • שְׁנָאֵמֵר הַשׁוֹר יִפְקַד

וְגַם בְּעַלְיוֹ יוֹמַת • כְּמִיתַת בְּעַלְיָם  
 כֶּךָ מִיתַחַּ הַשּׁוֹר • הַזֶּאֱבָב וְהָאֲרִי  
 וְהַדּוֹב וְהַנְּמֵר וְהַבְּרָדִלִים וְהַנְּחָשִׁי  
 מִיתַתָּן בְּעֵשְׂרִים וְיִשְׁלֹשָׁה • רַבִּי  
 אֲדִיעֶזֶר אוֹמֵר כָּל הַקּוֹדֵם לְהַרְגָּן  
 זָכָה • רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִיתַתָּן  
 בְּעֵשְׂרִים וְיִשְׁלֹשָׁה : הָאֵין דָּנִין לֹא  
 אֶת הַשֶּׁבֶט • וְלֹא אֶת נְבִיא הַשֶּׁקֶר •  
 וְלֹא אֶת כֹּהֵן גָּדוֹל • אֲלֵא בְּבֵית  
 דִּין שֶׁר שֶׁבְעִים וְאַחַד • וְהֵין  
 מוֹצִיאֵין לְמַלְחַמַת הַרְשׁוֹת • אֲלֵא  
 עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל שֶׁבְעִים וְאַחַד •  
 אֵין מוֹסִיפִין עַל הָעִיר וְעַל הָעִזּוֹרוֹת •  
 אֲדָא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁר שֶׁבְעִים  
 וְאַחַד • אֵין עוֹשִׂין סְנֵהֲדְרִיּוֹת  
 לְשֶׁבֶטִים אֲדָא עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁל  
 שֶׁבְעִים וְאַחַד • אֵין עוֹשִׂין עִיר  
 הַנְּדַחַת אֲלֵא בְּבֵית דִּין שֶׁל

שבעים ואחד • ואין עושין עיר  
 הנדחת בפפר • ולא שרש עיר  
 הנדחת • אבל עושין אחת או  
 שתים : וסנהדרי גדולה היתה  
 של שבעים ואחד וקטנה של  
 עשרים ושלשה • ומנין לגדולה  
 שהיא של שבעים ואחד • שנאמר  
 אספה לי שבעים איש מזקני  
 ישראל • ומשה על גבהן • הרי  
 שבעים ואחד • רבי יהודה אומר  
 שבעים • ומנין לקטנה שהיא  
 של עשרים ושלשה • שנאמר  
 ושפטו העדה • והצילו העדה •  
 עדה שופטת • ועדה מצלת • הרי  
 כאן עשרים • ומנין לעדה שהיא  
 עשרה • שנאמר עד מתי לעדה  
 הרעה הזאת • יצאו יהושע וכלב  
 ומנין להביא עוד שלשה • ממשמע

שנאמר לא תהיה אחרי רבים  
 לרעות \* שומע אני שאהיה עמהם  
 לטובה \* אם כן למה נאמר אחרי  
 רבים להטות \* לא כהטיתך  
 לטובה \* הטייתך לרעה \* הטייתך  
 לטובה על פי אחד הטייתך לרעה  
 על פי שנים \* ואין בית דין שקול \*  
 מוסיפין עליהן עוד אחד \* הרי  
 כאן עשרים ושלושה \* וכמה יהא  
 בעיר ותהא ראויה לסנהדרין  
 מאה ועשרים \* רבי נחמיה אומר  
 מאתים ושלושים \* בנגד שרי  
 עשרות :

אות ה ברכות פרק ב

היה קורא בתורה \* והגיע זמן  
 המקרא \* אם פוין לבו  
 יצא \* ואם לאו \* לא יצא \*

בפרקים

בפֿרָקִים • שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הַכְּבוֹד •  
וּמִשִּׁיב • וּבְאִמְצָע שׁוֹאֵל מִפְּנֵי  
הִירָאָה וּמִשִּׁיב • ד"ר מֵאִיר • רַבִּי  
יְהוּדָה אָמַר בְּאִמְצָע שׁוֹאֵל  
מִפְּנֵי הִירָאָה וּמִשִּׁיב מִפְּנֵי הַכְּבוֹד •  
בפֿרָקִים שׁוֹאֵל מִפְּנֵי הַכְּבוֹד •  
וּמִשִּׁיב שְׁלוֹם לְכָל אָדָם : ב אֵלו  
הֵן בֵּין הַפְּרָקִים • בֵּין בְּרַכָּה  
רֵאשׁוֹנָה לַשְּׁנִיָּה • בֵּין יְשִׁנָּה לַשְּׁמִיעַ •  
בֵּין שְׁמִיעַ לְוְהִיָּה אִם שְׁמִיעַ • בֵּין  
וְהִיָּה אִם שְׁמִיעַ לְוִיאָמַר • בֵּין  
וִיאָמַר לְאָמֶת וְיִצִּיב • רַבִּי יְהוּדָה  
אָמַר • בֵּין וִיאָמַר לְאָמֶת וְיִצִּיב  
לֹא יִפְסִיק • אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן  
קִרְחָה לָמָּה קִדְמָה שְׁמִיעַ לְוְהִיָּה  
אִם שְׁמִיעַ • (אָרְאֵה) כְּדִי שִׁיקְבֵּד  
עָרְיו עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם תְּחַלֵּה •  
וְאַחַר כֵּךְ יִקְבֵּל עָרְיו עוֹל מִצּוֹת •



וְהָיָה אִם שָׁמַע לְוַיֹּאמֶר • שׁוּבָהּ  
 אִם שָׁמַע נוֹהַג בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה •  
 וַיֹּאמֶר אֵינוֹ נוֹהַג אֶלָּא בַּיּוֹם •  
 ג הַקּוֹרָא אֶת שָׁמַע וְלֹא הַשְּׁמִיעַ  
 לְאֲזוּנוֹ יֵצֵא • רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר לֹא  
 יֵצֵא • קָרָא וְלֹא דִקְדַק בְּאוֹתֵיּוֹתֶיהָ •  
 רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר יֵצֵא • רַבִּי יְהוּדָה  
 אוֹמֵר לֹא יֵצֵא • הַקּוֹרָא לְמַפְרַע  
 לֹא יֵצֵא • קָרָא וְטָעָה • יַחֲזוֹר  
 לְמָקוֹם שִׁטְעָה • ד הָאוֹמְנִין •  
 קוֹרִין בְּרֵאשׁ הָאֵילָן • אוֹ בְּרֵאשׁ  
 הַגְּדֵבָה כַּמִּין שֶׁל חֲכִימִים מֵהַ שְׂאִינָן  
 רִשְׁאִין לַעֲשׂוֹת בֵּין בִּתְפֻלָּה •  
 ה חֲתָן פְּטוֹר מִקְרִיאַת שְׁמַע בְּבִילָה  
 הָרֵאשׁוֹן וְעַד מוֹצְאֵי שַׁבָּת אִם לֹא  
 עָשָׂה מְעֵשָׂה • מְעֵשָׂה בְּרַבֵּן  
 גְּמֻדֵי־אֵל • יִשְׁקָרָא בַּלַּיְלָה הָרֵאשׁוֹן  
 שְׁנַשָּׂא • אָמְרוּ לוֹ תִלְמִידָיו • לֹא

לַמְדַתְנו רַבִּינוּ שְׁחַרְתָּן פְּטוֹר  
 מִקְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה הָרֵאשׁוֹן •  
 אָמַר רֵהֶם • אֵינִי שׁוֹמֵעַ לָכֶם •  
 לְבַטֵּל מִמְּנֵי עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם  
 אֶפְיָלוּ יִשְׁעָה אַחַת : ו רַחֵץ בְּלִילָה  
 הָרֵאשׁוֹן שְׁמַתָּה אִשְׁתּוֹ • אָמְרוּ לוֹ  
 תְּלַמִּידָיו לֹא לַמְדַתְנוּ רַבִּינוּ שְׁאֵבֵל  
 אָסוּר לְרַחוּץ • אָמַר רֵהֶם • אֵינִי  
 כְּשֶׁאֵר כָּל אָדָם אֶסְמְנִים אָנִי :  
 ז וּכְשִׁמְרַת טָבִי עֲבָדוּ קִבֵּל עָלָיו  
 תְּנַחוּמִין • אָמְרוּ לוֹ תְּלַמִּידָיו • לֹא  
 לַמְדַתְנוּ רַבִּינוּ שְׁאֵיִן מִקְבָּרִין  
 תְּנַחוּמִין עַל הָעֲבָדִים • אֲלֹ אֵין  
 טָבִי עֲבָדִי כְּשֶׁאֵר כָּל הָעֲבָדִים  
 כְּשֶׁר הָיָה : ח חָתָן • אִם רָצָה  
 לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה  
 הָרֵאשׁוֹן קוֹרֵא • רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן  
 גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר • לֹא כָּל הַרוֹצֵה

## ליטול את השם יטול :

אות ואו מסכת דמאי פרק ב

ואלו דברים מתעשרין דמאי  
 בכל מקום הדבילה תאניס  
 יכניס וְהִתְמָרִים וְהַחֲרוּבִין הָאוֹרוֹ  
 תמנו וְהַכֶּמוֹן \* הָאוֹרוֹ שֶׁבְּחוּצָה  
 לָאָרֶץ \* כָּל הַמִּשְׁתַּמֵּשׁ מִמֶּנּוּ פֶטוּר:  
 בַּהֶמְקַבֵּל עָלָיו לְהִיּוֹת נֶאֱמָן \*  
 מֵעֵשֶׂר אֶת שֶׁהוּא אוֹכֵל \* וְאֶת  
 שֶׁהוּא מוֹכֵר \* וְאֶת שֶׁהוּא לוֹקֵחַ \*  
 וְאִינוֹ מִתְאַרְחֵ אֶצֶל עַם הָאָרֶץ \*  
 רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִף הַמִּתְאַרְחֵ  
 אֶצֶל עַם הָאָרֶץ נֶאֱמָן \* אָמְרוּ לוֹ \*  
 עַל עֲצָמוֹ אִינוֹ נֶאֱמָן \* כִּי־צַד יִהְיֶה  
 נֶאֱמָן עַל שֵׁל אַחֲרָיִם : גַּ הַמְקַבֵּל  
 עָלָיו לְהִיּוֹת חֵבֵר \* כִּקְרָא ת"ס אִינוֹ  
 מוֹכֵר לְעַם הָאָרֶץ לֶחַ וְיָבֵשׁ \*

וְאֵינוּ לוֹקְחִים מִמֶּנּוּ לַח • וְאֵינוּ  
 מִתְאַרְחִים אֶצֶל עִם הָאָרֶץ וְלֹא  
 מִתְאַרְחוּ אֶצֶל וּבְכֶסֶתוֹ רַבִּי יְהוּדָה  
 אֹמֵר אֵף לֹא יִגְדֵל בְּהֵמָה דַּקָּה •  
 וְלֹא יִהְיֶה פְרוּץ בְּגִדִים וּבִשְׁחֹק •  
 וְלֹא יִהְיֶה מְטֵמָא לַמֵּתִים • וּמִשְׁמִישׁ  
 בְּבֵית הַמְּדֻרָשׁ • אָמְרוּ לוֹ לֹא בָאוּ  
 אֵלָיו לְכַדֵּר : ד הַנְּחֻתוּמִים • סו  
 סְאוּפִים לֹא חִיבוּ אוֹתָם הַכֹּמִים  
 לְהַפְרִישׁ • אָלֵא כְּדֵי תְרוּמַת  
 מְעִשֵׁר וַחֲדָה • הַחֲנוּנִים אֵינֶם  
 רְשָׁאִין לְמַכּוֹר אֶת הַדְּמָאִי • כָּל  
 הַמְּשַׁפֵּיעֵין בְּמִדָּה גְּסָה • רְשָׁאִין  
 לְמַכּוֹר אֶת הַדְּמָאִי • אֵלָיו הֵן  
 הַמְּשַׁפֵּיעֵין בְּמִדָּה גְּסָה • כְּגוֹן  
 הַסְּטוֹנוֹת סוּמְרִים גְּדוּלִים כַּתְּבוּאָה וּמוֹכְרֵי  
 תְּבוּאָה : ה רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר אֶת  
 שְׂדֵרְכּוֹ לְהַמְדֵּד בְּגִסָּה • וּמְדֵדוּ

בַּדָּקָה • טַפְּלָה דַּקָּה לַגָּסָה • אֵת  
 שֶׁדָּרְכוּ לְהַמִּיר בַּדָּקָה • וּמָדְדוּ  
 בַּגָּסָה • טַפְּלָה גָּסָה לַדָּקָה • אִי  
 זו הִיא מִדָּה גָּסָה • בִּיבֵשׁ שְׁלִישָׁה  
 קַבִּין • וּבִלַּח דִּינָר • רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר  
 סִלִּי תֵּאֲנִים • וְסִלִּי עֲנָבִים • וְקוֹפּוֹת  
 שֶׁל יָרֵק • כָּל זְמַן שֶׁהוּא מוֹכֵרָן  
 אַכְסָרָה פָּטוּר :

אות ז' מסכת טהרות פרק ט'

זֵתִים מֵאֵימַתִּי מִקְבֵּלִין טוֹמְאָה •  
 מִשִּׁיזִיעוּ זֵיעַת הַמַּעֲטָן כְּלִי  
 שֶׁמִּנְחִין בוֹ הַזֵּתִים לְהַזִּיעַ אֲבָל לֹא זֵיעַת  
 הַקּוֹפָה • כְּדַבְּרֵי בֵּית שְׁמַאי רַבִּי  
 שֶׁמֶעוֹן אוֹמֵר שִׁיעוֹר זֵיעָה שְׁלִישָׁה  
 יָמִים • בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים  
 מִשִּׁיתְּחִבְרוּ שְׁלִישָׁה זֶה לָזֶה • רַבֵּן  
 גַּמְדִּיאֵל אוֹמֵר מִשִּׁתְּגִמֵּר מִלְּאֲכֹתָן •

וְחַכְמִים אֹמְרִים כְּדַבְּרָיו : בַּגֹּמֵר  
 מִדְּמָסוֹק אֲבָל עֵתִיד לִיקַח \* גֹּמֵר  
 מְלִיקַח \* אֲבָל עֵתִיד לְלוֹוֹת \* אֲרַעוּ  
 אֲבָל אוֹ מִשְׁתָּה אוֹ אוֹנָס אֲפִילוּ  
 זָבִים וְזָבוֹת מְהֻלְכִים עֲלֵיהֶן טְהוֹרִין  
 נָפְלוּ עֲלֵיהֶן מִשְׁקִין טְמֵאִין \* אִין  
 טְמֵא אֵלָּא מְקוֹם מִגָּעַן וְהַמּוֹחֵר  
 הַיּוֹצֵא מֵהֵן טְהוֹר : גַּ נְגַמְרָה  
 מְלֵאכְתָּן הָרִי אֵלּוּ מוֹבְשָׁרִין \* נָפְלוּ  
 עֲלֵיהֶן מִשְׁקִין טְמֵאִין \* הַמּוֹחֵר  
 הַיּוֹצֵא מֵהֵן ר' אֶלְיָעֶזֶר מְטַהֵר  
 וְחַכְמִים מְטַמְּאִין \* אָמַר ר' שְׁמַעוֹן  
 לֹא נִחְדָּקוּ עַל הַמּוֹחֵל הַיּוֹצֵא מִן  
 הַזֵּיתִים שֶׁהוּא טְהוֹר וְעַל מַה  
 נִחְדָּקוּ עַל הַיּוֹצֵא מִן הַבּוֹר \* שְׂרָבִי  
 אֶלְיָעֶזֶר מְטַהֵר וְחַכְמִים מְטַמְּאִין :  
 דַּ הַגּוֹמֵר אֶת זֵיתוֹ וְשִׁיר קוֹפְרָה  
 אַחַת יִתְּנָה לְעַנִּי כֵּהֵן \* דַּבְּרֵי ר'

מֵאִיר • ר' יְהוּדָה אֹמֵר יוֹלִיךְ לֹו  
אֶת הַמִּפְתָּח מִיָּד • ר' שְׁמַעוֹן אֹמֵר  
מֵעַת לַעַת : הַהַמְנִיחַ אֶת זִיתוֹ  
בְּכוֹתֵשׁ שְׁיִמְתוֹנוּ שִׁיתְרַכְסוּ שְׁיִדְהוּ  
נוֹחִין לְכַתוֹשׁ • הָרִי אֵלֹו מוֹכְשָׁרִין •  
שְׁיִמְתוֹנוּ שְׁיִמְלָחֵם • בֵּית שְׁמַאי  
אֹמְרִים מוֹכְשָׁרִים • בֵּית הַלֵּל  
אֹמְרִים אֵינָן מוֹכְשָׁרִין • הַפּוֹצֵעַ  
מִמַּעַבְדֵי זֵתִים בְּיָדִים טְמֵאוֹת טְמֵאָן :  
וְהַמְנִיחַ זֵיתוֹ בְּגֹג לְגִרְגָרִים •  
שִׁיתְרַכְסוּ כֹל גִּרְגֵר אֶפְלוּ הֵן רוֹם אִמָּה  
אֵינָן מוֹכְשָׁרִין • נִתְנָן בְּבֵית  
שְׁיִלְקוּ • שִׁיתְמַעְכוּ וְעַתִּיד לְהַעֲלוֹתָן  
לְגֹג • נִתְנָן בְּגֹג (שְׁיִלְקוּ אוֹ) שְׁיִפְתָּחֵם  
(וְשְׁיִמְלָחֵם) הָרִי אֵלֹו מוֹכְשָׁרִין •  
נִתְנָן בְּבֵית עַד שְׁיִשְׁמֹר אֶת גִּגּוֹ •  
אוֹ עַד שְׁיִוְלִיכֵם לְמָקוֹם אַחֵר •  
אֵינָן מוֹכְשָׁרִין : זֶרְצָה לִּישׁוֹל מֵהֶן

כָּד אַחַר או שְׁנֵי כַדִּים • בֵּית  
 שְׁמַאי אוֹמְרִים קוֹצֵת חוּטֵךְ בְּטוֹמְאָה  
 וּמַחֲפָה מִכֶּסֶה בְּטַהֲרָה • בֵּית הַלֵּל  
 אוֹמְרִים אַף מַחֲפָה בְּטוֹמְאָה • רַבִּי  
 יוֹסִי אוֹמֵר חוֹפֵר בְּקַרְדּוּמוֹת שֶׁל  
 מַתְּכַת וּמוֹרֵיךְ לְבֵית הַכֹּד  
 בְּטוֹמְאָה : ח הַשְּׂרִיץ שֶׁנִּמְצָא  
 בְּרַחֲוִים אֵין טָמֵא אֶלָּא מְקוֹם  
 מִגְּעוֹ • אִם הָיָה מִשְׁקָה מְהַלֵּךְ •  
 הַכֹּל טָמֵא • נִמְצָא עַל גְּבִי  
 הַעֲלִים • יִשְׁאֲלוּ הַבְּדָדִים הַפּוֹעֵלִים  
 שְׁעוֹשִׂים שֶׁמֶן כְּבֵית הַכֹּד לֹא נִגְעָנוּ •  
 אִם הָיָה נוֹגֵעַ בָּאוֹם וְתִים הַמְּחוֹכְרִים  
 אֶפְלוּ בְּשַׁעוֹרָה טָמֵא : ט נִמְצָא  
 עַל גְּבִי פְרוּדִים וְהוּא נוֹגֵעַ  
 בְּכַבִּיצָה טָמֵא • פְרוּדִים עַל גְּבִי  
 פְרוּדִים אַף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹגֵעַ  
 בְּכַבִּיצָה • אֵין טָמֵא אֶלָּא מְקוֹם



מַנְעוּ \* נִמְצָא בֵּין הַכּוֹתֵל לַיְזִיתִים  
 \* טְהוֹר \* נִמְצָא בְּגַג הַמַּעֲטָן טְהוֹר \*  
 נִמְצָא בְּמַעֲטָן הַגָּג טָמֵא \* נִמְצָא  
 שָׂרוּף עַל הַיְזִיתִים \* וְכֵן מְטִילֵת  
 מְהוּהָא כַּנֵּד סַנְתַמְרָךְ כֹּאֵשׁ טְהוֹרָה \*  
 שָׂבֵד הַטּוֹמְאוֹת בְּשַׁעַת מְצִיאָתָן :

אות חית שבת פרק כב

חֲבִית שְׁנֵי שְׂבָרָה \* מְצִילִין הַיְמָנָה  
 מְזוֹן שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת וְאוֹמֵר  
 לְאַחֲרֵים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם וּבְלִבֵּד  
 יִשְׂרָאֵל יִסְפוּג \* שֶׁלֹּא יִשְׁאֹב כִּירוֹ לַקַּנְחָס  
 כַּשֶּׁפֶת סַכְלֵי אֵין סוֹחֲטִין אֶת הַפְּרוֹת  
 לְהוֹצִיא מֵהֵן מִשְׁקִין \* וְאִם יֵצֵא  
 מֵעֲצָמָן אֲסִירִים רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר  
 אִם לְאוֹכְלִים \* הַיּוֹצֵא מֵהֵן מִתֵּר \*  
 וְאִם לְמִשְׁקִין הַיּוֹצֵא מֵהֵן אָסוּר \*  
 חֲלוֹת רַבִּי שְׂרָסְקָן חֲתָכֶם מֵעֵרֵב

שבת

שֶׁבֶת וַיֵּצְאוּ מֵעֶצְמֹן אֲסוּרִים • וְרַבִּי  
 אֱלִיעֶזֶר מֵתִיר : ב בָּר שֶׁבֶת  
 בְּחֻמֵּי מַעֲרַב שֶׁבֶת • שׁוֹרֵי אֹתוֹ  
 בְּחֻמֵּי בְּשֶׁבֶת וְכִי יִשְׁלַח בָּא  
 בְּחֻמֵּי מַעֲרַב שֶׁבֶת מֵדִיחִין אֹתוֹ  
 בְּחֻמֵּי בְּשֶׁבֶת חוּץ מִן הַמְּלִיחַ  
 הַיָּשָׁן (נ"א וְדָגִים מְלוּחִים קֶטְנִים)  
 וְקוֹרִים הָאֵסֶפְנִין דַּג סְקִיפְתוֹ דַּקָּה  
 יִשְׁהַדְּחָתָן זֶה הִיא גְּמַר מְלֹאכְתָּן :  
 ג שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הַחֲבִית • לֹאכּוֹל  
 הַיִּמְנָה גְרוֹגְרוֹת וְכִרְבֵּד שֶׁלֹּא  
 יִתְבַּוֵּין לְעִשׂוֹת כְּלִי וְאִין נוֹקְבִים  
 מְגוּפָה שֶׁר חֲבִירַת דְּבִירֵי רַבִּי  
 יְהוּדָה וְחֲבָמִים מֵתִירִין (נ"א וְרַבִּי  
 יוֹסִי מֵתִיר) וְלֹא יִקְבְּרָה מְצַדָּה •  
 וְאִם הֵיטָה נְקוּבָה לֹא יִתֵּן עָלֶיהָ  
 שְׁעוּה • מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמַרְח •  
 אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מְעִישָׁה בָּא לְפָנַי

רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמר  
 חוששני לו מחטאת : ד נותנין  
 תבשיל לתוך הבור בשביל  
 שיהא שמור ואת המים היפים  
 ברעים בשביל שיצנו ואת הצונן  
 בחמין בשביל שיחמו • מי שנשרו  
 כילו בדרך במים מהלך בהן  
 ואינו חושש הגיע לחצר החיצונה  
 שוטחן בחמה אבל לא כנגד  
 העם : ה הרוחץ במי מערה ובמי  
 טבריא ונסתפג אפלו בעשר  
 אלונטיות • סדינים לא יביאם  
 בידו • אבל עשרה בני אדם  
 מסתפגין באלונטית אחת פניהם  
 ידיהם ורגליהם ומביאין אותן  
 בידן : ו סבין וממשמשיין בבני  
 מעים • אבל לא מתעמלין • לשפספ  
 כח ולא מתגרדין • כמנדרת יאין

יוֹרְדִין לְקוֹרְדִימָה \* בְּקַעַת מְלֵאָה מִיַּם  
 וְטֵיט לַמַּטֶּה וְאִין עוֹשִׂין אֶפְקָטוּזִין לְהַקִּיף  
 הָאוֹכֵל וְאִין מְעַצְבִּין מִתְקִינִין וּמְיוֹשְׁבִין  
 הַעֲלָמוֹת אֶת הַקָּטָן וְאִין מַחְזִירִין  
 אֶת הַשֶּׁבֶר \* מִי שֶׁנִּפְרָקָה סוּלָה הַעֲלָם  
 מִהַפְרִק סְלוּ יָדוֹ אוֹ רַגְלוֹ לֹא יִטְרַפֵּם  
 בְּצוּגָן אֲבֵל רוּחֵן הוּא כְּדָרְכוֹ  
 וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא :

אות ט זכחים פרק יב

טָבוֹל יוֹם \* וּמְחַסֵּר כְּפוּרִים \*  
 אִינָן חוֹלְקִין בְּקַדְשִׁים  
 לְאָכּוֹל לְעֶרֶב \* אוֹנָן נוֹגֵעַ \* וְאִינוּ  
 מְקַרִּיב \* וְאִינוּ חוֹלְקִין לְאָכּוֹר  
 לְעֶרֶב \* בְּעָלֵי מוּמִין בֵּין בְּעָלֵי  
 מוּמִין קְבוּעִין \* בֵּין בְּעָלֵי מוּמִין  
 עוֹבְרִין \* חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין \* אֲבֵל  
 לֹא מְקַרִּיבִין \* וְכָל שֶׁיֵּנוּ רָאִי

לַעֲבוֹדָה אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׂר • וְכֹל  
 יִשְׂאֵין לוֹ בְּבֶשֶׂר אֵין לוֹ בְּעוֹרוֹ  
 אֶפְלוֹ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים •  
 וְטָהוֹר בְּשַׁעַת הַקָּטֹר הַחֲלָבִים •  
 אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׂר שֶׁנֶּאֱמַר הַמִּקְרִיב  
 אֶת דַּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֲלָב  
 מִבְּנֵי אֲהֲרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׂוֹק הַיָּמִין  
 לְמִנָּה • בְּכֹל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ  
 בְּבִשְׂרָה לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בְּעוֹרָה •  
 שֶׁנֶּאֱמַר עוֹלֹת אִישׁ • עוֹלָה  
 יִשְׁעֲלֶתָהּ לְאִישׁ • עוֹלָה שֶׁנִּשְׁחָטָה  
 שֶׁלֹּא לְשָׂמָה • אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא  
 עֲלִתָהּ לְבַעֲלִים • עוֹרָה לְכֹהֲנִים •  
 אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ • וְאֶחָד עוֹלֹת  
 הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהֶן לְכֹהֲנִים : ג  
 עוֹרוֹת קָדָשִׁים קָדִים לְבַעֲלִים •  
 וְעוֹרוֹת קָדָשִׁי קָדָשִׁים לְכֹהֲנִים  
 קֹל וְחוֹמֶר • מָה אִם עוֹרָה שֶׁלֹּא

זָכוּ בְּשָׂרָה זָכוּ בְּעוֹרָה • קְדָשִׁי  
 קְדָשִׁים שְׂזָכוּ בְּשָׂרָן • אִינוּ דִּין  
 שְׂזָכוּ בְּעוֹרָן • אִין מְזַבַּח יוֹכִיחַ •  
 שְׂאִין לוֹ עוֹר מִכָּל מָקוֹם : ד כָּל  
 הַקְּדָשִׁים שְׂאִירַע בָּהֶם פְּסוּל  
 קוֹדֵם לְהַפְּשִׁטָּן • אִין עוֹרוֹתֵיהֶם  
 לְכַהֲנִים • לְאַחַר הַפְּשִׁטָּן  
 עוֹרוֹתֵיהֶם לְכַהֲנִים • אָרְ חֲנִינָא  
 סָגֵן הַכַּהֲנִים • מִיָּמִי לֹא רָאִיתִי  
 עוֹר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה • אָרְ  
 עֲקִיבָא מִדְּבָרָיו לְמִדְנֹו •  
 שְׁהַמְּפִשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר • וְנִמְצָא  
 טְרֵפָה שְׂיֵאוֹתוֹ הַכַּהֲנִים בְּעוֹרוֹ •  
 וְחֵכ"א אִין לֹא רָאִינוּ רָאִיָּה אָרְא  
 יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה : ה פְּרִים  
 הַנְּשָׂרְפִים וְשְׂעִירִים הַנְּשָׂרְפִים •  
 בְּזִמְן שֶׁהֵם נִשְׂרָפִים כְּמִצּוֹרְתָן •  
 נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדִּישָׁן • וּמִטְמְאִין

בגדים \* ואם אינן נִשְׂרָפִים  
 כְּמִצּוֹתָן \* נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה  
 שאירע בו פסול קודם זריקה ואינן מִטְמְאִין  
 בגדים : ו הָיוּ סוּבְלִים אוֹתָם  
 בְּמוֹטוֹת יֵצְאוּ הָרֵאשׁוֹנִים חוּץ  
 לְחֹמַת הָעִזְרָה \* וְהָאֲחֵרוֹנִים לֹא  
 יֵצְאוּ \* הָרֵאשׁוֹנִים מִטְמְאִין בְּגָדִים \*  
 וְהָאֲחֵרוֹנִים אֵינָם מִטְמְאִין בְּגָדִים \*  
 עַד שִׁיֵּצְאוּ \* יֵצְאוּ אֵלָיו וְאֵלָיו \* אֵלָיו  
 וְאֵלָיו מִטְמְאִין בְּגָדִים \* ר' שְׁמַעוֹן  
 אוֹמֵר אֵלָיו וְאֵלָיו אֵינָם מִטְמְאִין  
 בְּגָדִים \* עַד שִׁיֵּצֵת הָאוֹר בְּרֶכֶן \*  
 נִתְּךְ הַבָּשָׂר \* אֵין הַשּׁוֹרֵף מִטְמֵא  
 בְּגָדִים :

אות יוד יומא פרק ח

- \* יום הַכְּפוּרִים אָסוּר בְּאֲכִילָה
- \* וּבִשְׂתִירָה \* וּבְרַחֲצָהּ

וּבְסִיבָה • וּבְנִעִילַת הַסְּנַדָּר •  
 וּבְתִשְׁמִישׁ הַמָּטָה • וְהַמְּלֶךְ • וְהַכֶּלֶה  
 יִרְחֲצוּ אֶת פְּנֵיהֶם • וְהַחִיָּה תִנְעוּל  
 אֶת הַסְּנַדָּר • ד"ר אֶלִיעֶזֶר • וְחַכְמִים  
 אוֹסְרִין : ב הָאוֹכֵל כְּכוֹתֶבֶת  
 הַגָּסָה • כְּמוֹהָ וּכְגַרְעִינָתָה  
 וְהַשּׁוֹתֶה מְלֵא לְגִמּוֹ חַיִּיב • כָּל  
 הָאוֹכְלִין מִצְטַרְפִּין לְכְּכוֹתֶבֶת •  
 וְכָל הַמִּשְׁקִין מִצְטַרְפִּין לְמְלֵא  
 לְגִמּוֹ • הָאוֹכֵל וְיִשּׁוֹתָה אֵין  
 מִצְטַרְפִּין : ג אֹכֵל וְשָׁתָה בְּהַעֲלֵם  
 אַחַת • אֵינוֹ חַיִּיב אֶלָּא חֲטָאֵת  
 אַחֶרֶת • אֹכֵל וְעֹשֶׂה מְלֵאכָה  
 חַיִּיב שְׁתֵּי חֲטָאוֹת • אֹכֵל אוֹכְרִים  
 שְׂאִינָן רְאוּיִן לְאֲכִילָה • וְשָׁתָה  
 מִשְׁקִין שְׂאִינָן רְאוּיִן לְשִׁתְיָה •  
 וְשָׁתָה צִיר אֵין מוֹרִים פָּטוּר : ד  
 חֲתִינוּקוֹת אֵין מְעַנִּין אוֹתָן בְּיוֹם



הכפורים \* אַבְל מַחֲנֵכִין אוֹתָם  
לפְּנֵי שָׁנָה \* וּלְפָנֵי שְׁנָתַיִם \* בְּשִׁבִיל  
שִׁיְהִיו רְגִילִין בַּמִּצּוֹת : ה עוֹבְרָה  
שֶׁהֲרִיחָה \* מֵאֲכִילִין אוֹתָהּ עַד  
שֶׁתִּשָּׁיב נִפְיָה \* חוֹלָה מֵאֲכִילִין  
אוֹתוֹ עַל פִּי בְקִיאִין \* וְאִם אֵין  
שָׁם בְקִיאִין \* מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ עַד  
פִּי עֲצָמוֹ \* עַד שִׁיאֲמַר דִּי : ו מִי  
שֶׁאֲחִזּוּ בּוֹדְמוֹס \* מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ  
אֶפְרוּ דְבָרִים טְמֵאִים \* עַד שִׁיאֲוֹרוּ  
עֵינָיו \* מִי שֶׁנִּשְׁכַּחוּ כָּלֵב יְשׁוּטָה \* אֵין  
מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ מִחֲצַר כָּבֵד שְׁלוֹ \*  
וְר' מֵתִיא בֶן חֲרָשׁ מֵתִיר \* וְעוֹד  
א"ר מֵתִיא בֶן חֲרָשׁ \* הַחוּשִׁישׁ  
בְּגֵרוֹנוֹ \* מִטִּילִין סַם בְּתוֹךְ פִּיו  
בְּשַׁבָּת \* מִפְּנֵי שֶׁהוּא סָפֵק נִפְשׁוֹת \*  
וְכָל סָפֵק נִפְשׁוֹת דּוֹחָה אֶת  
הַשַּׁבָּת : ז מִי שֶׁנִּפְלָה עָלָיו

מפולת \* ספק הוא שם \* ספק  
אינו שם \* ספק חי \* ספק מת \*  
ספק נכרי \* ספק ישראל \* מפקחין  
עליו את הגל מצאוהו חי מפקחין  
עריו \* ואם מת יניחוהו : ח חטאת  
ואשם וראי מכפרין מיתה ויום  
הכפירים מכפרין עם התשובה \*  
תשובה מכפרת על עבירות  
קלות \* על עשה ועל לא תעשה  
ועל החמורות היא תולדה עד  
שיבא יום הכפורים וכפר : ט  
האומר אחטא ואשוב \* אחטא  
ואשוב \* אין מספיקין בידו לעשות  
תשובה \* אחטא ויום הכפורים  
מכפר \* אין יום הכפורים מכפר \*  
עבירות שבין אדם למקום \* יום  
הכפורים מכפר \* עבירות שבין  
אדם לחברו אין יום הכפורים

מְכַפֵּר עַד שְׂרֵצָה אֶת חֲבִירוֹ •  
 אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל •  
 לִפְנֵי מִי אַתֶּם מְטַהְרִין מִי מְטַהֵר  
 אֶתְכֶם • אֲבִיכֶם שֶׁבַשְׁמַיִם •  
 שֶׁנֶּאֱמַר וּזְרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם  
 טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם וְאָמַר מִקּוּהָ  
 יִשְׂרָאֵל יִי • מֵה מִקּוּהָ מְטַהֵר אֶת  
 הַטְּמְאִים אֵף הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא  
 מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל :

אות כ ברכות פרק ו

פִּיצַד מְבָרְכִין עַל הַפִּירוֹת • עַל  
 פִּירוֹת הָאֵילָן אֹמֵר בּוֹרָא  
 פְּרֵי הָעֵץ חוּץ מִן הַיֵּין שֶׁעַל הַיֵּין  
 אֹמֵר בּוֹרָא פְּרֵי הַגֶּפֶן וְעַל פִּירוֹת  
 הָאֶרֶץ אֹמֵר בּוֹרָא פְּרֵי הָאֲדָמָה •  
 חוּץ מִן הַפֶּת שֶׁעַל הַפֶּת הוּא  
 אֹמֵר הַמוֹצֵיא לֶחֶם מִן הָאֶרֶץ

וְעַל הַיְרֻקוֹת אֹמֵר בּוֹרָא פְּרִי  
 הָאֲדָמָה רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר בּוֹרָא  
 מִיְּנֵי דְשָׂאִים : ב בְּרֶךְ עַל פִּירוֹת  
 הָאֵילָן בּוֹרָא פְּרִי הָאֲדָמָה יֵצֵא \*  
 וְעַל פִּירוֹת הָאֲרֶז בּוֹרָא פְּרִי הַעֵץ  
 לֹא יֵצֵא \* עַל כָּלֵם אִם אֹמֵר  
 שֶׁחֶכֶל יֵצֵא : ג עַל דָּבָר שֶׁאֵין  
 גְּדוּלוֹ מִן הָאֲרֶז אֹמֵר שֶׁחֶכֶל  
 עַל הַחוּמָּץ וְעַל הַנוֹבְלוֹת פִּירוֹת  
 שֶׁנִּפְלו מִהַאֵילָן קוֹדֵם כִּי שׁוֹלֵן וְעַל הַגּוֹבָאִי  
 אֹמֵר שֶׁחֶכֶל \* (עַל הַחֶדֶק וְעַל  
 הַגְּבִינָה וְעַל הַבְּצִים אֹמֵר שֶׁחֶכֶל)  
 ר' יְהוּדָה אֹמֵר כָּל שֶׁהוּא מִין  
 קָלָלָה אֵין מְבָרְכִין עֲלָיו : ד הָיוּ  
 לְפָנָיו מִיְּנֵים הַרְבֵּה רַבִּי יְהוּדָה  
 אֹמֵר אִם יֵשׁ בִּינֵיהֶם מִמֵּין שְׂבָעָה  
 מְבָרְךְ עֲלָיו וְחֶכֶ"א מְבָרְךְ עַל אֵי  
 זֶה מֵהֶם שִׁירְצָה : ה בְּרֶךְ עַל

היין שֶׁלפְּנֵי הַמְּזוֹן פָּטַר אֶת הַיַּיִן  
שֶׁאַחַר הַמְּזוֹן • בֵּרֶךְ עַל הַפְּרֻפְרָת  
היא פת הלנועה כקערה \* שֶׁלפְּנֵי הַמְּזוֹן •  
פָּטַר אֶת הַפְּרֻפְרָת שֶׁאַחַר הַמְּזוֹן •  
בֵּרֶךְ עַל הַפֶּת פָּטַר אֶת הַפְּרֻפְרָת  
עַל הַפְּרֻפְרָת לֹא פָּטַר אֶת הַפֶּת •  
ב"ש אומרים אף לא מְעַשֶּׂה  
קִדְרָה : ו הָיוּ יוֹשְׁבֵיין לְאֶכּוּד • כָּל  
אֶחָד וְאֶחָד מְבָרֵךְ לְעֶצְמוֹ • הִסִּיבוּ  
אֶחָד מְבָרֵךְ לְכֶם • בָּא לָהֶם יַיִן  
בְּתוֹךְ הַמְּזוֹן כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְבָרֵךְ  
לְעֶצְמוֹ • לְאַחַר הַמְּזוֹן אֶחָד מְבָרֵךְ  
לְכֶם • וְהוּא אֹמֵר עַל הַמוֹנְגָּר  
אֵף עַד פִּי שְׂאִין מְבִיאִין אֶת  
הַמוֹנְגָּר אֵלָּא לְאַחַר הַסְּעוּדָה :  
ז הִבִּיאוּ לְפָנָיו מְלִיחַ בְּתַחֲרָה  
וּפֶת עֲמוֹ מְבָרֵךְ עַד הַמְּלִיחַ וּפּוֹטַר  
אֶת הַפֶּת שֶׁהַפֶּת טְפִלָּה לוֹ • זֶה

הַכָּל כָּל שֶׁהוּא עֵיקַר וְעִמּוֹ  
 טְפִלָּה • מְבָרֵךְ עַל הָעֵיקַר וּפּוֹטֵר  
 אֶת הַטְּפִלָּה : ה אָכַל תְּאֲנִים  
 וְעֵנָבִים וְרִמּוֹנִים מְבָרֵךְ אַחֲרֵיהֶן  
 יִשְׂרָשׁ בְּרֻכּוֹת דְּבָרֵי רֶבֶן גַּמְלִיאֵל  
 וַחֲכ"א בְּרָכָה אַחַת מֵעֵין שְׁלֹשׁ •  
 ר' עֲקִיבָא אוֹמֵר אֶפְלוּ אָכַל יִשְׂרָק  
 וְהוּא מְזוֹנוּ מְבָרֵךְ אַחֲרָיו שְׁלֹשׁ  
 בְּרֻכּוֹת • הַשּׁוֹתֶה מִים לְצִמְאוֹ  
 אוֹמֵר שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בְּדַבְּרוֹ • רַבִּי  
 טְרַפּוֹן אוֹמֵר בּוֹרָא נְפֻשׁוֹת רַבּוֹת :

אֹת לַמֵּד מִסַּכַּת סוּכָה פֶּרֶק ד'  
 דּוֹלֵב וְעֶרְבָה • יִשְׁשָׁה וְיִשְׁבְּעָה •  
 הַהֲלֵל וְהַשְּׂמָחָה שְׂמוֹנָה •  
 סָבָה וְנִסּוּךְ הַמַּיִם שְׁבַעַה וְהַחֲלִיל  
 חֲמִשָּׁה וְיִשְׁשָׁה : ב דּוֹלֵב שְׁבַעַה  
 כִּיצַד • יוֹם טוֹב הָרֵאשִׁוֹן יֵשׁל חַג

שָׁחַל לְהִיּוֹת בְּשֶׁבֶת \* לֹלֵב  
 שֶׁבַע \* וּשְׂאֵר כָּל הַיָּמִים שֵׁשָׁה:  
 גַּעֲרָכָה שֶׁבַע כִּיצַד \* יוֹם שְׁבִיעִי  
 שֶׁל עֲרָכָה שָׁחַל לְהִיּוֹת בְּשֶׁבֶת \*  
 עֲרָכָה שֶׁבַע וּשְׂאֵר כָּל הַיָּמִים  
 שֵׁשָׁה : ד מְצוֹת לֹלֵב כִּיצַד \* יוֹם  
 טוֹב הָרֵאשׁוֹן שֶׁל חַג שָׁחַל לְהִיּוֹת  
 בְּשֶׁבֶת \* (כָּל הָעַם) מוֹלִיכִין אֶת  
 לֹלְבֵיהֶם לְהַרְחִיב מִבֵּית מִעֲרַב שֶׁבֶת \*  
 וְהַחֲזִנִים מִקְבְּלִין מֵהֵן \* וְסוֹדְרִין  
 אוֹתָן עַל גְּבִי אִיצְטְבָּא \* וְהַזְקֵנִים  
 מְנִיחִין אֶת שְׁלֶהֶן בְּלִשְׁבָּה \*  
 וּמְרַמְדִים אוֹתָם לֹמַר כָּל מִי  
 שֶׁמִּגִּיעַ לֹלְבֵי בְּיָדוֹ הָרִי הוּא לוֹ  
 בְּמַתָּנָה \* לְמַחֵר מִשְׁכִּימִין וּבְאִין \*  
 וְהַחֲזִנִים זוֹרְקִים אוֹתָם לְפָנֵיהֶם \*  
 וְהֵן מַחְטִיפִין וּמְכִין אִישׁ אֶת  
 חֲבִירוֹ וּכְשֶׁרָאוּ בֵּית דִּין שֶׁבָּאוּ

לִירֵי סַכְנָה \* הִתְקִינוּ שִׁיחַא כָּל  
 אֶחָד וְאֶחָד נוֹטֵל בְּבֵיתוֹ: הַמְצוֹת  
 עֲרֵבָה בִּיצַד \* מְקוֹם הָיָה לְמִטָּה  
 מִירוֹשָׁלַיִם וְנִקְרָא מוֹצָא \* יוֹרְדִין  
 לְשֵׁם וּמִלְקָטִין מִשֵּׁם מוֹרְבֵיֹת עַנְפִּיס  
 גְּדוּלִים גְּבוּקִים שֶׁל עֲרֵבָה \* וּבְאִין וְזוֹקְפִין  
 אֹתָן בְּצַדֵי הַמְזִבָּח וְרַאשֵׁיהֶן  
 בְּפוֹפִין עַל גְּבֵי הַמְזִבָּח \* תִּקְעוּ  
 וְהִרְיעוּ וְתִקְעוּ בְּכָל יוֹם מִקִּיפִין  
 אֶת הַמְזִבָּח פַּעַם אַחַת \* וְאוֹמֵר  
 אָנָּה יי הוֹשִׁיעָה נָא אָנָּה יי הַצְּלִיחָה  
 נָא \* ר' יְהוּדָה אוֹמֵר אֲנִי וְרוּ  
 הוֹשִׁיעָה נָא \* וְאוֹתוֹ הַיּוֹם מִקִּיפִין  
 אֶת הַמְזִבָּח שֶׁבַע פַּעְמִים \*  
 בְּשַׁעַת פְּטִירְתָּן מָה הֵן אוֹמְרִים \*  
 יוֹפֵי לָךְ שָׂכַח לָךְ מְזִבָּח יוֹפֵי לָךְ  
 מְזִבָּח \* ר' אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר לִיָּה  
 וְלָךְ מְזִבָּח (לִיָּה וְלָךְ מְזִבָּח) :



ו כַּמְעַשְׂהוּ בַחֹר כֶּךָ מְעַשְׂרוֹ  
 בַשֶּׁבֶת \* אָרְאָה שֶׁהָיוּ מִלְקָטִין  
 אוֹתָן מְעַרְבֵי שֶׁבֶת וּמְנִיחִין אוֹתָן  
 בְּגִיגוֹת כְּלוּם כַּמֵּין חֲבוּת שֶׁל זֶה  
 כְּדֵי שֶׁלֹא יִכְמוֹשׁ \* ר' יוֹחָנָן בֶּן  
 בְּרוּקָה אוֹמֵר חֲרִיּוֹת עַנְפֵי דְקַל שֶׁל  
 דְקַל הָיוּ מְבִיאִין וְחֲבָטִין אוֹתָן  
 בְּקַרְקַע בְּצֵדֵי הַמִּזְבֵּחַ \* וְאוֹתוֹ  
 הַיּוֹם נִקְרָא יוֹם חֲבוּט חֲרִיּוֹת : ז  
 מִדְּהַתִּינוּקוֹת שׁוֹמְטִין אֶת  
 לוֹלְבֵיהֶן \* וְאוֹכְלִין אֶת־רוּגֵיהֶן : ח  
 הַהִלֵּל וְהַשְּׂמֵחָה שְׂמוֹנָה כִּיצַד \*  
 מִלְּמַד שְׁחֵיב אָדָם בַּהֲלֵל  
 וּבַשְּׂמֵחָה וּבַכְבוֹד יוֹם טוֹב הָאֲחֵרוֹן  
 שֶׁל חַג בְּשֵׁאר כָּל יְמוֹת הַחַג \*  
 סָפָה שְׁבַעַה כִּיצַד \* גָּמַר מִלְּאֲכוּל  
 לֹא יִתִיר סָכְתוֹ אֲבָל מוֹרִיד אֶת  
 הַכֵּלִים מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעַלָּה מִפְּנֵי

כבוד יום טוב האחרון של חג :  
 ט נסוך המים (שבעה) • כיצד •  
 צלוחית של זהב מחזקת שלשה  
 לוגים • היתה ממלא מן השלוח •  
 והגיעו לשער המים • תקעו  
 והריעו והתקעו • עדה בכבש  
 ופנה לשמאלו • ושני ספרים של  
 כסף היו ישם • רבי יהודה אומר  
 של סיד היו • אלא שהיו מִשְׁחָרִין  
 פניהם מפני היין • ומנקבין כמין  
 שני חטמין דקין • אחד מעכה •  
 ואחד דק • כדי שיהיו שניהם  
 כלין בבית אחת • מערבי של מים •  
 מזרחי של יין • עירה של מים  
 לתוך של יין • וישל יין לתוך של  
 מים יצא • רבי יהודה אומר •  
 בדוג היתה מנסך כל שמונרה •  
 ולמנסך אומרים לו הגבה ידך •

שפַעַם אַחַת נִסְךְ אַחַד עַל גְּבִי  
 רַגְרִיו \* וְרַגְמוֹרוֹ כָּל הָעַם  
 בְּאַתְרוּגְיָהֶן: יְכַמְעֵשׂוּ בַחֹל כֶּךְ  
 מְעֵשׂוּ בַשַּׁבָּת \* אָדָּא שְׁהִיָּה  
 מְמַלָּא מְעַרְבֵי שַׁבָּת חֲבִית שֶׁר  
 זָהָב שְׂאִינָה מְקַדְשֶׁת \* מִן הַשְּׁלוּח \*  
 וּמְנִיחָה בַלְשָׁכָה \* נִשְׁפָּכָה אִו  
 נִתְגַּדְתָּה \* הִיָּה מְמַלָּא מִן הַכִּיּוֹר \*  
 שְׁהֵינן וְהַמִּים הַמְגַדִּין \* פְּכוּלִים  
 עַל גְּבִי הַמְזִבֵּחַ :

אות מ מועד קטן פרק ב

מִי שֶׁהִפִּךְ אֶת זֵיתוֹ וְאִירְעוּ אֶבֶל  
 אִו אֹנָס \* אִו שֶׁהִטְעוּרוֹ  
 פּוֹעֲלִים \* טוֹעֵן קוֹרָא רֵאשׁוּנָה  
 וּמְנִיחָה לְאַחַר הַמוֹעֵד \* ד"ר  
 יְהוּדָה \* ר' יוֹסִי אֹמֵר זוֹרֵף וְגוֹמֵר  
 וְגַף כְּדָרְכוֹ : ב וְכֵן מִי שֶׁהִיָּה יֵינוּ

בְּתוֹךְ הַבּוֹר וְאִרְעוּ אֶכֶל אֹן אֹנָם  
 אֹן שֶׁהִטְעוּהוּ (פּוֹעֲלִים) זוֹלָף וְגוֹמֵר  
 וְגַף כְּדַרְכּוֹ • ד"ר יוֹסִי • ר' יְהוּדָה  
 אֹמֵר עוֹשֶׂה לוֹ לְמַדִּים כסרים טל  
 מִן בְּשִׁבִיל יִשְׁלַח יַחְמִיץ : ג מְכַנִּים  
 אָדָם פִּירוֹתָיו מִפְּנֵי הַנְּגָבִים •  
 וְשׂוֹלָה מַסִּיר מִן הַמַּיִם פִּשְׁתָּנוּ מִן  
 הַמִּשְׁרָה בְּשִׁבִיל יִשְׁלַח תֵּאָבֵד  
 וּבִלְבָד יִשְׁלַח יְבוּיִן אֶת מְלֹאכְתּוֹ  
 בְּמוֹעֵד • וּבְקֵץ אִם כּוֹנֵן מְלֹאכְתּוֹ  
 בְּמוֹעֵד יֵאָבְדוּ : ד אֵין לוֹקְחִין  
 בְּתֵים (אֲבָנִים) עֲבָדִים וּבְהֶמְרָה  
 אֶלָּא לְצוֹרֵךְ הַמוֹעֵד • אֹן לְצוֹרֵךְ  
 הַמוֹכֵר שְׂאִין לוֹ מָה יֵאָכֵל • אֵין  
 מִפְּנֵי מִבֵּית לְבֵית • אֶבֶל מִפְּנֵי  
 הֵיא לְחֶצְרוֹ • אֵין מְבִיאִין בָּלִים  
 מִבֵּית הָאוֹמֵן • אִם חוֹשֵׁשׁ לָהֶם  
 מִפְּנֵי לְחֶצֶר אַחֲרָת : ה מְחַפֵּין



וְהִיא נּוֹפֶלֶת • הִיָּתָה בֵּין הַחֲבִיּוֹת •  
 מִגְבִּיָּהָ וּמִטָּה עַל צָדָה • וְהִיא  
 נּוֹפֶלֶת • מְעוֹת שֶׁעַל הַכֶּר • נוֹעַר  
 אֶת הַכֶּר • וְהֵן נּוֹפְלוֹת • הִיָּתָה  
 עַיִן לְשֵׁלִישֵׁת • דָּבָר שֶׁל טוֹנוֹף מְקַנְחוֹ  
 בְּסִמְרָטוֹט • חֲתִיכָה שֶׁל כֹּנֵד הִיָּתָה שֶׁל  
 עוֹר • נוֹרְתָנִין עָלֶיהָ מִיָּם עַד  
 שֶׁתְּכַלָּה : ג בִּשְׁא מִגְבִּיָּהֵין מִן  
 הַשְּׁלֶחַן עֲצָמוֹת וּקְלִיפִין • וּבֵה"א  
 נוֹטֵל אֶת הַטְּבֵלָה כְּלָה וּמִנְעָרָה •  
 מְעַבְרִין מֵעַר הַשְּׁלֶחַן פְּרוּרִין  
 פָּחוֹת מִכִּזִּית • וְשֵׁעַר שֶׁל אֲפוֹנִים  
 וְשֵׁעַר עַדְשִׁים • מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֲכַל  
 בְּהֵמָה • סְפוּג אִם יֵשׁ לוֹ עוֹר  
 בֵּית אַחִיזָה • מְקַנְחִין בוֹ וְאִם  
 דָּאוֹ אֵין מְקַנְחִין בוֹ • (וְחֲכ"א) בֵּין  
 כָּךְ וּבֵין כָּךְ נֹטֵל בְּשַׁבָּת • וְאֵינוֹ  
 מְקַבֵּל טוֹמְאָה :

## אות סמך כריתות פרק ד

סֶפֶק אָכַל חֶלֶב \* סֶפֶק לֹא אָכַל  
 וְאִפְּלוּ אָכַל \* סֶפֶק יֵשׁ בּוֹ  
 כְּשִׁיעוֹר \* סֶפֶק שְׂאִין בּוֹ \* חֶלֶב  
 וְשׁוֹמֵן לְפָנָיו אָכַל אֶת אֶחָד מֵהֶן \*  
 וְאִין יְדוּעַ אִיזָה מֵהֶן אָכַל \* אִשְׁתּוֹ  
 וְאַחֹתוֹ עִמּוֹ בְּבַיִת \* שָׁגַג בְּאַחַת  
 מֵהֶן \* וְאִין יְדוּעַ בְּאִיזוֹ מֵהֶן שָׁגַג \*  
 שֶׁבֶת יוֹם טוֹב וְעָשָׂה מְלֹאכָה  
 בְּאֶחָד מֵהֶן וְאִין יְדוּעַ בְּאִיזָה  
 מֵהֶם עָשָׂה מְבִיא אֲשֶׁם תְּלוּי : ב  
 כִּשְׁם שְׂאֵם אָכַל חֶלֶב וְחֶלֶב  
 בְּהֶעֱלֵם אֶחָד אִינוֹ חַיִּיב אֶלֶּא  
 חֲטָאת אַחַת \* כִּךְ עַל לֹא הוֹדַע  
 שְׁלֵהֶן \* אִינוֹ מְבִיא אֶלֶּא אֲשֶׁם  
 אֶחָד אִם הִיְתָה יְדִיעָה בְּנִתִּים \*  
 כִּשְׁם שֶׁהוּא מְבִיא הַטָּאת עַל כָּל

אֶחָד וְאֶחָד • כֵּךְ הוּא מְבִיא אֶשֶׁם  
תְּלוּי • עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד • כְּשֵׁם  
שָׂאֵם אֶכֶל חֶלֶב וְדָם וְנוֹתֵר וּפְגוּל  
בְּהַעֲלֵם אֶחָד • חַיִּיב עַל כָּל  
אֶחָד וְאֶחָד • כֵּךְ עַל לֹא הוֹדַע  
שֶׁהֵן מְבִיא אֶשֶׁם תְּלוּי עַל כָּל  
אֶחָד וְאֶחָד • חֶלֶב וְנוֹתֵר לְפָנָיו •  
אֶכֶל אֶחָד מֵהֶם וְאִין יְדוּעַ אִיזָה  
מֵהֶם אֶכֶל • אִשְׁתּוֹ נָדָה וְאַחֻתּוֹ  
עִמּוֹ בְּבַיִת • שָׁגַג בְּאַחֶרֶת מֵהֵן  
וְאִין יְדוּעַ בְּאִיזָה מֵהֵן שָׁגַג • שֶׁבֶת  
וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים וְעִשָּׂה מְלֹאכָה בֵּין  
הַשְּׂמֻשׁוֹת • וְאִין יְדוּעַ בְּאִיזָה  
מֵהֶם עִשָּׂה • ר' אֶלִיעֶזֶר מְחַיִּיב  
חֲטָאת וֶר' יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר אֶר' יוֹסִי  
לֹא נִחְלְקוּ עַל הַעוֹשָׂה מְלֹאכָה  
בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת שֶׁהוּא פְטוּר • שְׂאֲנִי  
אוֹמֵר מְקַצֵּת מְלֹאכָה עִשָּׂה



מהיום • ומקצתה למחר • ועל  
 מה נחלקו על העושה בתוך  
 היום • ואין ידוע אם בשבת  
 עשה • ואם ביום הכפורים עשה •  
 או על העושה • ואין ידוע מעין  
 איזו מלאכה עשה • ר' אליעזר  
 מחייב חטאת ור' יהושע פוטר  
 א"ר יהודה פוטרן היה ר' יהושע  
 אף מאשם תלוי : ג רבי שמעון  
 שזורי ור' שמעון אומרים לא  
 נחלקו על דבר שהוא משם אחד  
 שהוא חייב ועל מה נחלקו על  
 דבר שהוא משום שני שמורת •  
 שר' אליעזר מחייב חטאת ור'  
 יהושע פוטר • א"ר יהודה אפילו  
 נתכין ללקט תאנים ולקט ענבים •  
 ענבים ולקט תאנים • שחורות  
 ולקט לבנות • לבנות ולקט

שְׁחֹרֹת • ר' אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב  
 חֲטָאת וְר' יְהוֹשֻׁעַ פּוֹטֵר • אִ"ר  
 יְהוּדָה תָּמָה אֲנִי אִם יִפְטֹר בָּהּ  
 ר' יְהוֹשֻׁעַ • אִם בֵּן לְמָרָה נֶאֱמַר  
 אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ פָּרַט לְמַתְעַסֵּק :

אות עיין מסכת שביעית פרק א  
 עד אימתי חורשין בשדה האילן  
 ערב שביעית • בש"א בר  
 זמן שהוא יפה לפרי • ובה"א עד  
 העצרת • וקרובין דברי אלו  
 להיות כדברי אלו : ב איזרהו  
 שדה האילן • כל שלישה אילנות  
 לבית סאה אם ראויין לעשרת  
 כפר דבילה של ששים מנה  
 באיטלקי חורשים כל בית סאה  
 בשבילן • פחות מכאן אין חורשין  
 להן אלא מלא האורה וסלו

הוֹצֵה ל'ו : ג אֶחָד אֵילָן סָרֵק \*  
 וְאֶחָד אֵילָן מֵאֵבֶל \* רֹאֵין אוֹתָן  
 בְּאֵילוֹ הֵם תְּאֵנִים \* אִם רֹאֵין  
 לַעֲשׂוֹת כְּכֹר דְּבִלָּה יִשָּׁל שִׁשִּׁים  
 מָנָה בְּאֵיטְלָקִי חוֹרְשִׁים כָּר בֵּית  
 סֵאָה בְּשִׁבְלֵן \* פְּחוֹת מִכָּאן אֵין  
 חוֹרְשִׁים לָהֶן אָדָּא לְצַרְכֵּן : ד הָיָה  
 אֶחָד עוֹשֶׂה כְּכֹר דְּבִלָּה וּשְׁנַיִם  
 אֵין עוֹשִׂין אוֹ שְׁנַיִם עוֹשִׂין וְאֶחָד  
 אֵינוֹ עוֹשֶׂה אֵין חוֹרְשִׁין לָהֶן אָדָּא  
 לְצַרְכֵּן \* עַד שִׁיְהִיו מִשְׁלֵשָׁה וְעַד  
 תִּשְׁעָה \* הָיוּ עֹשְׂרָה מְעֹשְׂרָה  
 וּלְמַעַלָּה בֵּין עוֹשִׂין בֵּין שְׁלֵשִׁין  
 עוֹשִׂין חוֹרְשִׁין כָּר בֵּית סֵאָה  
 בְּשִׁבְלֵן \* שְׁנַאֲמַר בְּחָרִישׁ וּבִקְצִיר  
 תִּשְׁבוֹת \* אֵין צָרִיךְ לוֹמַר חָרִישׁ  
 וּקְצִיר שֶׁר שְׁבִיעִית \* אָדָּא חָרִישׁ  
 שֶׁר עָרַב שְׁבִיעִית שְׁהוּא נִכְנָס

בשביעית • וקציר של שביעית  
שהוא יוצא למוצאי שביעית •  
ר' ישמעאל אומר מה חריש  
רשות אף קציר רשות • יצא  
קציר העומר : ה שלשה אילנות  
שר שלשה אנשים הרי אלו  
מצטרפין וחורשין כל בית סאה  
בשבילן וכמה יהא ביניהם • רבן  
(שמעון) בן גמליאל אומר כדי  
שיהא הבקר עובר בכריו :  
ו עשר וטמיעות מפזרות בתוך  
בית סאה • חורשין כל  
בית סאה בשבילן עד ראש  
השנה • היו עשויות שורה  
ומוקפות עטרה • נדר סביב אין  
חורשין להם אלא לצרכן :  
ז הנטמיעות והדרועים מצטרפין  
לתוך בית סאה • רשבג"א • כל

עֲשֶׂרָה דְלוּעִים לְבֵית סָאָה חוֹרֵשִׁין  
 כָּל בֵּית סָאָה עַד רֵאשׁ הַשָּׁנָה :  
 ח עַד אֵימַתִּי נִקְרָאוּ נְטִיעוֹת • רַבִּי  
 אֶדְעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה אָמַר עַד  
 שִׁיחֹרוֹ • ר' יְהוֹשֻׁעַ אָמַר בֵּית  
 שֶׁבַע שָׁנִים • רַע"א • נְטִיעָה  
 בְּשָׁמָה • אֵילָן שְׁנַגְמָם סמסמ  
 וְהוֹצִיא חֲלִיפִין • מִטְּפַח וּלְמִטָּה  
 בְּנְטִיעָה • מִטְּפַח וּלְמַעַלָּה בְּאֵילָן •  
 דְּבַרֵּי רַבִּי שְׁמַעוֹן :

אות פ מס' פרה פרק ד

פֶּרֶת חֲטָאת שֶׁשֶׁחֲטָה יִשְׂרָאֵל  
 לְשָׁמָה • קִבֵּל וְהִזָּה יִשְׂרָאֵל  
 לְשָׁמָה אוּ לְשָׁמָה וְיִשְׂרָאֵל לְשָׁמָה  
 אוּ יִשְׂרָאֵל לְשָׁמָה וּלְשָׁמָה פְּסוּלָה •  
 רַבִּי אֶלְיָעֶזֶר מִכְּשִׁיר • וְיִשְׂרָאֵל רַחֵץ  
 יָדָיו וְרַגְלָיו פְּסוּלָה • ר' אֶלְיָעֶזֶר

מְכַשִּׁיר \* וְשֵׁלֵא בְכֵהֵן גְּדוֹר  
פְּסוּלָה \* ר' יְהוּדָה מְכַשִּׁיר \*  
וּבְמַחֲסֵר בְּגָדִים פְּסוּלָה \* וּבְבִגְדֵי  
לָבָן הֵיטָה גְּעֵשִׁית : ב שָׂרְפָה  
חוּץ מִגְּתָה \* אוּ בִשְׂתֵי גְתוֹת \*  
אוּ שְׂשָׂרְף שְׂתִים בְּגַת אַחַת  
פְּסוּלָה הֵזָה וְלֹא כִּיּוֹן כְּנֹגֵד הַפֶּתַח  
פְּסוּלָה \* הֵזָה מִשְׁשִׁית שְׁבִיעִית \*  
וְחֹזֵר וְהֹזֵר שְׁבִיעִית פְּסוּלָה \*  
מִשְׁבִּיעִית שְׁמִינִית \* וְחֹזֵר וְהֹזֵר  
שְׁמִינִית כְּשָׂרָה : ג שָׂרְפָה שָׂרָא  
בְּעֵצִים \* אוּ בְכָל עֵצִים \* אֶפְלוּ  
בְּקֵשׁ אוּ בְגִבָּה כְּשָׂרָה \* הַפְּשִׁיטָה  
וְנִתְחָה כְּשָׂרָה שְׁחֻטָּה עַל מְנַת  
לְאֹכּוֹל מִכְּשָׂרָה \* וְלִשְׂתוֹת מִדְּמָה  
כְּשָׂרָה \* רַבִּי אֶדְרִיעֶזֶר אוֹמֵר אִין  
מַחֲשָׁבָה פּוֹסְלַת בְּפָרָה : ד כָּל  
הָעוֹסְקִין בְּפָרָה מִתְחַלָּה וְעַד סוּף

מְטַמְּאִין בְּגָדִים • וּפּוֹסְלִים אוֹתָהּ  
 בְּמִלְאָכָה • אִירַע בָּהּ פְּסוּל  
 בְּשִׁחִיטָתָהּ אֵינָה מְטַמְּאָה בְּגָדִים  
 אִירַע בָּהּ בְּהַזְיִיתָהּ • כָּל שֶׁעוֹסֵק  
 בָּהּ לְפָנָי פְּסוּלָה מְטַמְּא בְּגָדִים •  
 לְאַחַר פְּסוּלָה • אֵינוֹ מְטַמְּא  
 בְּגָדִים • נִמְצָא חוֹמֶרָה קוֹרָה •  
 לְעוֹלָם מוֹעִיִּין בָּהּ • וּמְרַבֵּין לָהּ  
 עֲצִים • וּמַעֲשִׂיָהּ בַּיּוֹם וּבְכֹהֵן •  
 הַמִּלְאָכָה פּוֹסְלַת בָּהּ עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה  
 אַפֶּר • וְהַמִּלְאָכָה פּוֹסְלַת בְּמִים  
 עַד שֶׁיִּטְּלוּ אֶת הָאֶפֶר :

אות צ מס' פרה פרק ט

צְלוּחִית שֶׁנֶּפֶל לְתוֹכָהּ מִים כָּל  
 שָׂרָהֵן • רַבִּי אֶלְיָעִזֵּר  
 אֹמֵר יְזֶה שְׁתֵּי הַזְּיוֹת • וְחֻכְמִים  
 פּוֹסְלִין • יָרַד לְתוֹכָהּ טָר • רַבִּי

אֶלְיָעֶזֶר אָמַר יִנְיַחָנָה בְּחֶמְרָה  
 וְהָטַל עוֹלָה • וְחֻכְמִים פּוֹסְלִין •  
 נִפְרַד לְתוֹכָהּ מִשְׁקִין וּמֵי פִירוֹת •  
 יַעֲרָה וְצָרִיךְ לְנַגֵּב • דִּיו קוֹמוֹס  
 וְקִנְקִנְתוֹס וְכָל דְּבַר שֶׁהוּא רוּשִׁם •  
 יַעֲרָה וְאִינוּ צָרִיךְ לְנַגֵּב : ב נִפְל  
 לְתוֹכָהּ שְׁקָצִים וּרְמָשִׁים וְנִתְבַּקְעוּ •  
 או שְׁנֵי שִׁתָּנוּ מֵרְאִיָּהֶם פְּסוּלִין •  
 חֲפוּשִׁית בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ פּוֹסְלָת •  
 מִפְּנֵי שֶׁהִיא כְּשֹׁפְרָת • רַבִּי  
 שִׁמְעוֹן וְרַבִּי אֶלְיָעֶזֶר בֵּין יַעֲקֹב  
 אֲמָרִים • הַדִּירָה וְהַכְּנָה  
 שֶׁבִּתְכוּאָה כְּשֵׁרִים • מִפְּנֵי שֶׁאֵין  
 בָּהֶם לֶחֶה : ג שִׁתָּה מֵהֵן בְּהֵמָה  
 אִזו חִיָּה פְּסוּלִין • כָּל הַעוֹפּוֹת  
 פְּסוּלִין • חוּץ מִן הַיּוֹנָה מִפְּנֵי  
 שֶׁהִיא מוֹצֵצֶת • כָּר הַשְּׂרָצִים  
 אֵינָם פְּסוּלִין • חוּץ מִן הַחוּלְדָּה



מפני שהיא מקקת • רבן גמליאל  
אומר אף הנחש • מפני שהיא  
מקיא • רבי אליעזר אומר אף  
העכבר • ד החושב על מי חטאת  
לשתותן • רבי אליעזר אומר  
פסול • רבי יהושע אומר כשיטה •  
א"ר יוסי במה דברים אמורים  
במים שאינם מקודשים • אבל  
במים המקודשין רבי אליעזר  
אומר כשיטה • רבי יהושע אומר  
כשישתה ואם גרגר בשר • ה מי  
חטאת שנפסלו • לא יגבלם  
בטיט • שרא יעשה תקלה  
לאחרים רבי יהודה אומר בטלו •  
פרה ששתתה מי חטאת בשרה  
טמא מעת לעת • ר' יהודה  
אומר בטלו במקיה • ו מי חטאת  
ואפר חטאת • לא יעבירם בנהר

וּבְסִפְיָנָה \* וְלֹא יִשְׁטֵם עַל פְּנֵי  
 הַמַּיִם \* וְלֹא יַעֲמֹד בְּצַד זֶה  
 וַיִּזְרְקֵם לְצַד זֶה אֲבָל עֹבֵר הוּא  
 בַּמַּיִם עַד צִוְּאוֹ \* עֹבֵר הוּא  
 הַטְּהוֹר לְחֻטָּאת \* וּבִידּוֹ כְּרִי  
 רִיקֵם הַטְּהוֹר לְחֻטָּאת \* וּבַמַּיִם  
 שֶׁאֵין מְקוּדָשִׁין : זֶה אֵפֶר כְּשֶׁר  
 שְׁנַתְּעָרֵב בְּאֵפֶר מְקַלָּה הוֹלְכִים  
 אַחַר הַרֹב לְטֵמֵא \* וְאִין מְקַדְשִׁין  
 בּוֹ \* רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר מְקַדְשִׁין  
 בְּכוּזָן : ח מִי חֻטָּאת שֶׁנִּפְסְדוּ \*  
 מְטֵמְאִין אֶת הַטְּהוֹר לְתַרוּמָה  
 בְּיָדּוֹ וּבְגוּפוֹ \* וְאֶת הַטְּהוֹר  
 לְחֻטָּאת לֹא בְּיָדּוֹ וְלֹא בְּגוּפוֹ \*  
 נְטֵמְאוּ מְטֵמְאִין אֶת הַטְּהוֹר  
 לְתַרוּמָה \* בְּיָדּוֹ וּבְגוּפוֹ \* וְאֶת  
 הַטְּהוֹר לְחֻטָּאת בְּיָדּוֹ אֲבָל לֹא  
 בְּגוּפוֹ \* אֵפֶר כְּשֶׁר שְׁנַתְּנוּ עַל נְבִי

המים שאינן ראויין לקדש •  
 מטמאין את הטהור לתרומה •  
 בידיו ובגופו • את הטהור לחטאת  
 לא בידיו ולא בגופו :

אות קוף מסכת מעילה פרק ד

קדשי המזבח מצטרפין זה עם  
 זה למעילה ולחייב עליהן  
 משום פגול נותר וטמא • קדשי  
 בדרק הבית מצטרפין זה עם זה •  
 קדשי המזבח וקדשי בדרק הבית  
 מצטרפין זה עם זה למעילה :  
 בחמישה דברים בעולה מצטרפין  
 זה עם זה • הבשר והחלב  
 והסולת והיין והשמן • וששה  
 בתודה • הבשר והחלב והסולת  
 והיין והשמן והקחם התרומה  
 ותרומת מעשר ותרומת מעשר

\* שֶׁל דְּמַאי הַחֲקָה וְהַכְּבוֹרִים \*  
 מְצַטְרֵפִין זֶה עִם זֶה לְאִסּוּר  
 וּלְחַיִּיב עֲלֵיהֶן אֶת הַחוּמֵשׁ : גַּל  
 הַפְּגוּלִין מְצַטְרֵפִין זֶה עִם זֶה \*  
 \* כָּל הַנוֹתְרִין מְצַטְרֵפִין זֶה עִם זֶה \*  
 \* כָּל הַנְּבִלוֹת מְצַטְרֵפוֹת זו עִם זו \*  
 \* כָּל הַשְּׂרָצִים מְצַטְרֵפִין זֶה עִם זֶה \*  
 דַּם הַשֶּׁרֶץ וּבִשְׂרוֹ מְצַטְרֵפִין  
 בְּכַעֲדָשָׁה \* כָּלֵל אֶ"ר יְהוֹשֻׁעַ כָּר  
 שְׂטוּמָאָתוֹ וְשַׁעוֹרוֹ שְׂוִין מְצַטְרֵפִין  
 זֶה עִם זֶה \* טוּמְאָתוֹ וְלֹא שַׁעוֹרוֹ  
 שַׁעוֹרוֹ וְלֹא טוּמְאָתוֹ \* לֹא טוּמְאָתוֹ  
 וְלֹא שַׁעוֹרוֹ \* אֵינָן מְצַטְרֵפִין זֶה  
 עִם זֶה : ד הַפְּגוּל וְהַנוֹתֵר אֵין  
 מְצַטְרֵפִין זֶה עִם זֶה \* מִפְּנֵי שֶׁהֵם  
 שְׁנֵי שִׁמּוֹת \* הַשֶּׁרֶץ וְהַנְּבִלָה וְכֵן  
 הַנְּבִלָה וּבִשְׂר הַמֵּת \* אֵין מְצַטְרֵפִין  
 זֶה עִם זֶה לְטִמְאָ אֶפִּילוּ בְּקַר

שְׁבִישְׁנֵיהֶם \* הַאוֹכֵל שְׁנַטְמָא בְּאֵב  
 הַטּוֹמְאָה וְשְׁנַטְמָא בְּוֶרֶד  
 הַטּוֹמְאָה \* מְצַטְרְפִין זֶה עִם זֶה \*  
 לְטַמֵּא בְּקַל שְׁבִישְׁנֵיהֶם : הַכֹּרֵת  
 הָאוֹכֵלִין מְצַטְרְפִין לְפָסוֹר אֶת  
 הַגְּוִיָּה \* בְּכַחְצֵי פָרֶס \* בְּמִזוֹן שְׁתֵּי  
 סְעוּדוֹת לְעֶרֶב \* בְּכַבִּיצָה לְטַמֵּא  
 טוֹמְאָת אוֹכְלִין \* בְּכַגְרוֹנְגֶרֶת  
 לְהוֹצֵאת שֶׁבֶת \* בְּכַכּוֹתְכַת  
 בְּיוֹם הַכְּפוּרִים \* כָּל הַמִּשְׁקִין  
 מְצַטְרְפִין לְפָסוֹר אֶת הַגְּוִיָּה  
 בְּרַב־עֵיט \* וְכַמְלֵא לְגַמּוּי בְּיוֹם  
 הַכְּפוּרִים : וְהַעֲרֵלָה וְכַלְאֵי  
 הַכֶּרֶם מְצַטְרְפִין זֶה עִם זֶה \* ר'  
 שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵינָן מְצַטְרְפִין \*  
 הַבְּגָד וְהַשֵּׁק הַשֵּׁק וְהָעוֹר \* הָעוֹר  
 וְהַמִּפֵּץ \* מְצַטְרְפִין זֶה עִם זֶה \*  
 רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִפְּנֵי שֶׁהֵן

# ראוים דַמַא מוֹשָב :

אות ר' מס' חולין פרק יא

ראשית הגזנוהג בארץ ובחוץ  
 לארץ בפני הבית וישל  
 בפני הבית • בחולין אבל לא  
 במקדש • חומר בזרוע ובחיים  
 ובקיבה מראשית הגז • שהזרוע  
 והחיים והקיבה • נוהגים בבקר  
 ובצאן • במרבה ובמועט •  
 וראשית הגז אינו נוהג אלא  
 בחלורת • ואינו נוהג אלא  
 במרבה : ב וכמה הוא מרבה •  
 ביש"א שתי רחלות • שנאמר  
 יהיה איש עגלת בקר ושתי צאן •  
 ובה"א חמש • שנאמר חמש צאן  
 עשויות • ר' דוסא בן הרכינס  
 אומר חמש רחלות גזוזות מנה

(מנה) ופרס \* הוא חמי מנה חיבות  
 בראשית הגז \* וחכ"א חמש  
 רחלות גזות כל שהן \* וכמה  
 הוא נותן לו משקל חמש סלעים  
 ביהודה \* שהן עשר סלעים  
 בגליל \* מרובן ולא צואי \* כדי  
 לעשות ממנו בגד קטן \* שנאמר  
 תתן לו שיהא בו כדי מתנה \*  
 לא הספיק לתנו לו עד שצבעו  
 פטור \* לבנו ולא צבעו חייב \*  
 הלוקח גז צאנו ישר נכרי פטור  
 מראשית הגז \* הלוקח גז צאנו  
 של חבירו \* אם שיר המוכר \*  
 (המוכר) חייב לא שיר הלוקח  
 חייב \* היו לו שני מינים שחופות  
 לא שחורות ולא לבנות ולבנות מכר לו  
 שחופות \* אבל לא לבנות \*  
 זכרים אבל לא נקבות \* זה נותן

לַעֲצֹמוּ וְזֶה נוֹתֵן לַעֲצֹמוּ :

אות ש

שֶׁלֹשׁ אֲרָצוֹת לִשְׁבִיעִית • כָּר  
 שֶׁהַחֲזִיקוּ עוֹלֵי בְּבֵל מֵאָרֶץ  
 יִשְׂרָאֵל וְעַד כְּזֵיב לֹא נֶאֱכַל וְלֹא  
 נִיעֲבַד • וְכֵר שֶׁהַחֲזִיקוּ עוֹלֵי מִצְרַיִם  
 מְכֻזֵּב וְעַד הִנָּהָר וְעַד אֲמָנָה נֶאֱכַל  
 אֲבָל לֹא נִיעֲבַד • מִן הִנָּהָר וּמֵאֲמָנָה  
 וּלְפָנִים נֶאֱכַל וְנִיעֲבַד : ב עוֹשֵׁין  
 בְּתֵרוֹשׁ בְּסוּרְיָא אֲבָל לֹא  
 בְּמַחְבֵּר • דְּשִׁים וְזוֹרִים וְדוֹרְכִים  
 וּמַעֲמִרִין • אֲבָל לֹא קוֹצְרִין וְלֹא  
 בּוֹצְרִין וְלֹא מוֹסְקִין • כָּלֵל אֶרֶץ  
 כָּר שְׁכִיּוּצָא בּו מוֹתֵר בְּאֶרֶץ  
 יִשְׂרָאֵל עוֹשֵׁין אוֹתוֹ בְּסוּרְיָא :  
 ג בְּצָלִים שִׁירְדוּ עֲלֵיהֶם גְּשָׁמִים  
 וְצָמְחוּ • אִם הָיוּ הָעֵלִין שְׁלֵהֵן



שְׁחֹרֵיץ אֶסוּרִין • הוֹרִיקוּ הָרִי אֱלוֹ  
 מִתְרִין • רַבִּי חֲנִינָה בֶן אֲנָטְגָנוֹס  
 אָמַר אִם (אֵינָם) יְכוּלִין לְהַתְלִישׁ  
 בְּעֵלִין שְׁלֵהֵן אֶסוּרִין • וּכְנָגֵד בֶּן  
 מוֹצְאֵי שְׁבִיעִית מִתְרִין : ד  
 מֵאִמְתִּי מִתֵּר אָדָם לְקַח יָרֵק  
 בְּמוֹצְאֵי שְׁבִיעִית מִשִּׁיעֶשֶׂה בַּיּוֹצֵא  
 בּוֹ • עֲשֶׂה הַבְּכִיר הַתֵּר הָאֶפֶיל •  
 רַבִּי הַתִּיר לְקַח יָרֵק בְּמוֹצְאֵי  
 שְׁבִיעִית מִיד : ה אֵין מוֹצִיאִין שָׁמֶן  
 שֶׁרָפָה וּפִירוֹת שְׁבִיעִית מִדְּאָרְץ  
 לְחוּצָה לְאָרְץ • אֶרֶץ שְׁמַעְתִּי  
 בְּפִירוֹשׁ שְׁמוֹצִיאִין לְסוּרִיא וְיֵין  
 מוֹצִיאִין לְחוּצָה לְאָרְץ : ו אֵין  
 מְבִיאִין תְּרוּמָה מִחוּצָה לְאָרְץ  
 לְאָרְץ • אֶרֶץ שְׁמַעְתִּי בְּפִירוֹשׁ  
 שְׁמִבִּיאִין מִסוּרִיא וְאֵין מְבִיאִין  
 מִחוּצָה לְאָרְץ :

אות ת' מסכת ברכות פרק ד  
 תפלת השחר • עד חצות • רבי  
 יהודה אומר עד ארבע  
 שעות • תפלת המנחה עד הערב  
 רבי יהודה אומר עד פג המנחה •  
 תפלת הערב אין לה קבע ושל  
 מוספין כל היום (רבי יהודה אומר  
 עד שבע שעות) : ב ר' נחוניא  
 בן הקנה היה מתפלל בכניסתו  
 לבית המדרש וביציאתו • תפלה  
 קצרה • אמרו לו מה מקום  
 לתפלה זו אמר להם בכניסתי אני  
 מתפלל שלא תארע תקרה על  
 ידי • וביציאתי אני נותן הודיה  
 על חלקי : ג רבן גמליאל אומר  
 בכל יום מתפלל אדם שמונה  
 עשרה • רבי יהושע אומר מעין  
 שמונה עשרה • רבי עקיבא אומר

אם שגרה תפלתו בפיו יתפלל  
שמונה עשרה ואם לאו מעין  
שמונה עשרה : ד רבי אליעזר  
אומר העושה תפלתו קבע אין  
תפלתו תחנונים • ר' יהושע אומר  
המהלך במקום סכנה מתפלל  
תפלה קצרה ואומר הושע השם  
את עמך את שארית ישראל •  
בכל פרשת העבור יהיו צרכיהם  
לפניך • ברוך אתה יהוה שומע  
תפלה : ה היה רוכב על החמור  
ירד • ואם אינו יכול לירד יחזיר  
את פניו ואם אינו יכול להחזיר  
את פניו יכוין את לבו כנגד בית  
קדש הקדשים : ו היה יושב  
בספינה או בקרון או באסדא יכוין  
את לבו כנגד בית קדש הקדשים :  
ז רבי אליעזר בן עזריה אומר אין

תִּפְלֵת הַמוֹסְפִין אָדָּא בְּחֵבֶר עִיר  
 וְשֵׁלָא בְּחֵבֶר עִיר • רַבִּי יְהוּדָה  
 אָמַר מִשְׁמוּ כָּל מְקוֹם שֵׁישׁ חֵבֶר  
 עִיר הַיְחִיד פָּטוּר מִתְּפִלַּת  
 הַמוֹסְפִין :

עוד ראינו להציג פה משניות כפולות למי  
 שיש בשמו אותיות כפולות להשמות  
 הנוהגים פה :

אות בית מס' שבת פרק ה  
 בַּמָּה בְּהֵמָה יוֹצֵאָה וּבַמָּה אֵינָה  
 יוֹצֵאָה • יוֹצֵא הַגָּמֵל  
 בְּאַפְסָר • חבל שקושרים כפי בהמה וְנִאָקָה  
 כֶּאֱגָא בְּחֵטֶם וּלְבִדְקִים חמור הבא מלוד  
 פְּרָמְבִּיא • רסן של ברזל וְסוּם בְּשִׁיר  
 כמין אלעדה סביב לווארו וְכָל בְּעָרֵי  
 הַשִּׁיר יוֹצֵאִים בְּשִׁיר • וְנִמְשָׁכִים  
 בְּשִׁיר וּמִזִּין עֲלֵיהֶן וְטוּבְלִין  
 בְּמִקוֹמָן : ב חמור יוצא בְּמַרְדֵּעַת

כמין אובך קטן בזמן שהיא קישורה  
 לו • זכרים יוצאין לבובין • בעור  
 שקושרים על הזכרות רחלות יוצאות  
 שחוזות שאוחזין האליה למעלה כבולות  
 כמו ככלי ברזל שקושרים האליה למטה  
 וכבונות שקושרים כגד בשעת לידתן לשמור  
 למרו העזים יוצאות צרורות • רבי  
 יוסי אוסר בכרן • חוץ מן הרחלין  
 הכבונות • רבי יהודה אומר עזים  
 יוצאות צרורות קושרין להן כוס כרדיסן  
 שלא טפטף החלב לארץ ליבש אבל לא  
 לחלב : ג ובמה אינה יוצאה • לא  
 יצא גמל במטוטלת חתיכה של כגד  
 לא עקור שקושרין יריהם עם הנליהם ולא  
 רגול קושרין ידו על זרועו וכן שאר כד  
 הבהמות • לא יקשור גמלים זה  
 בזה וימשוך • אבל מכנים חבליים  
 לתוך ידו וימשוך ובלבד שלא

וּבְרוּךְ : ד' אֵין חֲמוּר יוֹצֵא בְמַרְדְּעַת  
 בְּזִמְן שְׂאִינָה קְשׁוּרָה לוֹ וְלֹא בְּזוּג  
 אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא פְּקוּק וְלֹא  
 בְּרִצּוֹעָה שֶׁבְּרָגְלוֹ וְאֵין הַתְּרַנְּגוּלִים  
 יוֹצֵאִין בְּחוּטִין וְלֹא בְּרִצּוֹעוֹת  
 שֶׁבְּרָגְלֵיהֶם וְאֵין הַזְּכָרִים יוֹצֵאִין  
 בְּעִגְלָה שֶׁתַּחַת הָאֵלִיָּה שֶׁדָּהֵן וְאֵין  
 הַרְחֵלִים יוֹצֵאִים חֲנוּנוֹת <sup>מְשִׁימִים</sup>  
 כְּחוּטֵם הַכֶּהֱמָה עַץ שֶׁשָּׂמוּ חֲנוּן וְאֵין הַעֲגֹל  
 יוֹצֵא בְּגִימוֹן דְּבַר שֶׁל גַּמִּי וְלֹא פָּרָה  
 בְּעוֹר הַקֶּפֶד וְלֹא בְּרִצּוֹעָה שֶׁבִין  
 קְרָנֶיהָ פָּרְתוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן  
 עֲזַרְיָה הֵיטָה יוֹצֵאָה בְּרִצּוֹעָה  
 שֶׁבִין קְרָנֶיהָ שֶׁלֹּא בְּרִצּוֹן חֲכָמִים :

אות ר' זבחים פרק יא

דָּם חֲטָאת שְׁנֵיתוֹ עַל הַבֶּגֶד • הֵרִי  
 זֶה טָעוֹן כְּבוֹס • אֶף עַל פִּי

שאין

ישׁיין הַכָּתוּב מְדַבֵּר אֶלֶּי  
 בְּנֵאכְלוֹת שְׁנֵאמַר בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ  
 תֹּאכַל • אַחַד הַנֵּאכְלֹת • וְאַחַד  
 הַפְּנִימִית טְעוֹנוֹת כְּבוֹס • שְׁנֵאמַר  
 תּוֹרַת חֲטָאת תּוֹרַה אַחַת לְכָל  
 הַחֲטָאוֹת : ב חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין  
 דְּמָה טְעוֹן כְּבוֹס • בֵּין שֶׁהִיָּה לָהּ  
 שְׁעַת הַכּוֹשֵׁר • בֵּין שְׁלֹא הִיָּה לָהּ  
 שְׁעַת הַכּוֹשֵׁר • אִיזוּ הִיא שֶׁהִיָּה  
 לָהּ שְׁעַת הַכּוֹשֵׁר שְׁלָנָה •  
 וְשִׁנְטָמַאת • וְשִׁיצָאתָה וְאִיזוּ הִיא  
 שְׁלֹא הִיָּה לָהּ שְׁעַת הַכּוֹשֵׁר •  
 שְׁנֵשְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה • וְחוּץ  
 לְמָקוֹמָה • וְשִׁקְבְּלוּ פְּסוּלִין וְזָרְקוּ  
 אֶת דְּמָה : ג גָּתָן מִן הַצָּאֵר עַל  
 הַבְּגָד אֵינוֹ טְעוֹן כְּבוֹס • מִן הַקָּרָן  
 וּמִן הַיְסוּד אֵינוֹ טְעוֹן כְּבוֹס • נִשְׁפָּךְ  
 עַל הַרְצָפָה וְאַסְפוּ • אֵינוֹ טְעוֹן

כבוס • (אינו טעון כבוס) אָרָא  
 הָדָם שְׁנַת־קָבֵל בְּכָלִי • וְרָאוּ  
 לְהוֹיָה • גִּתָּן עַל הַעוֹר עַד שֶׁלֹּא  
 הוֹפֵשֵׁט • אֵינּוּ טֵעוֹן כְּבוֹס •  
 מִשֶּׁהִפֵּשֵׁט טֵעוֹן כְּבוֹס דְּרִי הוֹדָה •  
 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֶף מִשֶּׁהוֹפֵשֵׁט •  
 אֵינּוּ טֵעוֹן כְּבוֹס אָרָא מְקוֹם הָדָם •  
 וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּ לְקָבֵל טוֹמְאָה  
 וְרָאוּ לְכְבוֹס : ד אֶחָד הַבְּגָד •  
 וְאֶחָד הַשָּׂק • וְאֶחָד הַעוֹר • טֵעוֹנִין  
 כְּבוֹס בְּמְקוֹם קְדוּשׁ • וְשִׁבִירַת  
 כְּלֵי חָרֶס בְּמְקוֹם קְדוּשׁ • וּמְרִיקָה  
 וְיִשְׁטִיפָה בְּכָלִי נְחוֹשֶׁת בְּמְקוֹם  
 קְדוּשׁ • זֶה הוֹמֵר בַּחֲטָאת מְקַדְּשֵׁי  
 קְדָשִׁים : ה בְּגָד שִׁיְצָא חוּץ  
 לְקַלְעִים • נִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמְקוֹם  
 קְדוּשׁ נִטְמָא חוּץ לְקַלְעִים • קוֹרְעוֹ  
 וְנִכְנָס וּמִכְבָּסוֹ בְּמְקוֹם קְדוּשׁ •



כְּלֵי חָרֶס שִׁיצָא חוּץ לְקִלְעִים \*  
 וְנִכְנַס וְשָׁבְרוּ בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ \* נִטְמָא  
 חוּץ לְקִלְעִים \* נֹקְבוּ וְנִכְנַס וְשָׁבְרוּ  
 בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ : וְכֵלֵי נְחֹשֶׁת שִׁיצָא  
 חוּץ לְקִלְעִים נִכְנַס וּמִזְרְקוּ וְשִׁטְפוּ  
 בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ \* נִטְמָא חוּץ לְקִלְעִים  
 פּוֹחֲרֵתוֹ וְנִכְנַס וּמִזְרְקוּ וְשִׁטְפוּ  
 בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ : זֶה אֶחָד שֶׁבִישָׁל בּוֹ \*  
 וְאֶחָד שֶׁעִירָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח \* אֶחָד  
 קְדָשֵׁי קְדָשִׁים \* וְאֶחָד קְדָשִׁים  
 קְלִיִּים \* טְעוֹנִין מְרִיקָה וְשִׁטְפָה \*  
 ר' שְׁמַעוֹן אוֹמֵר קְדָשִׁים קְלִיִּים אֵינָן  
 טְעוֹנִין מְרִיקָה וְשִׁטְפָה \* ר' טַרְפוֹן  
 אוֹמֵר אִם בִּישָׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת הַרְגֵּל  
 יִבְשָׁל בּוֹ אֶת כָּל הַרְגֵּל \* וְחַב"א  
 עַד זְמַן אֲכִילָה מְרִיקָה וְשִׁטְפָה \*  
 מְרִיקָה כְּמְרִיקַת הַכּוֹס \* וְשִׁטְפָה  
 כְּשִׁטְפַת הַיָּוֶם \* מְרִיקָה בְּחַמִּין \*

וְשִׁטְפָה בְּצוּנָן • וְהַשְּׁפוּד  
 וְהַאֲסַכְּלָה מִגְּעֵילָן בַּחֲמִין: הַבִּשְׁל  
 בּוֹ קִדְּשִׁים וְחוֹלִין • אִם קִדְּשִׁי  
 קִדְּשִׁים וְקִדְּשִׁים קָלִים • אִם יֵשׁ  
 בָּהֶן בְּנוֹתָן טַעַם הָרִי הַקָּלִים  
 נֶאֱכָלִים בַּחֲמוּרִים • וְאִינָן טַעוּנִין  
 מְרִיקָה וְשִׁטְפָה • וְאִינָן פּוֹסְרִין  
 בְּמַגַּע • רָקִיק שֶׁנֶּגַע בְּרָקִיק •  
 וְחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה • לֹא כָּל הַרָקִיק  
 וְלֹא כָּל הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין • אִינוּ  
 אֲסוּר אֶלָּא מִקּוֹם שֶׁבָּדַע:

אות ה מסכת ערכין פרק א

הַכֹּל מְעַרְבִין וְנֶעְרְבִין • נוֹדְרִים  
 וְנִדְרִים כֹּהֲנִים וְלוֹוִים  
 וְיִשְׂרָאֵלִים נְשִׁים וְעֶבְדִים • טוֹמְטוֹם  
 וְאַנְדְרוּגִינוֹם נוֹדְרִים וְנִדְרִים •  
 וּמְעַרְבִין אֲבָל לֹא נֶעְרְבִין • שְׂאִינוּ  
 נֶעְרָךְ

נֶעְרָךְ אָדָּא זָכַר וּדְאִי \* וּנְקָבָה  
 וּדְאִית \* חֲרִישׁ שׁוּמָה וְקָטָן נִדְרִין  
 וְנֶעְרָכִין \* אָבֵל לֹא נִוְדְרִין וְלֹא  
 מְעַרְכִין \* מִפְּנֵי שְׁאִין בָּהֶם דַּעַת \*  
 פְּחוּת מִבְּן חֲדָשׁ נִדָּר אָבֵל לֹא  
 נֶעְרָךְ : ב הַנִּכְרִי ר' מֵאִיר אֹמֵר  
 נֶעְרָךְ אָבֵל לֹא מְעַרְיךְ \* ר' יְהוּדָה  
 אֹמֵר מְעַרְיךְ אָבֵל לֹא נֶעְרָךְ \* זָה  
 וְזָה מוֹדִים שְׁנוּדְרִין וְנִדְרִין \* ג  
 הַגּוֹסֵס וְהַיּוֹצֵא לִיהָרֵג \* לֹא נִדָּר  
 וְלֹא נֶעְרָךְ \* רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקִיבָא  
 אֹמֵר נֶעְרָךְ \* מִפְּנֵי שְׁדָמְיִו קְצוּבִים \*  
 אָבֵל אֵינוֹ נִדָּר מִפְּנֵי שְׁאִין דָּמְיִו  
 קְצוּבִים \* ר' יוֹסִי אֹמֵר נוֹדֵר  
 וּמְעַרְיךְ וּמְקַדִּישׁ \* וְאִם הִזִּיק חַיִּיב  
 בַּתְּשֻׁלוּמִין : ד הָאִשָּׁה שְׁהִיא  
 יּוֹצֵאת לִיהָרֵג \* אֵין מִמְתִּינִין לָהּ  
 עַד שֶׁתֵּלֵד \* יִשְׁבָּה עַל הַמִּשְׁבֵּר

ממתניין לה עד שתלד \* האשה  
 שנהרגה נהנין בשערה \* בהמה  
 שנהרגה אסורה בהניה :

### אות זיין מס' עוקצים

זתים שכבשן בטרפיהן \* טהורין  
 רפי שלא כבשן ארא  
 דמראה \* כשות של קשות והנין  
 שלה טהורה \* רבי יהודה אומר  
 כל זמן שהיא לפני התגר טמאה:  
 ב כל הגלענים מטמאות \*  
 ומטמאות ולא מצטרפות \*  
 גדעונה של רוטב אף על פי  
 שיוצאה מצטרפת וישל יבשה  
 אינה מצטרפת \* לפיכך חותר  
 של יבשה מצטרף \* וישל רוטב  
 אינו מצטרף \* גדעונה שמקצתה  
 יוצאה שכנגד האוכל מצטרף \*

עֵצִים שִׁישׁ עָלָיו בְּשָׂר • שְׁכַנְגֵּד  
 הָאוֹכֵל מִצְטָרֵף • הִיָּה עָלָיו מִצַּד  
 אַחֵר • ר' יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר רוֹאִין  
 אוֹתוֹ כְּאִילוֹ הוּא מְקִיפוֹ בְּטַבַּעַת •  
 וְחֵכ"א שְׁכַנְגֵּד הָאוֹכֵל מִצְטָרֵף  
 כְּגוֹן הַסִּיאָה וְהָאוֹזֵב וְהַקּוֹרְנִית :  
 ג הַרְמוֹן וְהַבְּטִיחַ שְׁנֵמוֹק  
 סַתְמָסִים מְקַצְתוֹ אֵינוֹ מִצְטָרֵף שָׁלֵם  
 מְבָאֵן וּמְבָאֵן וְנִמוֹק מִן הָאֲמִצֵּעַ  
 אֵינוֹ מִצְטָרֵף • הַפְּטָמָא כַּמִּין דְּדִּי שֶׁל  
 רְמוֹן מִצְטָרֵפֵת • וְהַגִּין שֶׁלֹּא אֵינוֹ  
 מִצְטָרֵף • רַבִּי אֶלְדִיעוֹר אוֹמֵר אֵף  
 הַמְּסַרְק טָהוֹר : ד כָּל הַקְּלִיפִין  
 מְטַמְּאוֹת וּמְטַמְּאוֹת וּמִצְטָרְפוֹת •  
 רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֵשָׁה קְלִיפִין  
 בְּבִצֵּל • הַפְּנִימִית בֵּין שְׁלִימָה בֵּין  
 קְדוֹרָה מִצְטָרֵפֵת • הָאֲמִצֵּיִת  
 שְׁלִימָה מִצְטָרֵפֵת וְקְדוֹרָה כְּקוֹכַב

אינה מצטרפת והחיצונה בין כך  
 ובין כך שהורה: ה המחיתך לבשר  
 אף על פי שלא מירק אינו חבור •  
 לכבוש ולשדוק ולהניח ער  
 השלחן חבור • התחיל לפרק  
 אוכל שהתחיל בו אינו חבור •  
 האגוזים שאמנן שנלנן ומכרן זה כזה  
 והבצלים שחמרן • הרי אלו חבור •  
 התחיל לפרק באגוזים • ולפקד  
 בבצלים אינו חבור האגוזים  
 והשקדים חבור עד שירסם : ו  
 ביצה מגלגלת כלויה קלת עד שיגוס  
 שיחתוך וישלוקה • עד שירסם שיסבר  
 קליפתו עצם שיש בו מוח חבור עד  
 שירסם • הרמון שפרדו חבור •  
 עד שיקיש שיכה בקנה עריו בקנה •  
 כיוצא בו שדל הכובסין • והבגד  
 שהוא תפור בבדאים חבור • עד  
 שיתחיל

שִׁיתְחִיר לְהַתִּיר : זְעָלִי יִרְקוֹת  
 יְרוּקִים מְצַטְרֵפִין • וּלְבָנִים אֵינָם  
 מְצַטְרֵפִין • רַבִּי אֶלְעָזָר בַּר צְדוּק  
 אָמַר הַלְבָנִים מְצַטְרֵפִין בְּכָרוֹב •  
 מִפְּנֵי שֶׁהֵן אוֹכְלִים • וּבַחֲזוֹרִין מִפְּנֵי  
 שֶׁהֵן מְשַׁמְרִין אֶת הָאוֹכֵל : חֶעְלִי  
 בְּצָלִים וּבְנֵי בְּצָלִים • אִם יֵשׁ בָּהֶן  
 רִיר מִשְׁתַּעְרִין בְּכִמּוֹת שֶׁהֵן • אִם  
 יֵשׁ בָּהֶן חֶלֶל • מִמַּעַךְ חֶלְדָן • פֶּת  
 סוּפְגָנִים עֲשׂוּיָה רְכוּת כְּמוֹ סַפּוֹג מִשְׁתַּעְרֶת  
 בְּכִמּוֹת שֶׁהִיא • אִם יֵשׁ בָּהֶן חֶלֶל  
 מִמַּעַךְ אֶת חֶלְדָּה • בְּיֶשֶׁר הָעֵגֶל  
 שֶׁנִּתְפַּח • וּבְיֶשֶׁר זִקְנָה שֶׁנִּתְמַעֵט •  
 מִשְׁתַּעְרִין בְּכִמּוֹת שֶׁהֵן : ט קִשּׁוֹת  
 שֶׁנִּשְׁטָעָה בְּעֵצִין • וְהַגְּדִילָה וְיִצְאָת  
 חוּץ לְעֵצִין טְהוֹרָה • אֲרִי שֶׁמְעוֹן  
 מָה טִיבָה לְטָהָר • אֵלֶּה הַטָּמֵא  
 בְּטוֹמְאָתוֹ • וְהַטָּהוֹר יֵאָכֵל :

• כְּרִי גְלִילִים וּכְרִי אֲדָמָה •  
 • שֶׁהַשְּׂרָשִׁים יְכוּלִין לְצֵאת בָּהֶן •  
 • אִינָם מְכַשִּׁירִין אֶת הַזְּרָעִים • עֲצִיץ  
 • נְקוּב • אִינוּ מְכַשִּׁיר אֶת הַזְּרָעִים •  
 • וְשֵׁאִינוּ נְקוּב • מְכַשִּׁיר אֶת  
 • הַזְּרָעִים • כִּמָּה הוּא שִׁיעוּרוֹ שֶׁל  
 • נְקֵב • כְּרִי שִׁיֵּצֵא בּוֹ שׁוֹרֵשׁ קָטָן  
 • מֵלֶאֱהוּ עֶפְרַד עַד שִׁפְתּוֹ • הֲרִי הוּא  
 • כְּטַבָּלָא שְׂאִין לָהּ לְזָבִי :

### אות י ערכין פרק ג

• יֵשׁ בְּעֶרְכִין לְהַקֵּל וּלְהַחְמִיר •  
 • בְּשִׁדְדָה אֶחָזָה לְהַקֵּל  
 • וּלְהַחְמִיר • בְּשׁוֹר הַמוֹעֵד שֶׁהִמִּית  
 • אֶת הָעֶבֶד לְהַקֵּל וּלְהַחְמִיר •  
 • בְּאוֹנָם וּבְמִפְתָּהּ וּבְמוֹצֵיא שֵׁם רַע  
 • לְהַקֵּל וּלְהַחְמִיר • יֵשׁ בְּעֶרְכִין לְהַקֵּל  
 • וּלְהַחְמִיר • כִּיֵּצֵד • אֶחָד שֶׁהֶעֱרִיד



פשטא פשטא פשטא  
 פשטא פשטא פשטא . פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא  
 פשטא פשטא פשטא :  
 פשטא פשטא פשטא פשטא  
 פשטא פשטא פשטא . פשטא  
 פשטא פשטא פשטא פשטא . פשטא  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .  
 פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא פשטא .

שְׁבַע עֲבָדִים וְאֵת הַכֶּעוֹר שֶׁבַע עֲבָדִים •  
 נוֹתֵן שְׁלֹשִׁים סָלַע • הַמִּית בֶּן  
 חוֹרִין נוֹתֵן שְׁוִיּוֹ • חָבֵל בְּזוּהַ וּבְזוּהַ  
 מִשְׁלֵם נֶזֶק שָׂרָם : ד בְּאוֹנִם  
 וּבַמִּפְתָּה לְהַקֵּל וּלְהַחֲמִיר בִּיצֵד •  
 אַחַד שְׁאֲנָם וּפְתָה אֶת הַגְּדוּלָּה  
 שֶׁבְּהוֹנָה • וְאֵת הַקְּטָנָה  
 שֶׁבִּישְׂרָאֵל נוֹתֵן חֲמִשִּׁים סָרַע  
 וְהַבּוֹיֶשֶׁת וְהַפָּגָם • הַכֹּל לְפִי  
 הַמְּבִישׁ וְהַמְתַּבְּיֵשׁ : ה בְּמוֹצֵיא  
 שֵׁם רָע לְהַקֵּל וּלְהַחֲמִיר בִּיצֵד •  
 אַחַד שֶׁהוֹצִיא שֵׁם רָע עַל הַגְּדוּלָּה  
 שֶׁבְּהוֹנָה • וְעַל הַקְּטָנָה שֶׁבִּישְׂרָאֵל  
 נוֹתֵן מָאָה סָלַע • נִמְצָא הָאוֹמֵר  
 בְּפִיו חָמוֹד מִן הָעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה •  
 שֶׁבֶן מְצִינוֹ שֶׁלֹּא נִחָתָם גְּזֵר דִּין  
 עַל אֲבוֹתֵינוּ בַּמְדָּבָר אֲלֵא עַל  
 לְשׁוֹן הָרַע • שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּנְסוּ אוֹתִי

זֶה עֵשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי:

אות מ שבת פרק י"ח

מִפְּנֵי אֲפָלוּ אַרְבַּע וְחֲמִשׁ  
 קוֹפּוֹת שֶׁל תֵּבַן וְיֵשֶׁר  
 תְּבוּאָה מִפְּנֵי הָאוֹרְחִים וּמִפְּנֵי  
 בְּשׂוּל בֵּית הַמְּדַרְשׁ • אֲבָל לֹא  
 אֶת הָאוֹצָר • מִפְּנֵי תְרוּמָה  
 טְהוֹרָה וְדָמָי וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן  
 שְׁנֵטְלָה תְרוּמָתוֹ וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי  
 וְהִקְדֵּשׁ שְׁנֵפְדוֹ • וְהַתּוֹרְמוֹס  
 הַיָּבֵשׁ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֵכֶל  
 קַעֲנִיִּים • אֲבָל לֹא אֶת הַטֶּבֶק  
 וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שֶׁלֹּא נִטְלָה  
 תְרוּמָתוֹ • וְלֹא אֶת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי  
 וְהִקְדֵּשׁ שֶׁלֹּא נִפְדּוּ וְלֹא אֶת  
 הַלּוֹף • וְלֹא אֶת הַחֲרָדֵל • רִבֵּן  
 שֶׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מֵתִיר בְּדוֹף •

מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵאֵבֶר עוֹרְכִין : ב  
חֲבִילֵי אֲבוֹדוֹת קֶשׁ • וְחֲבִילֵי יַעֲצִים •  
וְחֲבִילֵי זִרְדִים עַנְפֵי הַאֵילָן לַחִים אִם  
הִתְקִינָן לְמֵאֵבֶר בְּהִמָּה • מְטַלְטְלִין  
אוֹתָן • וְאִם לֹא־ אֵין מְטַלְטְלִין  
אוֹתָן • כּוֹפִין אֶת הַסֵּל לְפָנֵי  
הַאֲפְרוֹחִים • כְּדֵי שְׂיַעֲלוּ וַיִּרְדּוּ •  
תִּרְנַגּוֹלֶת שֶׁבְּרָחָה דוֹחִין אוֹתָהּ עַד  
שֶׁתִּכְנַס • מְדַדִּין עֲגָרִין וְסִיחִין  
בְּרִשׁוֹת הָרַבִּים • אִשָּׁה מְדַדָּה  
אֶת בָּנָה • אִ"ר יְהוּדָה אֵימַתִּי בְזִמָּן  
שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶחָד וּמְנִיחַ אֶחָד •  
אֲבָל אִם הָיָה גוֹרֵר אָסִיר : ג אֵין  
מִיְדִדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם טוֹב •  
אֲבָל מְסַעְדִין וּמִיְדִדִין אֶת הָאִשָּׁה  
בְּשַׁבָּת • וְקוֹרִין לָהּ חֲכָמָה מִמְּקוֹם  
לְמִקּוֹם • וּמְחַלְלִין עָלֶיהָ אֶת  
הַשַּׁבָּת וְקוֹשְׁרִין אֶת הַטָּבוֹר • רַבִּי

יוסי אומר אף חותכין וכל צרכי  
מירה עושין בשבת :

אות שין כפול ברכות פ'ז

שְׁלִישָׁה שְׁאָבְרוּ כְּאַחַד חֵיבִין  
לְזִמְן • אָכַל דְּמָאֵי וּמְעִישַׁר  
רֵאשׁוֹן שְׁנַטְלָה תְּרוּמָתוֹ • מְעִישַׁר  
שְׁנִי וְהִקְדִּישׁ שְׁנֵפְדוֹ וְהִשְׁמִישׁ שְׁאָבַד  
כַּזֵּית וְהַכּוֹתֵי מְזִמְנִין עֲלֵיהֶם אָבַל  
אָבַל טָבַל וּמְעִישַׁר רֵאשׁוֹן שְׁלֵא  
נְטָלָה תְּרוּמָתוֹ וּמְעִישַׁר שְׁנִי וְהִקְדִּישׁ  
שְׁלֵא נְפָדוֹ וְהִשְׁמִישׁ שְׁאָבַד פְּחוֹת  
מְכַזֵּית וְהַנְּכָרֵי אֵין מְזִמְנִין עֲלֵיהֶם :  
בְּנִשִּׁים וְעַבְדִּים וְקַטְנִים אֵין מְזִמְנִין  
עֲלֵיהֶם • עַד כַּמָּה מְזִמְנִין עַד כַּזֵּית  
ר' יְהוּדָה אֹמֵר עַד כַּבִּיצָה : ג  
כִּיצַד מְזִמְנִין • בִּשְׁרֵשָׁה אֹמֵר  
נְבָרְךָ • בִּשְׁלֵשָׁה וְהוּא אֹמֵר בְּרָכוּ •



מָה מְצִינוּ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְאַחַד  
 מְרוֹכְבֵי וְאַחַד מוֹעֲטֵי אֹמֵר בְּרָכוּ  
 אֶת יְיָ רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל אֹמֵר בְּרָכוּ  
 אֶת יְיָ הַמְּבֹרָךְ: ד שְׁלֹשָׁה שְׂאֵבְלוּ  
 בְּאַחַת אֵינָן רִשְׁאִין לְחֶלֶק • וְכֵן  
 אַרְבַּעָה וְכֵן חֲמִשָּׁה • שְׁשָׁה נְחֻלְקִין  
 עַד עֶשְׂרֵה • וְעֶשְׂרֵה אֵינָן נְחֻלְקִין  
 עַד שִׁירָיו עֶשְׂרִים: ה שְׁתֵּי  
 חֲבוּרוֹת שֶׁהָיוּ אוֹכְלוֹת בְּבֵית אַחַד  
 בְּזֶמֶן שֶׁמִּקְצָתָן רוֹאִין אֱלֹהֵי אֶת אֱלֹהֵי  
 הָרִי אֱלֹהֵי מְצַטְרֵפִין לְזֶמֶן • וְאִם  
 לֹא אֱלֹהֵי מְזֻמְנִין לְעֶצְמָן וְאֱלֹהֵי  
 מְזֻמְנִין לְעֶצְמָן • וְאִין מְבָרְכִין עַל  
 הָיִן עַד שִׁיתָן לְתוֹכוֹ מִים • הַבְּרִי  
 רַבִּי אֶלְיָעֶזֶר • וְחֲכָמִים אוֹמְרִים  
 מְבָרְכִין:

## זוהר

נִקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת • אָמַר  
 ר' יְהוּדָה וְוִי לְעֵלְמָה  
 דְּהָא בְנֵי נָשָׂא לָא חָמְאֵן וְלָא  
 שְׂמַעִין וְלָא יִדְעִין • דְּהָא כֹּל יוֹמָא  
 וְיוֹמָא קָלָא דְכְרוּזָא אִשְׁתַּמַּע  
 בְּמֵאֲרֵז וְחֻמְשֵׁין עֲלֵמִין • תְּנָה  
 עֲלֵמָא חָדָא אִשְׁתַּמוּדַע לְעֵילָא •  
 וְכֹד כְּרוּזָא נְפִיק רַהוּא עֲלֵמָה  
 מִזְדַּעְזְעָה וּמִתְחַלְחֵלָא • נְפִיקִי  
 תְרִין צְפָרִין דְּאֶסְתְּקוּ מֵרַהוּא  
 עֲלֵמָא דְמְדוּרִיהוּן תְּחוֹת אֵילָנָא  
 דְּחִיזוּ דְחִי וּמוֹתָא בֵּיהּ • נְפִיקָא  
 חַד צְפוּרָא לְסֵטֶר דְרוּמָא • וְחַד  
 צְפוּרָא לְסֵטֶר צְפוּנָא וְחַד צְפוּרָא  
 כַּד נֶהֱיִר יְמָמָא • וְחַד כַּד אֶתְחַשֵּׁךְ  
 יְמָמָא • כַּד חַד וְחַד קָרִי וּמְכַרְזָא  
 מַה דְּשְׂמַעִין מֵהַרְוּא כְרוּזָה •



לְבַתֶּר בְּעוֹ לְאַסְתֵּקָא לְאַתְרֵיהּ •  
 וּמִשְׁתַּמְטִי רַגְלֵיהּ בְּנוֹקְבֵי  
 דְּתֵהוּמָא רַבָּא וּמִתְלַכְדָּן בְּגוֹיָה  
 עַד דְּאַתְפְּלִיג לִילֵיא • כִּד אֲתַפְּלִיג  
 לִילֵיא כְּרוּזָא קְרִי וּכְצַפְרִים  
 הָאֲחֻזוֹת בְּפַח כְּהֵם יוֹקְשִׁים בְּנֵי  
 הָאָדָם :

אַמַּר רַבִּי יְהוּדָה בְּשַׁעֲתָא  
 דְּמִתְלַכְדָּן רַגְלוֹ דְּבְנֵי  
 נְשָׂא וַיּוֹמוּ אֲתַקְרִיבוּ הֵהוּא יוֹמָא  
 אֲתַקְרִי יוֹם לֵי לְאַתְבָּא רוּחִיה  
 לֵיה • תָּנָא בְּהֵהוּא שַׁעֲתָא פְּקִדָא  
 הֵהוּא כְּתָרָא קְרִישָׂא עַל רוּחִיה •  
 וּמָאן אִיהוּ דְּכְתִיב יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ  
 בְּהֵם שְׁבַעִים שָׁנָה וְהִיא כְּתָרָא  
 שְׁבִיעָא דְּכוּלָּא • וְאִם מְסַטְרָא  
 דְּגְבוּרָה קָאֲתִי כְּתִיב וְאִם  
 בְּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה דְּכְתָרָא

דגבמרה תמינארה הוי מכאין  
 ולהלאה לית אתר לאתמשך  
 כמה דאת אמר ורהבם עמל ואון  
 באתר דלא הוי יסודא \* בנינא  
 לא אתקיים :

אמר רבי יהודה זכאין אינון  
 צדיקיא בד קודשא בריך  
 הוא בעא לאתבא רוחיה ליה  
 ולשאבא ההוא רוחא בגויה  
 דתניא בשעתא דקודשא בריך  
 הוא בעא לאתבא רוחיה ליה  
 אי זכאה הוא ההוא רוחא מיה  
 כתיב והרוח תשוב אל האלהים  
 אשר נתנה \* ואי לא אשתבח  
 זכאה ווי לההוא רוחא דבעי  
 לאסתחאה בנורא דדליק  
 ולארתקנא בגין לאשתאבא  
 בגופא דמלכא \* ואי לא אתתקנת

ווי לְהֵוֹא רוּחָא דְמִתְגַּלְגַּלֵּי  
כְּאֲבָנָא בְּקוֹסְפִיתָא • דְכְּתִיב וְאֵת  
נַפְשׁוֹ אֹיְבֵיךָ יִקְלַעְנָה בְּרִגְלֶיךָ כִּי  
הִקְלַע • תְּנִיָּא אִי הֵוֹא רוּחָא  
זְכִי כְּמָא טָבִין גְּנִיזִין לִיה בַּהֵוֹא  
עֲלָמָא דְכְּתִיב עֵין לֹא רָאָתָהּ  
אֱלֹהִים זֹרְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ •  
אָמַר רַבִּי יוֹסִי כִּד הֵוֹא בַר נָשׁ  
אֶתְקַרְיָבוּ יוֹמוֹי תְּלָתִין יוֹמִין  
מְכַרְיִזִין עֲלוֹי בְּעֲלָמָא • וְאַפְרוּ  
צַפְרֵי שְׂמַיָּא מְכַרְיִזִין עֲלוֹי וְאִי זְכָאִי  
הוּא תְּלָתִין יוֹמִין מְכַרְיִזִין עֲלוֹי בֵּין  
צְדִיקָיָא בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן • תְּנָא כָּל  
אִינוּן תְּלָתִין יוֹמִין נִשְׁמַתִּיה נִפְקַת  
מִנִּיה בְּכָל לִילָיא וְסִלְקַת וְחַמָּאֵת  
דּוֹכְתִּיה בַּהֵוֹא עֲלָמָא וְהֵוֹא  
בִּנְיָן לֹא יָדַע לָא אִשְׁנָה וְלֹא שְׁלִיט  
בְּנִשְׁמַתִּיה כָּל אִינוּן תְּלָתִין יוֹמִין

עבִידְנָא • אֶבֶל בְּעִינָא מִנָּךְ  
 דְּבַהֲהוּא עֲלָמָא תְּבָרִיר דּוּכְתָאִי  
 גַּבְךָ כְּמָה דְּהוּינָא בְּהַאי עֲלָמָא •  
 בְּכַה רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר בְּמִטּוֹ מִנָּךְ  
 דְּלֹא תִתְּפַרְשׁ מִנָּאִי כָּל אֱלִין יוֹמִין  
 אֵילּוּ לְגַבִּי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן •  
 אִישְׁכְּחוּהוּ דְּהוּה לְעֵי בְּאוֹרֵייתָא •  
 זְקִיף עֵינּוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן • וְחָמָא  
 לְמִלְאָךְ הַמּוֹת דְּרַהֲיִט וְרַקִּיד  
 קָמִיָּה • קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן אַחִיד  
 בִּידֵה דְּרַבִּי יִצְחָק • אָמַר גּוֹזְרָנָא  
 מֵאֵן דְּרַגִּיד לְמִיעַל יְעוּד וּמֵאֵן דְּלֹא  
 רַגִּיד לְמִיעַל לֹא יְעוּד • עֲאֵלוּ רַבִּי  
 יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה • וְקָטִיר מִלְאָךְ  
 הַמּוֹת לְבַר • אִשְׁגַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן  
 וְחָמָא דְּעַד כְּעַן לֹא מָטָא עֲדָנָא •  
 דְּהָא עַד תְּמַנִּיא שְׁעֵתִי דְּיוֹמָא  
 הוּה זְמַנָּא אוֹתְבִיה קָמִיָּה רַבִּי

שִׁמְעוֹן וְהוּא לְעֵי לִיָּה בְּאוֹרֵיתָא :  
 אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר  
 בְּרִיהַ תִּיב אֶפְתָּחָא וּמָה  
 דְּתַחֲמִי לָא תִּשְׁתַּעִּיהַ בְּהֵרִיָּה \*  
 וְאִי יִבְעִי לְמַעַל הָכָא אֲוִמִי  
 אֲוִמָּאָה דְּלָא לִיעוֹר :

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לְרַבִּי יִצְחָק \*  
 חֲמִית דִּיִּקְנָא דְּאָבוּךְ יוֹמָא  
 דָּא אִו לָא דְּהָא תְּנִינָן בְּשַׁעְתָּא  
 דְּבַר נָשׁ אֶסְתַּלַּק מֵעֲלָמָא אָבוּי  
 וְקִרְוּבוּי מִשְׁתַּכְּחִין תַּמָּן עֲמִיָּה  
 וְחָמָא לָן וְאֶשְׁתַּמוּדַע לָן \* וְכָל  
 אִינוּן דְּהוּא מְדוּרִיָּה גְּבִיָּהוּ בְּהַהוּא  
 עֲלָמָא בְּדַרְגָּא חַד כְּלָהוּ מִתְּכַנְשֵׁי  
 וּמִשְׁתַּכְּחֵי עֲמִיָּה וְאִזְלִין עִם  
 נִשְׁמַרְתִּיהַ עַד אַתְרַ דְּהַשְׁרִי  
 בְּאַתְרֵיהַ \* אָמַר עַד כְּעַן לָא  
 חֲמִינָא \* אֲדַהֲכִי קַס רַבִּי שִׁמְעוֹן

וְאָמַר מֵאֲרִי דְעַלְמָא אִשְׁתְּמוּדַע  
 רַבִּי יִצְחָק לְגַבֵּן וּמֵאֲנוּן שְׁבַעַת  
 עֵינָיִן דְּהִכָּא הִיא הָא אַחִידְנָא  
 בֵּיה וְהֵב לִי • נֶפֶק קָרָא וְאָמַר  
 בּוֹרְסִיא דְמֵאֲרִיה קְרִיבָא בְּגַדְפוּי  
 דְרַבִּי שְׁמַעוֹן הָא דִּידָךְ הוּא וְעַמְךָ  
 תִּיְתִיה בְּזַמְנָא דְתַעוּר לְמִשְׁרֵי  
 בְּבוֹרְסִיךְ :

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדַאי אֲדַהֲבִי  
 חָמָא רַבִּי אֶלְעָזָר דְּהוּרָה  
 אֶסְתְּלִיק מְלֵאךְ הַמּוֹת • וְאָמַר לִיה  
 קוֹפִטְרָא דְטַפְסָא בְּאַתְרֵךְ דְרַבִּי  
 שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי שְׁבִיחָ • אָמַר רַבִּי  
 שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה עוּר  
 הִכָּא וְאַחִיר בֵּיה בְּרַבִּי יִצְחָק  
 דְהָא חָמִינָא בֵּיה דְמִסְתְּפִי • עָאֵל  
 רַבִּי אֶלְעָזָר וְאַחִיר בֵּיה • וְרַבִּי  
 שְׁמַעוֹן אַרְהוּר אֲנִפִּיה וְקִיעִי

בְּאוֹרֵי תֵּא • נְיִים רַבִּי יִצְחָק וְחַמָּא  
לְאָבוֹי • אָמַר לִיה בְּרִי זְכָאָה  
חוּלְקָךְ בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא  
דְּאֵתִי • דְּהָא בֵּין טַרְפֵּי אֵילָנָא  
דְּחַיִּי בְּגִנְתָּא דְּעֵדֵן אֲתִי הֵיב אֵילָנָא  
רַבָּא וְתַקִּיף בְּתַרִּין עַל מִין רַבִּי  
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הוּא • דְּהָא הוּא  
אֲחִיד לָךְ בְּעַנְפוֹי זְכָאָה חוּלְקָךְ  
בְּרִי • אָמַר לִיה אָבֵא מָה אָנָּא  
הָתַם אָמַר לִיה תְּלַת יוֹמִין הָווּ  
דְּחָפּוּ אֲדָרָא דְּמִשְׁכַּבְךָ וְתַקִּינוּ לָךְ  
בְּיַזְיַן פְּתִיחֵן לְאַנְהָרָא לָךְ מֵאַרְבַּע  
סְטֵרִין דְּעַלְמָא וְאַנָּא חֲמִינָא  
דּוּכְתָךְ וְחֲדִינָא וְאַמִּינָא זְכָאָה  
חוּלְקָךְ בְּרִי • בַּר דְּעַד כְּעַן בְּרָךְ  
לָא זְכִי בְּאוֹרֵי תֵּא וְהָא הִשְׁתָּא  
הָווּ זְמִינִין לְמִיתֵי גַבְךָ תְּרִיכָר  
צְדִיקָיָא דְּחֲבַרִּיא • דְּהוּינָא נְפִיקִי

אַתְּעַר קָלָא בְּכִדְהוּ עַל־מִין מָאן  
 חֲבֵרִין דְּקִי־מִין הָכָא אֲרַעֲטֵרוּ  
 בְּגִינִיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂאֵל־תָּא  
 יְשָׁאִיל וְאַתִּיהִיב לִיהּ וְלָא דָּא  
 בְּל־חֻדוּי דְּהָא שְׁבַעִין דּוּכְתִי  
 מִתְעַטְרֵן הָכָא דִּילִיהּ וְכֹל דּוּכְתָא  
 וְדוּכְתָא פְּתַחִין פְּתַחִין לְשַׁבְּעִין  
 עַל־מִין • וְכֹל עַל־מָא וְעַל־מָא  
 אֲרַתְּפַתַּח לְשַׁבְּעִין רַהִיטִין וְכֹל  
 רַהִיטָא וְרַהִיטָא אֲתַפְּתַח לְשַׁבְּעִין  
 כְּתָרִין עַל־אִין וּמִתְמָן אֲרַתְּפַתַּחוּ  
 אֲרַחִין לְעַתִּיקָא סְתִימָאָה דְּכּוּלָּא  
 לְמַחְמִי בְּהִיא נְעִימוּתָא עַל־אָה  
 דְּנִהָרָא וּמִהֲנִיא לְכּוּלָּא • כְּמָרָה  
 דְּאֵת אָמַר לְחֻזוּת בְּנוּעַם יי  
 וְלִבְקַר בְּהִיכְלוֹ • מָרוּ וְלִבְקַר  
 בְּהִיכְלוֹ הֵינּוּ דְּכְתִיב בְּכֹל בֵּיתִי  
 נְאֻמָּן הוּא • אָמַר לִיהּ אָבָא כְּמָה



זְמַנָּא יְהִיבוּ לִי בְּהַאי עֲלָמָא \*  
 אָמַר לִיה \* לִית לִי רִשׁוּתָא וְלֹא  
 מוֹדְעִי לִיה לְבַר נָשׁ \* אֲבַד  
 בְּהַלּוּלָא רַבָּא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן תְּהֵא  
 מְתַקֵּן פְּתוּרִיהַ כְּמַה דְּאֵת אָמַר  
 צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמַלְךְ  
 יְשׁלְמָה בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אִמּוֹ  
 בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם יִשְׁמַחַת לְבוֹ :

חלק א דף רי"ח ע"ב

תְּנִיָּא בִּשְׁעֵתָא דְנִפְק נְשִׁמְתִּיהַ  
 דְּבַר נָשׁ אֲזִילִין כְּדִרוֹ  
 קְרִיבוֹי וְחִבְרוֹי דְהָהוּא עֲלָמָא עִם  
 נְשִׁמְתִּיהַ \* וּמַחְזִיין לִיה אֲתֵרָא  
 דְּעֵדוּנָא וְאֲתֵרָא דְּעוֹנֵשָׁא \* אִי  
 זְכָאָה הוּי חָמִי דּוּכְתִּיהַ וְסָלִיק  
 וְיִתִּיב וְאֲתַעְדֵּן בְּעֵדוּנָא עֲלָאָה  
 דְּהָהוּא עֲלָמָא \* וְאִי לָא הוּי זְכָאָה

אִשְׁתְּאֲרַת הָהִיא נִשְׁמָתָא בְּהָא  
 עֲלָמָא עַד דְּאֲטָמִיר גּוֹפָא בְּאַרְעָא \*  
 כִּיּוֹן דְּאֲטָמֵר כְּמָה גְרַדִּינִין דְּנִמוּסִין  
 אַחֲרָן בֵּיה עַד דְּמָטָא לְדוּמִיָּה  
 וְעֵאלִין לִיה בְּמַרְזוּרֵי דְגִיְהֵנְס אָמַר  
 רַבִּי יְהוּדָה כָּל שִׁבְעָת יוֹמִין  
 נִשְׁמָתָא אֲזָלָא מִבֵּיתִיה לְקַבְרִיה  
 וּמִקַּבְרִיה לְבֵיתִיה וְאֵתְאֲבָלָת  
 עָלוּי דְּגּוֹפָא \* דְּכָתִיב אַךְ בְּשָׂרוֹ  
 עָלוּי יִכָּאב וְנִפְשׁוּ עָלוּי תֵּאָבֵל \*  
 אֲזָלָא וַיִּתְבָּא בְּבֵיתִיה חָמִי לְכַלְהוֹ  
 עֲצִיבִין וּמִתְאַבְּלָא תְּנָא בְּתַר  
 שִׁבְעָה יוֹמִין גּוֹפָא הוּי כְּמָא דְהוּה  
 וְנִשְׁמָתִיה עֵאלַת לְדוּכְתָה עֵאלַת  
 לְמַעְרָתָא דְכַפְלָתָא חֲמָא מָרָה  
 דְחֲמָא וְעֵאלַת לְאַתַּר דְּעֵאלַת  
 עַד דְּמָטָא לְגֵן עֵדֵן וְעַדְעַת  
 לְכְרוּבִים וְשָׁנָן דְּחֲרָבָא דִּי כְּנָן

עֵדֶן דְּלִתְתָא \* אִי זְכָאָה הִיא  
 דִּתְעוּל עֲאֵלֶת :

תָּאנָא אַרְבַּע סְמִיכִין זְמִינִין וְחֹד  
 דִּי וְקִנְיָא דְגוּפָא בִידֵיהוּ  
 מִתְּלַבֵּשָׁא בֵיהּ בְּחֻדוֹתָא \* וַיְתִיבֶת  
 בְּהֵהוּא מְדוּרָא דְגֵן עֵדֶן דְּלִתְתָא \*  
 עַד זְמַנָּא דְאַתְגַּזַר עֲלֵיהּ לְבָרְתַר  
 כְּרוּזָא קְרִי \* וְעַמּוּדָא דְתַלְתָּ גּוּנִי  
 אֶזְרַמֵּן וְהָרָא עַמּוּדָא אֶתְקְרִי  
 מְכוּן הַר צִיּוֹן \* דְּכֶתִיב וּבָרָא י  
 עַד מְכוּן הַר צִיּוֹן וְעַל מְקַרְאֵיהּ  
 עֲנֵן יוֹמָם וְעֵשֶׂן וְגו' \* סְלֶקָא בְּהֵהוּא  
 עַמּוּדָא דְפִתְחָא דְצַדִּיק דְצִיּוֹן  
 וִירוּשָׁלַיִם בֵּיהּ אִי זְכִי לְסֶלְקָא  
 יְתִיר טָב חוֹלְקִיהּ וְעוֹ בֵּיהּ  
 לְאַתְדַּבְּקָא בְּגוּ גוּפָא דְמַלְכָּא וְאִי  
 לָא זְכִי לְסֶלְקָא יְתִיר כְּתִיב וְהָיָה  
 הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בְּרוּשָׁלַיִם

קְדוֹשׁ יֵאמֶר לוֹ • וְאִי זָכִי לְסַלְקָא  
 יְתִיר זְכָאָה הוּא דְזָכִי לִיקְרָא  
 דְּמִלְכָּא וּלְאַתְעֵדנָא בְּעֵדוֹנָא  
 עֲלָאָה דְלַעִילָא מֵאַתְרֵי דְאַקְרִי  
 שְׁמַיִם • דְּכְתִיב אֲזִי תִתְעַנְג עַל  
 יי • עַל יי דִּיקָא זְכָאָה חוֹלְקִיה  
 דְּמֵאֲן דְּזָכִי לְחֶסֶד דָּא דְכְתִיב כִּי  
 גְדוֹל מֵעַל שְׁמַיִם הֶסְדֵּךְ • וְכִי עַל  
 הַשְׁמַיִם הוּא • וְהָא כְּתִיב כִּי גְדוֹל  
 עַד שְׁמַיִם הֶסְדֵּךְ יֵאמֶר רַבִּי יוֹסִי  
 אֵית חֶסֶד וְאֵית חֶסֶד • חֶסֶד עֲלָאָה  
 וְחֶסֶד תַּתָּאָה חֶסֶד עֲלָאָה מֵעַל  
 שְׁמַיִם הוּא חֶסֶד תַּתָּאָה הוּא  
 דְכְתִיב חֶסְדֵי דָוִד הִנְאֻמְנִים וּבְהִנֵּי  
 כְּתִיב עַד שְׁמַיִם :

חלק א דף רי"ט ע"ב

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּגוֹיֵיהוּ עַל דָּא לְבַעֵי

רִיָּה לְבַר נֶשׁ דְּלֹא לְאַתְעֲרָבָא  
 צוֹלְמָא דִּירִיָּה בְּצוֹלְמָא דְנִבְרִי  
 עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים • בְּגִין  
 דְּהָאֵי קְדִישָׁא וְהָאֵי מְסֻאָבָא תָּא  
 חֲזִי מָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים עוֹבְדֵי  
 עֲבוֹדַת אֱלִילִים דִּישְׂרָאֵל כִּד  
 אֲשַׁתְּכַח בַּר נֶשׁ מִית הוּא מְסֻאָב  
 לְכָל גּוֹפָא וּבֵיתָא מְסֻאָבָא וְגוֹפָא  
 דְגוֹי עוֹבֵד עֲבוֹדַת אֱלִילִים לְגִ  
 מְסֻאָבֵיב לְאַחְרָא וְגוֹפִיָּה לְגִ  
 מְסֻאָבָא כִּד אִירוּ מִית • מָאֵי  
 טַעְמָא • יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעְתָּא דְאִיהִ  
 מִית • כֹּל קְדוּשֵׁי דְמֵאֲרִיָּה מְתַעֲבָרֵן  
 מְנִיָּה אֲתַעֲבַר מְנִיָּה הָאֵי צוֹלְמָא  
 קְדִישָׁא וְאֲתַעֲבַר מְנִיָּה הָאֵי רוּחַ  
 קוֹדֶשׁא וְאֲשַׁתְּאֵר גּוֹפָא מְסֻאָבָא  
 אֲבַל גּוֹי עוֹבֵד ע"ז לִית הָבִי •  
 דְּבַחֵי מְסֻאָב בְּכֹל סְטָרִין • צוֹלְמָא

דִּלִּיה מְסֹאֲבָא \* וְרוּחָא דִּלִּיה  
 מְסֹאֲבָא \* וּבְגִין דְּסוֹאֲבוֹתֵי אֲרִין  
 יִשְׂרָיִין בְּגִוִּיה אֲסִיר לְמִקְרַב לְגַבִּיה \*  
 כִּיּוֹן דְּמִית נְפֻקוּ כָּל אֲלִין מְסֹאֲבוֹתָא  
 וְאַשְׁתָּאֵר גּוֹפָא בְּלֹא מְסֹאֲבוֹתָא  
 לְסוֹאֲבָא \* וְאַף עַל גַּב דְּגוֹפָא  
 דְּלֵהוֹן מְסֹאֲבָב בֵּין בְּחַיִּירוֹן בֵּין  
 בְּמִיתָהוֹן \* אֲבָל בְּחַיִּירוֹן דְּכָל  
 אִינוֹן מְסֹאֲבִין מִשְׁתַּכְּחִי לְגַבִּיהוּ  
 אֵית לָרוֹן חִילָא לְסוֹאֲבָא  
 לְאַחַרִּינִי \* בְּמִיתָהוֹן דְּנְפֻקִי כָּד  
 אִינוֹן מְסֹאֲבִין מְנַיִּיהוּ לֹא יִכְרִין  
 לְסֹאֲבָא \* וּדְיִשְׁדָּאֵר יְכִיד לְסֹאֲבָא  
 לְאַחַרִּינִי \* בְּגִין דְּכָל קְדִישִׁין  
 נְפֻקִין מְנִיה וְיִשְׂרָאֵל עֲלִיה סְטָרָא  
 אַחַרָּא \* תָּא חֲזִי הָאִי צֶלֶם קְדִישָׁא  
 כְּד אָזִיל בְּר נִשְׁוֹאֲתֵרְבִי וְאַתְעֵבִיד  
 מְרָאִי פְרָצוּפָא דְיוֹקְנָא דִּלִּיה

אֶת־עֶבֶד צוֹלָמָא אֶתְחָרָא \*  
 וּמִתְחַבְרֵן כְּהָדָא וְדָא נָטִיר לְדָא \*  
 בְּשַׁעְתָּא דְאֶשְׁתַּכְּחוּ תֵרֵן צוֹלָמִין  
 נָטִיר הוּא בַר נֶשׁ וְגוֹפָא דִּירֵיהּ  
 בְּקִיּוּמָא וְרוּחִיהּ שְׂרָיָא בְּגִיּוּהּ \*  
 בְּשַׁעְתָּא דְקָרִיבוּ יוֹמוֹי מִתְעַבְרֵן  
 מִנִּיהּ וְדָא סָלִיק לְדָא וְאֶשְׁתָּאר  
 בַר נֶשׁ בְּלֹא נָטִירוּ כְּדִין עַד שִׁפּוּחַ  
 הַיּוֹם וְנָסוּ הַצִּלְדִּים תִּירֵי :

חלק א דף ר"נ ע"ב

תָּא חַזִּי כַד רְהוּה עָאֵל יַעֲקֹב  
 בְּמַעֲרַתָּא \* כָּל רִיחִין דְּגַנְתָּא  
 דְּעָדוּ אֶשְׁתַּכַּח בְּמַעֲרַתָּא וּמְעֲרַתָּא  
 סִלְקָא נְהוּרָא \* וְיִשְׂרָאֵל חַד דְּלִיק \*  
 וְכַד עָאֵלוּ אֶבְרָהִין לְגַבִּי דִּיעֲקֹב  
 לְמַצְרַיִם לְאֶשְׁתַּכְּחָא עֲמִיהּ \*  
 אֶסְתַּלַּק נְהוּרָא דְיִשְׂרָאֵל \* כִּיּוֹן

דַּעֲלוּ יַעֲקֹב בְּמַעְרַת־אֵל הַדְּרָא  
 שְׁרָגָא לְאַתְרֵיהּ • כִּדִּין אֲשֶׁתָּלִים  
 מְעַרְתָּא מְכַל מַה דְּאַצְטְרִיד וְעַד  
 יוֹמֵי עֲלָמָא דָּא קְבִילַת מְעַרְתָּא  
 בְּרֵי נָשׁ אַחְרָא וְרָא רַתְקָבֵל •  
 וְנִשְׁמַתִּין זְכָאִין אַעְבְּרִין מְקַמִּי־הוּ  
 בְּבֵי מְעַרְתָּא בְּגִין דִּיתְעֲרוּן וְחָמִין  
 זֶרְעָא דְשִׁבְקוּ בְּעֲלָמָא וְיַחְדוּן קָמִי  
 קוּדְשָׁא בְּרִידֵי הוּא :

וַיִּשָּׂם בְּאֲרוֹן בְּמִצְרַיִם הַכִּי הוּא  
 וְדָאֵי וּקְרָא אוֹכַח רִזָּא  
 אַחְרָא דְאַף עַל גַּב דְּנִפְקַת  
 נִשְׁמַתִּיהּ בְּרִשׁוֹ אַחְרָא אֲרַתְקִישׁר  
 בְּשִׁבְיַנְתָּא • הָדָא הוּא דְכַתִּיב  
 וַיִּשָּׂם בְּאֲרוֹן לְעֵילָא וּלְתַתָּא •  
 בְּגִין דְּהוּוּ צְדִיק • דְּכָל צְדִיק  
 יֵרִית אֲרַעָא קְדִישָׁא עֲלָאָה • כְּמַה  
 דָּאֵת אָמַר וְעַמְד כָּלִם צְדִיקִים



לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶד מִטְעֵי  
 מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר :  
 בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

(ואחר כך אומרים קדיש דרבנן)

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא \*  
 בְּעַלְמָא דִּי בְּרָא \*  
 בְּרַעוּתֵיהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ \*  
 וְיִצְמַח פּוּרְקָנֵיהּ \* וְיִקְרַב מְשִׁיחֵיהּ \*  
 בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל \*  
 בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב \*  
 וְאָמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא \*  
 מְבָרַךְ לְעַלְמָא וּלְעַלְמֵי עַדְמֵיא \*  
 יִתְבָּרַךְ \* וְיִשְׁתַּבַּח \* וְיִתְפָּאֵר \*  
 וְיִתְרוֹמַם \* וְיִתְנַשֵּׂא \* וְיִתְהַדָּר \*  
 וְיִתְעַלֶּה \* וְיִתְהַקֵּל \* שְׁמֵיהּ \*  
 דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָא מִן \*  
 כָּל בְּרַכְתָּא \* שִׁירְתָּא \* תְּשַׁבַּחְתָּא \*

וְנַחֲמָתָא • דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא וְאִמְרוּ

אָמֵן :

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל

תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי

תַּלְמִידֵיהוֹן דְּעַסְקִין בְּאַוְרִיתָא

קְדִישָׁתָא דִּי בְּאַתְרָא הָרִין וְדִי

בְּכָל אַתְר וְאַתְר • יְהֵא לְנָא

וְלֵהוֹן וְלִכּוֹן שְׂרָמָא חָנָא וְחֶסְדָּא

וְרַחֲמֵי וּמְזוּנֵי מִן קַדְשׁ אֱלֹהֵא

מְאִרִיה שְׂמִיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהֵא שְׂרָמָא רַבָּא מִן שְׂמִיָּא •

חַיִּים וְשִׁבְעַ וְיִשׁוּעָה וְנַחֲמָה

וְשִׁיזְבָּא וּרְפוּאָה וְגֵאוּלָּה וּסְלִיחָה

וּכְפָרָה וְרִיחַ וְהַצְלָה לָנוּ וּלְכָל

עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא

בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ

וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

נוסח תפלה לאומרה אחר הלמוד  
 יהי רצון מלפניך יי אלהינו  
 ואלהי אבותינו מלפנינו  
 מצירינו בוראנו יוצרנו ועושינו  
 שתקבל בחסד וברחמים למודנו  
 אשר למדנו לפניך לזכות  
 ולמנוחת נפש נשמת (פלוני בר  
 פלונית) (פלונית בר פלונית) ויעלו  
 לרצון ולנחת רוח לפני כסא  
 כבודך \* להשפיע עליה שפעת  
 יפעת אורות טלך \* כדי שתכנס  
 לגן עדן עליון לאור באור פניך  
 וריהנות מזיו שכינתך \* ורטהיה  
 דה מנוחה נכונה \* בגן עדן  
 מושבה כל הימים במחיצתן של  
 צדיקים \* ויעמדו עליה מלאכים  
 המוני מעלה להליץ טוב בעדה  
 ויקראו לפניך זכותיה \* ובזכות

כָּל הַשְּׁמוֹת וְהַצִּירוֹפִים וְהַסּוּדוֹת  
 הַיּוֹצֵאִים וְהַרְמוּזִים וְהַמְצוּרֵי־פִים  
 בְּהַלְיָמוֹר סְלִמְרָתִי תִקְבְּלֵנָה בְּקַרְבָּנוֹת  
 וּמִנְחוֹת וְנִיחוּחִים • וּבְצַדֵּק תַעֲנֶנּה  
 נוֹרְאוֹת לְכֹרֵא הַפִּישֵׁעַ וּלְהַתָּם  
 חֲטָאוֹת • וַיִּפְתַּחוּ לָהּ שַׁעַר הַשָּׁמַיִם  
 וַיַּעַל מִי מְנוּחוֹת יְנַהֲלוּהָ • וַיְלוּוֶהָ •  
 וַיּוֹשִׁיבוּהָ בְּמַעוֹן בֵּיתְךָ וּמְקוֹם  
 מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וַיִּסְתִּירוּהָ בְּסִרְתְּךָ  
 עֲרִיוֹן שׁוֹכֵן רוּם חֶבְיוֹן לְהַצִּיֲרָהּ  
 וּלְהוֹשִׁיעָהּ מִשָּׁטָן רָע וּמִמְקַטְרֵגִים  
 רָעִים • וְרַתְּהִיָּה מְנוּחָתָה כְּבוֹד  
 בְּמִנוּחַת שְׁלוֹם הַשָּׁקֵט וּבְטַח •  
 כְּדַכְתִּיב יָבֵא שָׁרוּם יְנוּחוּ עַל  
 מִשְׁכְּבוֹרְתָם הוֹלֵךְ נְכוּחוּ • עַד  
 שֶׁתַּעֲמוֹד לְגוֹרְרָהּ לְקִץ הַיָּמִין  
 וַיִּתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב בְּלַע  
 הַמּוֹרֵת לְנֹצֵחַ וּמַחָה יי אֱלֹהִים

דְּמַעָה מֵעַד כָּל פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ  
 יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יִי דְבַר •  
 וְאַתָּה יִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אֵל יְשׁוּעָה  
 תֹּאמֶר לְצָרוֹתֵינוּ דִּי אָנָּה יִי מַלְטָה  
 הַמַּחֲנֶנָּה הַנְּשָׂאָר לַפְּלִיטָה • וּקְרָא  
 אֵלֶיךָ אֶת הַקְּרִיאָה עַל הַגְּאֻלָּה  
 וְעַל הַתְּמִירָה כִּי אִין זִוְרַתְךָ לַגְּאוּל  
 וְדַקְבֵּץ שָׁה פְּזוּרָה וּמְהֵרָה יָבֵא  
 לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְנִקְוָמָה וְנַעֲלָה בֵּית  
 אֵל אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן :

ויהי נועם יי אלהינו עלינו ומעשה ידינו  
 כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו •  
 ברוך יי לעולם אמן ואמן : ואני תפילתי לך  
 יי עת רצון אלהים ברוב חסדיך ענני  
 באמת ישעך :

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי  
 צורי וגואלי :

מִכְּתָם לְדוֹד שְׁמֵרְנֵי יָא כִּי חֲסִיתִי  
 בְּךָ : אִמְרַת לִיִּי אֲדַנִּי

אַתָּה טוֹבָתִי בְּלֶעְלִיךְ : לְקַדּוֹשִׁים  
 אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֵי כָּל חִפְצֵי  
 בָּם : יִרְבוּ עַצְבוֹתֶם אַחַר מְדָרוּ  
 בַּל אֲסִיךְ נִסְכֵיהֶם מְדָם וּבַל אֲשָׂא  
 אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שִׁפְתֵי : יי מִנֵּת  
 חֶלְקִי וְכוֹסֵי אֶתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי :  
 חֲבָלִים נִפְלוּ לִי בִּנְעִימִים אֶף  
 נִחַלְתָּ שִׁפְרָה עָלַי : אֲבָרַךְ אֶת יי  
 אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אֶף לִילוּת יִסְרוֹנִי  
 כְּלִיּוֹתִי : שׁוֹיֵתִי יי לְנִגְדֵי תְּמִיד כִּי  
 מִיִּמִּינִי בַּל אֲמוּט : לִכֵּן שָׂמַח לְבִי  
 וַיִּגַּל כְּבוֹדֵי אֶף בְּשָׂרֵי יִשְׁכּוֹן לְבַטָּח :  
 כִּי לֹא תַעֲזוֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל לֹא  
 תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֵאוֹת שָׁחַת :  
 תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שִׁבְעַת שְׁמַחוֹת  
 אֶת פְּנֶיךָ נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח :

ואומריו קדיש יהא שלמא

וְהַחֲכֵמָה מֵאֵין תִּמְצָא וְיֵי זֶה

מקום

מְקוֹם בִּינָה : אֲשֶׁר־י אָדָם מְצִיא  
 חֲכָמָה וְאָדָם יִפִּיק תְּבוּנָה : ע"כ  
 מֵה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנַתָּ לִירְאִיךָ  
 פִּעֲלַת לַחֹסִים בְּךָ נִגְדַר בְּנֵי אָדָם :  
 מֵה יִקַּר חֲסִדְךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם  
 בְּצֵל כְּנַפֶּיךָ יַחֲסִיּוּן : יְרוּיֹון מַדְיָן  
 בֵּיתְךָ וְנַחַל עַדְנִיךָ תִּשְׁקֶם :

טוֹב שֵׁם מִשְׁמָן טוֹב וְיוֹם הַמּוֹת  
 מְיוֹם הַיּוֹלָדוֹ : סוּף דְּבַר הַכֹּל  
 נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יִרְאֵי וְאֶת  
 מְצוֹתָיו שְׁמֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם :  
 יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְנְנוּ עַל  
 מִשְׁכָּבוֹתָם :

- מְנוּחָה נְכוּנָה בִּישִׁיבָה עֲלִיוֹנָה
- תַּחַת כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה
- בְּמַעְרַת קְרוּיִשִׁים וּטְהוּרִים
- בְּזוּהַר הַרְקִיעַ מְאִירִים וּמְזַהֲרִים
- וְחֲלוּץ עֲצָמִים וּכְפָרַת אֲשָׁמִים

וְהִרְחַקְתָּ פִישֵׁעַ • וְהִקְרַבְתָּ יֵשׁוּעַ •  
 וְחִמְלָהּ וְחִנּוּנָהּ מִלְּפָנַי שׁוֹכֵן  
 מִעֲוֹנָהּ • וְחוֹלְקָא טָבָא לְחַיֵּי  
 הָעוֹלָם הַבָּא שָׁם תִּהְיֶה מְנַת  
 וּמְחִיצַת וַיִּשְׁיבַת נֶפֶשׁ הַשֵּׁם הַטּוֹב  
 (פלוני) רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֵנוּ בְּגֵן עֵדֶן  
 דְּאִתְּפֹטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרַעוֹת  
 אֱלֹהָא מָרָא שְׁמַיָּא וְאַרְעָא • מֶלֶךְ  
 מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמֵי יְרַחֵם  
 עָלֵינוּ • וַיַּחֲמוֹס וַיַּחֲמוֹר עָלֵינוּ • מֶלֶךְ  
 מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמֵי יִסְתַּרְהוּ  
 בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְרֹו לְחַזוֹת  
 בְּנוֹעַם יְיָ וְלִבְקֹר בְּהַבְּלוֹ • וְלִקְצֹן  
 הַיְמִין יַעֲמִידֵהוּ • וּמִנְחַר עֲדָנָיו  
 יִשְׁקֹרְהוּ • וַיִּצְרֹר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים  
 נִשְׁמַתוּ • וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוּ •  
 יְיָ הוּא נִחְלָתֵנוּ • וַיְלֹוּהוּ אֱלֹהֵינוּ  
 הַשְּׁלוֹם • וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יִהְיֶה שְׁלוֹם •



כְּדַכְתִּיב יבֹא שָׁרוּם יְנוּחוּ עַל  
 מִשְׁכְּבוֹתָם הוֹלֵךְ נְכוּחוּ • הוּא  
 וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים אִמּוֹ  
 בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת וְכֵן יְהִי  
 רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

השכבה לחשה

אִשְׁתַּ חֵיל מִי יִמְצֵא וְרַחוּק  
 מִפְּנִינִים מְכַרְהָ: תִּנּוּ קָה  
 מִפְּרֵי יָדֶיהָ וַיִּהְיֶה לָּוָה בְּשַׁעְרֵים  
 מְעִשִׂיהָ :

רַחֲמָנָא דְרַחֲמָנוּתָא דִּי לִיהּ הִיא  
 וּבְמִימְרֶיהָ אֶתְבְּרִיאֵו  
 עַל־מִיָּא עַל־מִא הִדִּין וְעַל־מִא דְאֵתִי  
 וּגְנֹ בִיהּ צְדָקְנִיּוֹת וְחֶסֶדְנִיּוֹת  
 דְּעֶבְרָן רְעוּתֶיהָ וּבְמִימְרֶיהָ  
 וּבִיקְרִיהָ וּבְתוֹקְפֶיהָ יֹאמַר לְמִיעַל  
 קְדְמוּרְהִי דוּכְרָן נֶפֶשׁ הַאִשָּׁה

הַכְּבוֹדָה וְהַצְנוּעָה וְהַנְּכַבְדָּת  
מִרְתָּ (פלוניית) רוּחַ יי תְּנִיחָנָה בְּגִן  
עַד דַּאֲתַפְטֶרֶת מִן עֲלָמָא הַדִּין  
כְּרַעוּת אֲלֹהָא מָרָא שְׁמִיָּא  
וְאַרְעָא \* הַמְרַךְ בְּרַחֲמֵי יְחוּס  
וְיַחֲמוּר עֲלֵיהָ \* וְיִלּוּה אֲלֵיהָ  
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָה יִהְיֶה שְׁלוֹם  
כְּדָבָרְתֵיב יבֵּא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל  
מִשְׁכְּבוֹתָם הוֹלֵךְ נְכוּחוּ \* הֵיִא  
וְכָל בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה  
בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוּת וְכֵן  
יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

ובפני האכלים אומרים לו הפסוקים אחר ההשכבה

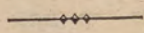
בִּלְע הַמּוֹת לְנֶצַח וּמַחְרָה יי  
אֱלֹהִים דְּמַעָה מֵעַל כָּל  
פָּנִים וְחֲרַפַּת עַמּוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל  
הָאָרֶץ כִּי יי דְּבַר : יְחִיו מִרְתִּיךְ  
נבלתי

נְבַלְתִּי יְקוּמוּן הַקִּיצוֹ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי  
 עֵפָר כִּי טַל אֲזוּרוֹת טְלִיף וְאֶרֶץ  
 רַפָּאִים תִּפִּיל : וְהוּא רַחוּם יִפְדֶּךָ  
 עֶזְרָה וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב  
 אֶפְסוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמָּתוֹ : יי  
 הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם  
 קְרָאֵינוּ : כְּיוֹם לָאֵתוּ מִהַאֲכֻלוֹת אֲזוּמָרִים לוֹ  
 לֹא יָבֹא עוֹד שְׁמִינֶךָ וְיִרְחֶךָ לֹא  
 יֶאֱסֹף כִּי יי יִהְיֶה לְךָ לְאֹזֶר  
 עוֹלָם וְשָׁדְמוֹ יָמֵי אֲבֹלֶךָ : וּכְתִיב  
 כְּאִישׁ אֲשֶׁר אָמוֹ תִּנְחַמְנוּ בֵּן אָנֹכִי  
 אֲנַחֲמֶכֶם וּבִירוּשָׁלַיִם תִּנְוַחְמוּ :

מי שלא היה בית עלמין תוך שלשים יום יאמר  
 ברכה זו כשיבא שמה

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר  
 אֶתְכֶם בְּדִין וּבָרָא אֶתְכֶם בְּדִין וְכִלְכַּל  
 אֶתְכֶם בְּדִין וְהִמִּית אֶתְכֶם בְּדִין וַיִּזְדַּע מִסֵּפֶר  
 פְּלִדְכֶם בְּדִין וְהוּא אֶתִיד לְהַחְיֹתְכֶם וּלְהַקִּימְכֶם  
 בְּדִין בְּרוּךְ אַתָּה יי מְחַיֶּה הַמֵּתִים : יחיו  
 מתיך

מִתִּידָה נִבְדַּלְתִּי יְקוּמוּן • דִּהְקִיצוּ וְרָנְנוּ שׁוֹכְנֵי  
עֵפֶר כִּי טַל אֹרוֹת טְדִיָּה וְאַרְצָן רַפְּאִים תַּפִּיל :



## דִּינִים

כתב מור"ס ז'ל בהגה בש"ע או"ח סי' תרע"ט •  
שאל ישנה אדם ממנהג העיר אפי' בנגונים  
או בפיוטים שאומרים שם • לזאת ראיתי לקדר פה  
מנהגי בגדאד השויכים להאבלים לכל הו"ב חדש :

**א** נוהגים להדליק נר במקום יציאת נשמה כל  
שבעה הימים • עוד נוהגים להדליק בבית  
הכנסת במקום שהיה המת מתפלל • והאשה  
במקום שהיה מתפלל בעלה • כל י"ב חדש :

**ב** עוד נוהגים להתפלל בבית האבל כל שבעת  
הימים ולאחר שבעה כליל ששי וכליל מוש"ק  
כד לעול ד' ב' ע"ב:

**ג** גם נוהגים להביא קוראים ללמוד על נשמת  
המת תהלים וזהר כל שבעת הימים • ויש  
נוהגים להביא עד תשלוש החדש ומי שידו  
משנת

דינים

משנת מביא עד תשלום השנה · ויש לבחור  
בקוראים יודעי ספר · ועכ"פ יהיו יודעים  
פי' המלות כשקוראים משנה שאם לא יבינו  
פי' התיבות כתב הר' מו"ב אות **ב** **ב** ·  
מי שכתב דאינו נחשב למוד כלל · גם יהיו  
אנשים יראי אלהים · ולא כמו שנוהגים  
מקלת ב"א שמביאים אנשים ע"ה ובורים  
ומהם בעלי דלטוריה ול"ה שכל אחד מטיל  
דופי בחברו · ועושין את התורה קורדוס  
לחפור בה · זה אומר אני אלמוד במחיר  
זה · וזה אומר אני אלמוד בפחות · ויותר  
טוב לחלק המעות לעניים למועים מלתתם  
לאנשים כאלו :

**ד** עוד נוהגים האכלים ללכת כל שבעת הימים  
על קבר המת ולומר שם השכבה גם לאחר  
שבעה כל יום ששי עד תשלום השנה ואומרים  
סדר העלוי המובא בהספר הזה לדלעיל דף  
ב' ע"ב :

**ה** עוד נוהגים שכל ש"ק עד תשלום השנה  
מתאספים לבית האכל קרוביו ומיודעיו  
ואומרים שם נביאים וכתובים של סדר השבוע  
ואחד דורש מילי דאגדתא בס' הפרשה ·  
ואח"כ מביאים מיני מזונות ומיני פירות  
ומברכין עליהם :

גם נוהגים שלאחר ג' שבועות לפטירת המת  
 היינו ביום כ"ב מתאספים קרוביו ומיודעיו  
 לביתו ואומרים זהר ותהלים ועורכים שלחן  
 להם ומי שידו משנת עורך שלחן להזקנים  
 ליום הלומדים בישיבת אדונינו ש"ך ילחק  
 גאון ז"ל וחדשים מקרוב נהגו לגמור כל הזהר  
 באותו היום היינו שמחלקים להן אחד אחד  
 בעשרה דפים ואותו היום נקרא חדש חסר  
 ובקדר הזה עושין ביום שלשים :

משכנס אב עד התענית מחלקין גלוסקאות  
 הנקראים בשם בליגא וכימי חנוכה מחלקין  
 פת נקייה עם מין מאכל העשוי מסוקר ושמן  
 לכל קרובי המת ולאזהביו ומיודעיו ולכל  
 מי שהיה לו עמו משא ומתן ועסק  
 דברים כי חוששין אולי גזל אותם או  
 שחטא להם בדברים וכל מי שמקבל את  
 המנות עליו לעשות השכבה להמת ולמחול  
 לו על כל דבר פשע ויש נוהגים להקדים  
 ספרים על נשמת המת לבתי כנסיות ולבתי  
 מדרשות :

בשבתות וכימים טובים מסבכים מיני בשמים  
 בכל בתי כנסיות שבעיר לברך עליהם הקהל  
 וזריך להשגיח על הבשמים שיהיו טובים  
 להריות למען לא תהיה הכרכה לכטלה :  
 נוהגים

**ט** כוהנים לשנות מקומם בבית הכנסת כל י"ב  
 חדש גם בשבת ויו"ט :

**י** ושלא להחליף בגדי החול בשבת ויו"ט כל י"ב  
 חדש :

## דיני קדיש יתום

**א** כמלא במדרשות לומר קדיש על אב ואם  
 ולכן נהגו לומר על אב ואם קדיש בתרא  
 י"ב חדש וכן נהגו להפטיר בכביא ולהתפלל  
 ערבית במולאי שבתות שהוא הזמן שהנשמות  
 חוזרין לגיהנם וכשהבן מתפלל ומקדש ברכים  
 פודה אביו ואמו מן הגיהנם ונהגו לומר  
 קדיש על האם שהאב חי עדיין ואלון ביד  
 האב למחות לבנו שלא יאמר קדיש על אמו  
 (מורס בהנה סי' שע"ו) ואב שמיחה לבנו  
 שלא יאמר קדיש על אמו לא ישמע לו רש"ל  
 (סיו"ב סב"ע) :


**ב** הקדיש מועיל ג"כ להעלות נשמתו האר'י  
 ז"ל ולפ"ז יש לומר קדיש גם בשבתות ויו"ט  
 וכן נהגו קלת סב"ע וכן המנהג פשוט פה  
 בגדאד :

**ג** לפי מ"ס האר'י ז"ל דהקדיש מועיל ג"כ  
 להעלות

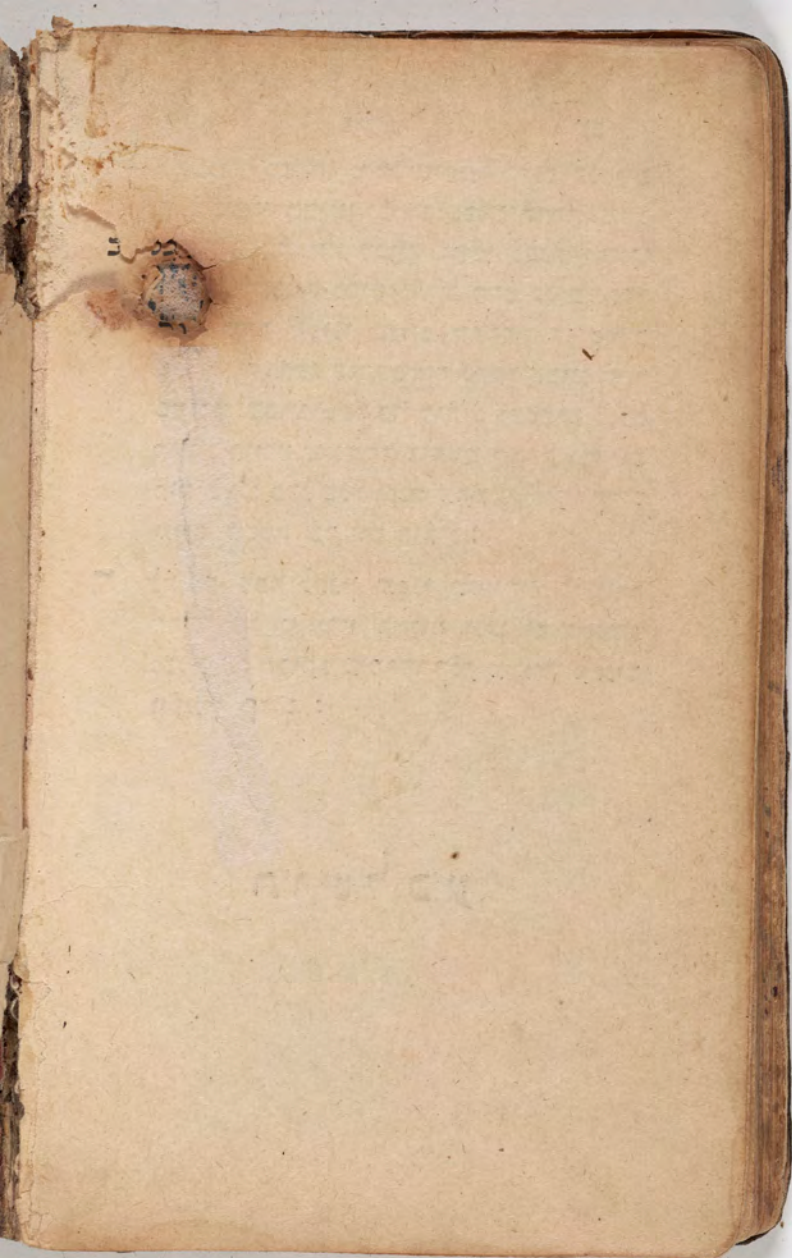
להעלות כשמתו נראה שיאמר קדיש כל י"ב  
 אלא מפני ההמון יפחות שבוע אחרון כמ"ש  
 דבנה"ג סו' ת"ג דכיון דחשו לשלא יאמרו  
 רשעים בניהנס י"ב חדש כל שמחסר  
 חדש אפילו שבוע האחרון ד' סיו"ב  
 שם וכן המנהג פה כגדאד לחסר שבוע אחד  
 שקודם שבוע שחל בו היא"ל ובשבוע שחל  
 היה"ל חוזרין לומר קדיש מיום השבת עד יום  
 היה"ל וכן בכל שנה ושנה מתחילין לומר קדיש  
 מיום השבת עד יום היה"ל :

ד לא יש דבר להגין מפני המזיקין כאמירת  
 קדיש על מזמורי תהלים ולכן יש להקניג  
 לבנים על אבותם שיקראו קאת מזמורי תהלים  
 ויאמרו קדיש :

ת"ו ש"ל ב"ע











١٨  
في علم الفن

# التمثيل

( دروس مجانية نشرها

بقلم : قاسم رباح

تاريخ التمثيل ونشأته واطواره

لوقبلنا صفحات التاريخ واما النظر في الحالة الال  
للأم التي سبقتنا لرأينا التمثيل مرافقاً كل مدينة غابرة .  
ان اول من برع فيه هم اليونان الذين وضعوا نوعيه الال  
المشهورين « التراجيدي والكوميدي » قبل المسيح  
( ٦٠٠ ) سنة واتقنوه غاية الاتقان . وقد كان في  
عبارة عن مجادلات ومضحكات صغيرة ورياضات بدنية  
الحيل والمجالات والمسابقات في السه والمجارجات

